

การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

สารนิพนธ์
ของ
นางสายฝน ทรงเสียงไชย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

342.65 21044

ส 661 7

2.3

การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

27 พ.ย. 2544

บทคัดย่อ

ของ

นางสายฝน ทรงเสียงไชย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2544

157728

สายฝน ทรงเสียงไชย. (2544). การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษา
ต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์เดือนใจ เฉลิมกิจ.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาใน
ภาคทฤษฎีก่อนและหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจใน
ภาคทฤษฎีดังกล่าวไปใช้ในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรม ตลอดจนศึกษาความคิดเห็น
ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

กลุ่มประชากรคือครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน
ภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา จำนวน 20 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 3 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ แผนดำเนินการฝึกอบรม แบบทดสอบความรู้
ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา
แบบประเมินความสามารถในการฝึกปฏิบัติการสอน และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึก
อบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และค่า t-test

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีการสอนทักษะ
ฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สามารถสร้างและนำเสนอ
กิจกรรมฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ
และคุณภาพของวิธีดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก

**A STUDY OF THE EFFECTIVENESS OF THE TEACHER TRAINING PROGRAM OF
LISTENING – SPEAKING SKILLS THROUGH ACTIVITIES AND
LANGUAGE GAMES OF ASSUMPTION SUKSA
ENGLISH TEACHERS.**

**AN ABSTRACT
BY
MRS. SAIFON SONGSIENGCHAI**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University
October 2001**

Saifon Songsiengchai, (2001). *A Study of the Effectiveness of the Teacher Training Program of Listening - Speaking Skills through Activities and Language Games of Assumption Suksa English Teachers*. Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Mrs. Tuenjai Chalemkrit.

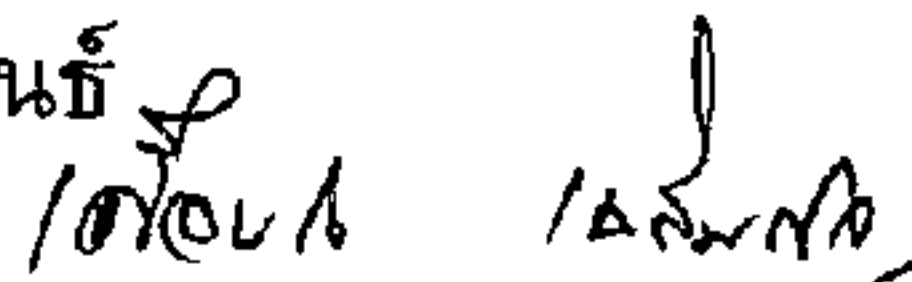
The purpose of this study was to investigate the effectiveness of a teacher training program in listening-speaking skills through activities and language games. The subjects for the study were 20 English teachers of Assumption Suksa School at the primary level. They were trained for 18 hours (3 consecutive days). The instruments were the training plan, a pre-post evaluation form to test the teachers' knowledge of teaching listening-speaking English through activities and language games, an evaluation form to assess the teachers' teaching performance, and a questionnaire on the effectiveness of the training program. The data gathered was statistically analyzed by mean and t-test.

The findings of this study revealed that :

1. The teachers' knowledge and understanding of listening-speaking skills through activities and language games was significantly increased at .01 level.
2. The teachers' performance in teaching listening-speaking skills was effective.
3. The quality of the Teacher Training Program was very high.

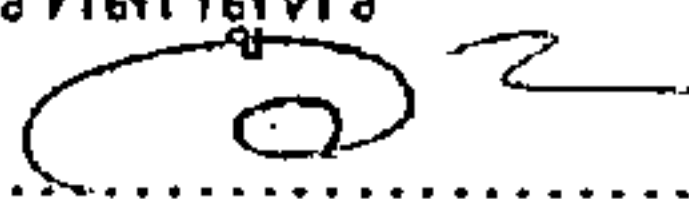
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(อาจารย์ เตื่อนใจ เฉลิมกิจ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัมพร ศรีเสริมโภค)

คณะกรรมการสอบ

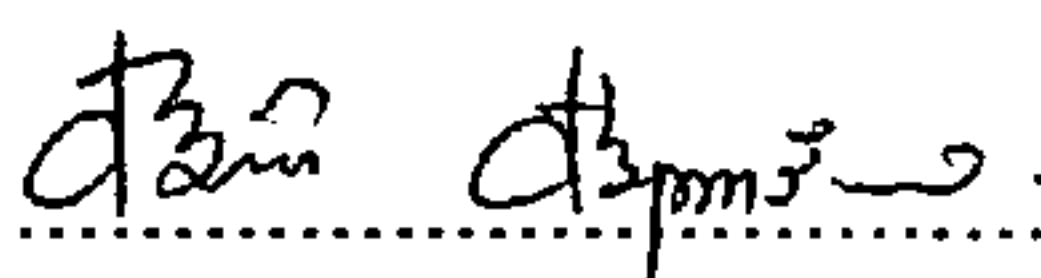
ประธาน

(อาจารย์ เตื่อนใจ เฉลิมกิจ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญณี ดิสกะประกาย)

กรรมการ

(ดร.ศิรินันท์ ศรีเนาวรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัมพร ศรีเสริมโภค)

วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาหาที่เปรียบมิได้จากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่อง และให้แนวคิดอย่างดียิ่งจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ศรีเสริมโภค ผศ.เพ็ญณี ดิสกะประกาย และดร. ศิรินันท์ ศรีเนาวรัตน์ ที่ได้เสนอแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ข้อบกพร่องในการทำสารนิพนธ์ และอาจารย์ในภาควิชาภาษาตะวันตก (สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งซิสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อัประไมย ซิสเตอร์ กฤษฏี ชื่นชมน้อย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจ คณะครูในหมวดภาษาอังกฤษทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณนางสาวชุลีพร เพียรช่างและนางสาวรัตนภรณ์ โพธิ์ทองที่มีส่วนช่วยเหลือ อย่างดียิ่งในขณะทำการทดลอง เป็นกำลังใจและให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดการทำวิจัย

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวทรงเสียงไชย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสุพจน์ ทรงเสียงไชย ในความอื้อเฟื้อ เป็นกำลังใจ และเป็นผู้ช่วยที่ดีตลอดการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งทำให้ สารนิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า พี่ๆ และน้องทุกคนที่เป็นกำลังใจ จนกระทั่งผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ใดๆของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

สายฝน ทรงเสียงไชย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ที่มาของงานวิจัย.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ระยะเวลาในการทดลอง.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539.....	8
	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539.....	8
	แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.....	8
	การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	9
	ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	9
	แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	9
	ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	10
	กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	13
	หลักการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	13
	การสอนทักษะการฟัง.....	15
	ความหมายและประสิทธิภาพของการฟัง.....	15
	ความสำคัญของการสอนทักษะการฟัง.....	15
	ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมทักษะการฟังตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	16
	การสอนทักษะการพูด.....	18
	ความหมายของการพูด.....	18
	ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	19
	แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	20
	เกมภาษากับการเรียนการสอนภาษา.....	21
	ความหมายของเกมภาษา.....	21
	ประโยชน์ของเกมภาษา.....	23

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2	(ต่อ) การเลือกหรือการสร้างเกมภาษาให้เหมาะกับผู้เล่น.....	23
	ขั้นตอนในการใช้เกมภาษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษ.....	24
	ชนิดของเกมภาษา.....	25
	การฝึกอบรม.....	25
	ความหมายของการฝึกอบรม.....	25
	วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม.....	26
	กระบวนการฝึกอบรมครู.....	26
	เทคนิคหรือกิจกรรมการฝึกอบรมครู.....	29
	องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมครู.....	30
	ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรมครู.....	31
	การประเมินผลการฝึกอบรมครู.....	31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะฟัง-พูดโดยใช้กิจกรรมและเกม ภาษาทั้งในและต่างประเทศ.....	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม.....	33
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	35
	ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	55
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	55
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	55
	อภิปรายผล.....	58
	ข้อเสนอแนะ.....	61
	บรรณานุกรม.....	63

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	149
ภาคผนวก ค.....	156
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	158

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงผลคะแนนเกณฑ์มาตรฐานกับคะแนนผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้ข้อสอบมาตรฐานฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และข้อสอบปลายภาคของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่การศึกษา 2543.....	2
2	แสดงผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้ t-test.....	41
3	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา.....	42
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและคะแนนวัดความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา.....	44
5	ผลการประเมินในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรม ตามแผนการสอนฟัง-พูดที่ 1-5 ของผู้วิจัย.....	47
6	ผลการประเมินในการสร้าง และการนำเสนอและสาธิตกิจกรรมซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6.....	49
7	ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	52

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างของกระบวนการฝึกอบรม.....	27
2 แสดงผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นรายบุคคล	43

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของงานวิจัย

เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม ซึ่งภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและแสวงหาความรู้มักใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 12 ปี ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับระดับประถมศึกษามุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟัง-พูดในระยะเตรียมความพร้อมในระดับประถมศึกษาตอนต้น และเริ่มผสมผสานความสามารถในการอ่าน เขียนและสะกดคำในระยะอ่านออกเขียนได้ เน้นให้สามารถสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน ในการเรียนภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐานตอนต้นในระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารทั้งทางด้านการใช้ภาษาเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม (Socio-Cultural Functions) มีความรู้ความเข้าใจภาษา และสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริง (Cognitive Linguistic Functions) การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการจัดสถานการณ์และบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด (กรมวิชาการ. 2539 : 8-9)

ถึงแม้ว่าได้มีการประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539แล้วก็ตาม ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากครูยังไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรโดยยังคงเน้นการสอนด้านไวยากรณ์และการอ่าน ครูไม่มีความสามารถในการจัดการกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและไม่แม่นยำในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนน้อย ดังที่ พิศวลย์ โกวิทวาทิ (2540 : บทนำ) และบุษราภรณ์ ทับทิมงาม (2542 : 22) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดความรู้ความสามารถในการจัดการกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ขาดเทคนิคการสอน ครูไม่แม่นยำในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษและวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ สนใจ ไชยบุญเรือง (สุรพันธ์ กุศลสง. 2543 : 2 ; อ้างอิงจาก สนใจ ไชยบุญเรือง. 2539)ได้กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษของครูมุ่งเน้นด้านไวยากรณ์และการอ่านมากกว่าที่จะสอนการฟัง -พูดในการสอนภาษา จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เพื่อสื่อสารได้

ในปัจจุบันโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาซึ่งสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูสอนภาษาอังกฤษกำลังประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา เช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ อื่นๆ กล่าวคือผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2542 ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาค่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ฝ่ายการศึกษา ฯ และที่โรงเรียนกำหนด ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลคะแนนเกณฑ์มาตรฐาน กับคะแนนผลการเรียน วิชาภาษาอังกฤษที่ใช้ข้อสอบมาตรฐาน
ฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และข้อสอบปลายภาคของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2542

	คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ	
	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการเรียน
ข้อสอบมาตรฐานฝ่ายการศึกษาของ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ วิชาภาษาอังกฤษ	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	
	60	55.26
ข้อสอบปลายภาคของโรงเรียน อัสสัมชัญศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 4	
	75	52.26
	ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 – 6	
	62.5	58.26

ที่มา : งานทะเบียน/วัดผล ฝ่ายวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา 2543.

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากงานวิจัยของ เยาวลักษณ์ รอดงาม (2542 :119) ได้
ศึกษาถึงปัญหาของครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า มี
ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนกล่าวคือ ครูขาดทักษะในการใช้เทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่
ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ครูขาดความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ
การสื่อสารโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยเหตุนี้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนยังอยู่ในระดับที่
ไม่น่าพอใจ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมลักษณ์ สุขเมธ (2539 : 4) ที่ได้ศึกษา
ปัญหาของครูโรงเรียนเอกชนคาทอลิกพบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ไม่มีความ
สามารถในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ครูยังคงใช้วิธีการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และให้ผู้เรียน
ท่องจำแล้วทำแบบฝึกหัด และจากการสังเกต สัมภาษณ์ และการประชุมครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับ
ประถมศึกษาทั้งหมดในโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าวพบว่า

1. ในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูมุ่งเน้นด้านทักษะอ่าน – เขียน มากกว่ามุ่งเน้นการสอน
ด้านทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร เพราะครูทุกคนมีความวิตกกังวลต่อข้อสอบรวมของฝ่ายการศึกษา
กล่าวคือน้ำหนักของคะแนนในทักษะอ่าน – เขียนเป็น 60 คะแนน และให้คะแนนทักษะฟัง – พูดเป็น 40
คะแนน ดังนั้นหากครูให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทักษะฟัง - พูดมากขึ้น น่าจะ
ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษบรรลุผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2. ครูขาดความเข้าใจจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการสอนทักษะฟัง-พูดอย่างแท้จริง จึงส่งผล
ให้ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารหรือสนทนาเป็นภาษาอังกฤษแม้แต่จะใช้ประโยคง่ายๆกับครูไทย และครูชาว
ต่างชาติตลอดจนระหว่างผู้เรียนด้วยกันในห้องเรียนได้ (โสมสิริ เลิศวัฒน์พงษ์ชัย, และคณะ สัมภาษณ์.
2543)

3. แบบเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านทักษะฟัง - พูด (อัญชลี เสรีวงศ์ ปาริชาติ ประดับเพ็ช สัมภาษณ์. 2543)

4. ครูยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจนในเรื่องของการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ปีพุทธศักราช 2539 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถสื่อสารทั้งทางด้านการใช้ภาษาเข้าสู่สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง (ณัฐพร สรรสิริทรัพย์. สัมภาษณ์. 2543)

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น คณะครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียน อัสสัมชัญศึกษา ซึ่งตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจึงมีความต้องการที่จะปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทักษะฟัง-พูดโดยการใช้กิจกรรมที่สนุกสนานสร้างความสนใจ และตอบสนองวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษามุ่งผลตามเป้าหมาย (2543 : บันทึกการประชุมครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา) ซึ่งสอดคล้องกับริชาร์ดส และ รอดเจอร์ส (Richards and Rodgers. 1986 : 66) ที่ว่าการสอนภาษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นควรเริ่มสอนด้วยทักษะฟัง พูด รวมทั้งแนวคิดของเบิร์น (Byrne. 1979 : 9) ที่ว่า ทักษะฟัง-พูดมีบทบาทสำคัญในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพราะการฝึกความเข้าใจในการฟังจะมีความสำคัญเท่ากับการฝึกความสามารถในการพูด ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูควรสอนทักษะฟังก่อนแล้วจึงสอนทักษะพูดซึ่งเป็นไปตามหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษาเพราะการฟังจะมีความสัมพันธ์กับการพูด เนื่องจากการพูดเป็นการตรวจสอบการรับรู้และเข้าใจของผู้เรียนว่าสามารถรับรู้และเข้าใจในเรื่องที่ได้ฟังมากน้อยเพียงใด หลังจากนั้นจึงสอนทักษะอ่านและทักษะเขียนตามลำดับ

การเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้นั้น ครูต้องจัดกิจกรรมทางภาษาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ดังที่สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 121) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 87) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมฝึกภาษาในการสื่อสารว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์นั้น ครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมทางภาษาขึ้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความหมาย เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาและช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับครู ซึ่งในปัจจุบันผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศเห็นพ้องกันว่า กิจกรรมทางภาษาเป็นหัวใจสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2533 ถึง พ.ศ.2541 พบว่าการใช้กิจกรรมที่ครูเลือกสรรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสาร เป็นกิจกรรมทางภาษาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ด้านทักษะการฟัง - พูด สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ (กองวิจัยทางการศึกษา. 2542 : 84)

การใช้เกมทางภาษาเป็นวิธีสอนอีกวิธีหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยในการฝึกภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเป็นไปตามธรรมชาติ ผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็ว เกมจะกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนทำให้เข้าใจภาษาได้ดีขึ้น (Burt and Krashen. 1982 : 266) นอกจากนี้เกมยังช่วยให้ผู้เรียน รู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นการเรียนที่สามารถให้ความสุข สนุกสนานและเป็นการเรียนที่มีประโยชน์ การเล่นเกมในชั้นเรียนช่วยพัฒนาความสามารถในการร่วมมือ มีการแข่งขันโดย

ปราศจากการก้าวร้าวและเป็น "ผู้แพ้ที่ดี" (Phillips. 1994 : 85) จากงานวิจัยของ อนุภาพ ดลโสภณ (2540 : 84) ซึ่งได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกุดครองวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมและผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่สอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครู จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมและเกมภาษาสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีโอกาสฝึกภาษาอังกฤษอย่างมีความหมาย เกิดแรงจูงใจในเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บรรยายภาคในการเรียนเต็มไปด้วยความสุข สนุกสนานและเสริมสร้างทัศนคติต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะดำเนินการฝึกอบรมครูในโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา โดยดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องการใช้กิจกรรมและเกมภาษาเพื่อให้ความรู้ด้านทักษะการสอนฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และเป็นการสนองตอบต่อนโยบายแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปีตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 - 2544 ที่ให้มีการอบรมพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นทักษะการสื่อสาร (ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. 2540 : 1) และแผนพัฒนาบุคลากรโดยการส่งเสริมครูให้เข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนวิธีต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ปีการศึกษา 2542- 2544 (โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. 2543 : 16) ดังที่อุบล แคล้วกลาง (2540 : 30) ได้กล่าวว่าปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจของครูด้านวิธีสอน วิธีการแก้ปัญหาคือครูจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ โดยการเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคและวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพิ่มเติม ซึ่งวูดเวิร์ด (Woodward. 1992 : 3) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมไว้ว่าการฝึกอบรมคือกระบวนการในการจัดให้ผู้ฝึกอบรม (Trainer) และผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Trainee) มาติดต่อสื่อสารกันเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความชำนาญและมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (Insights) ซึ่งจะทำให้การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลของงานวิจัยของ เสาวนีย์ เขียนดี (2540 : 46) ในเรื่องชุดการฝึกอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ในการสร้างและการใช้กิจกรรมทางภาษา เพื่อฝึกทักษะพูดเพื่อการสื่อสารพบว่า การฝึกอบรมโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดเพิ่มขึ้นก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูสามารถสร้าง และใช้กิจกรรมเพื่อฝึกทักษะพูด เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมในระดับหนึ่งจากการปฏิบัติ *ดังนั้นการฝึกอบรมจะทำให้ครูได้รู้และเข้าใจ ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในการนำกิจกรรมและเกมภาษามาใช้ในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งสามารถเลือกกิจกรรมและปรับใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียนและผู้เรียนโดยคำนึงถึงระดับความยากง่ายของบทเรียน อายุและความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนสามารถสร้างกิจกรรมและเกมภาษาได้ภายหลังจากการฝึกอบรม อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตจริงได้ตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนั้นยังทำให้บรรยายภาคในการเรียน การสอนสนุกสนาน ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีและความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ ก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรมการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมและเกมภาษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการฝึกอบรมในเรื่องการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาในครั้งนี้ จะทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา รวมทั้งสามารถสร้างและใช้กิจกรรมและเกมภาษาได้เหมาะสม
2. ผลของการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรม การสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมและเกมภาษาในภาคทฤษฎี และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยที่สนใจจะศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมครู ในการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมและเกมภาษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.

ประชากรที่ใช้ในการทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการทดลองคือครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาทั้งหมด จำนวน 20 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

จัดการฝึกอบรมครูในเรื่องการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา โดยจัดทำแผนดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว ตามเนื้อหาในหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ปีพุทธศักราช 2539 ซึ่งมีเนื้อหาของการฝึกอบรมดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาทางภาษาซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ปีพุทธศักราช 2539 และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. วิธีการสอนตามขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. วิธีการจัดกิจกรรมและเกมการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เช่น
 - กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste
 - กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling
 - กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities
 - กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw

ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2544 เป็นเวลา 3 วัน รวม 18 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ครูสอนภาษาอังกฤษหมายถึง ครูสอนภาษาอังกฤษ ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่ทำการสอนในโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา
2. โรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ หมายถึง โรงเรียนคาทอลิก ซึ่งบริหารงานโดยบาทหลวงในศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก โดยมีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 38 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดด้านต่าง ๆ ดังนี้.

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
 - 1.2 แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
2. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.1 ความหมายของการสื่อสารและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.4 กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.5 หลักการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. การสอนทักษะการฟัง
 - 3.1 ความหมายและประสิทธิภาพของการฟัง
 - 3.2 ความสำคัญของทักษะการฟัง
 - 3.3 ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมทักษะการฟังตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร
4. การสอนทักษะการพูด
 - 4.1 ความหมายของการพูด
 - 4.2 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 4.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
5. เกมภาษากับการเรียนการสอนภาษา
 - 5.1 ความหมายของเกมภาษา
 - 5.2 ประโยชน์ของเกมภาษา
 - 5.3 การเลือกหรือสร้างเกมภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน
 - 5.4 ขั้นตอนในการใช้เกมภาษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษ
 - 5.5 ชนิดของเกมภาษา
6. การฝึกอบรม
 - 6.1 ความหมายของการฝึกอบรม
 - 6.2 วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
 - 6.3 กระบวนการฝึกอบรมครู
 - 6.4 เทคนิคหรือกิจกรรมการฝึกอบรมครู
 - 6.5 องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมครู
 - 6.6 ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรม
 - 6.7 การประเมินผลการฝึกอบรม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะฟัง-พูดโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาทั้งในและต่างประเทศ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูทั้งในและต่างประเทศ

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

จากคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 485/2539 ให้ใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2539 เป็นหลักสูตรเพิ่มเติมในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 โดยให้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนทุกชั้นเรียนจะต้องเริ่มต้นจากหลักสูตรระดับเตรียมความพร้อมก่อน และพัฒนาผู้เรียนไปตามวุฒิภาวะของผู้เรียนจนครบจุดประสงค์ของแต่ละระดับชั้น ดังนั้น โรงเรียนประถมศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดทุกแห่งจึงเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ซึ่งสาระสำคัญของหลักสูตรอาจกล่าวได้โดยสังเขปดังนี้ (กรมวิชาการ. 2539 : 9-12)

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต้น มีดังนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้นอย่างเพียงพอ เพื่อการศึกษาต่อ หรือนำไปใช้ประกอบอาชีพตามความจำเป็น
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษและใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่น ๆ
6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

1.2 แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

แนวการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารควบคู่กัน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีแนวคิดหลักดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. จัดการเรียนการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย ผูกการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริง
3. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและการพูดในระดับเตรียมความพร้อม เพิ่มเติมการฝึก การสื่อสารด้วยการอ่าน การเขียนและการสะกดคำในระดับอ่านออกเขียนได้ และฝึกฝนการส่งสารและรับสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

2. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการพัฒนาวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้หลายวิธี กล่าวคือการสอนภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงจุดเน้นและวิธีสอนอยู่เนื่อง ๆ อันสืบเนื่องมาจากทฤษฎีและความคิดเห็นทางด้านภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมศาสตร์ ในปัจจุบันทฤษฎีและแนวความคิดทางด้านภาษาศาสตร์ (Sociolinguistics) กำลังมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษา กล่าวคือ มีความเชื่อว่า การเรียนเกี่ยวกับภาษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้สื่อความหมายในชีวิตจริงได้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นนอกเหนือจากภาษามาช่วย เช่นองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมสังคม (Sociocultural Aspects) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ พ.ศ.2539 (กรมวิชาการ. 2539 : 2) โดยเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

2.1 ความหมายของการสื่อสารและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของการสื่อสาร และการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

เลวิส (Lewis. 1994 : 4) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารว่า การสื่อสารเป็นการแสดงความคิด ความรู้ หรือความรู้สึก

ไฮเบล (Hybel. 1995 : 6) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการซึ่งมนุษย์ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิด และความรู้สึกซึ่งกันและกันโดยการพูด การเขียน และภาษาท่าทาง

วอลตัน (Walton. 1995 : 2) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นการใช้ภาษาเขียน ภาษาพูด หรือภาษาท่าทางในการส่งข้อมูล ประกอบด้วยคนอย่างน้อย 2 คนขึ้นไปหากข้อมูลที่ส่งออกไปนั้นมีผู้รับซึ่งมีความเข้าใจ และมีการตอบสนองต่อการสื่อสารนั้น ๆ นั้นแสดงว่าการสื่อสารมีประสิทธิภาพ

โฮมส์ (Hymes. 1979 : 4) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า คือความสามารถในการใช้ภาษา หรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม โดยสามารถที่จะรู้ได้ว่า เมื่อไรควรพูด และควรพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ที่ไหน และในลักษณะอย่างไร

พจนานุกรมการสอนภาษาและภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. 1992 : 65) ให้ความหมายการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า คือวิธีการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง ซึ่งเน้นเป้าหมายในด้านความสามารถในการสื่อสาร

กองวิจัยทางการศึกษา (2542 : 12) ให้ความหมายการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า คือการสอนภาษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารได้จริง

สมยศ แม่นแย้ม (2543 : 26) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอนที่เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์ (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ในแต่ละชุมชนอาจมีการใช้ภาษาที่ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กล่าวโดยสรุป การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำความรู้ทางภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้โดยการแสดงความคิด ความรู้สึก ทางภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษาท่าทาง ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม และสามารถที่จะรู้ได้ว่า เมื่อไรควรพูด และควรพูดอะไรกับใคร เมื่อไร ที่ไหน และในลักษณะอย่างไร

2.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาจากแนวคิดที่ว่า ภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสารและเป้าหมายของการสอนภาษาคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม สุมิตรรา อังวัฒนกุล (2540 : 110 –111) ได้ให้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่กำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน คือสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะพูดผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปยังสถานที่ที่ต้องการจะไปได้

2. การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวม ๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยยักิริยาท่าทางประกอบ

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลเพิ่มเติม (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย เช่น เกม (Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Play) กิจกรรมเหล่านี้ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็นมิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรกซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 : 25 - 26) กล่าวถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. เป็นการสอนให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง ปริมาณเนื้อหาที่นักเรียนเรียนไม่สำคัญเท่ากับความสามารถในการใช้ภาษา มีเจตคติที่ดี เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน

2. เป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนว่าต้องการเรียนเพื่อจุดประสงค์ใด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความตั้งใจ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3. การดำเนินการสอน กิจกรรมทางภาษาเป็นหัวใจในการสอน เน้นกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษาซึ่งมีผลให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคนด้วย

4. นักเรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ มิใช่จากการสอนของครูฝ่ายเดียว นักเรียน

เรียนรู้จากกิจกรรมและสื่อต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือนักเรียน โดยเรียนจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือตามลำพัง นับเป็นการสร้างนิสัยในการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

5. บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากครูผู้สอนหรือผู้แสดงมาเป็นผู้ชี้แนะหรือผู้กำกับการแสดงเป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนคอยกระตุ้นชี้แนะแนวทางให้การเรียนคล่องตัวมีชีวิตชีวา

6. เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ โดยมีได้มุ่งแต่เนื้อหาวิชาและทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการ มากกว่าการเน้นจุดย่อย ๆ เพราะในสภาพชีวิตจริง การกระทำใด ๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน

กองวิจัยทางการศึกษา (2542 : 13) อธิบายว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องเน้นให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้ คือ

1. เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage)
2. ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการทำกิจกรรมแต่ละอย่างอย่างชัดเจน
3. การสอนจะต้องเน้นความสำคัญของส่วนทั้งหมดของภาษาที่สอนแล้วค่อยเน้นลงไปส่วนย่อย
4. เน้นกระบวนการเรียน มากกว่าเน้นรูปแบบ
5. เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
6. ไม่ควรยับยั้งหรือแก้คำผิดระหว่างทำกิจกรรมใช้กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือช่องว่างด้านข้อมูลระหว่างผู้ร่วมทำกิจกรรม (Information Gap)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษา (Use) ของผู้เรียนมากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา (Usage) โดยการฝึกภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมทางภาษาที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีความคิดสร้างสรรค์ ในการสอนนั้นควรสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชาอื่น ๆ และวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ในขณะที่เรียนภาษาอังกฤษ ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นครูควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูควรทำความเข้าใจวิธีการ และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอวิธีการไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 22) และ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 112-115) ได้มีแนวคิดที่คล้ายคลึงกับ ลิตเติลวูด (Littlewood, 1983 : 45 - 49) ในการเสนอขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language Item) เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ และฝึกใช้ภาษาในลำดับถัดไป ซึ่งในการเสนอเนื้อหาจะเน้นที่การให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ในการเสนอเนื้อหาอาจจะดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้สอนเสนอบริบท หรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน โดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟังหรืออ่าน ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนา แต่ไม่ควรเป็นประโยคเดียว ๆ และเนื้อหานี้นอกจากจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบภาษาที่ต้องการสอนแล้วก็ควรจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง หรืออ่านได้บ้าง

1.2 กระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบดูว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังหรืออ่านเพียงใด เช่น ถามคำถามให้ตอบหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจเคยเรียนรู้เนื้อหาดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนตอบได้บ้างหรือไม่ได้เลย ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในการสอนผู้สอนต้องอธิบายและแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาทางภาษานั้นมีรูปแบบ วิธีการใช้ และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นการฝึก (Practice/Controlled Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่า การฝึกซ้ำ ๆ (Repetition Drill) คือ เป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำ ๆ ตามตัวอย่าง จนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้แต่ยังไม่เน้นในด้านความหมาย ดังนั้นในการฝึกแบบนี้นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปภาษาที่ฝึกก็ได้ ในการฝึกในขั้นนี้อาจทำตามขั้นตอนในการฝึกดังนี้

2.1 ให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา จากเทปหรือจากครูผู้สอนประมาณ 2 - 3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้สอนเป็นผู้พูดให้ฟัง จะต้องออกเสียงหรือพูดอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติ

2.2 ให้ผู้เรียนฝึกพูดหรือออกเสียงพร้อมกันตามตัวอย่าง อาจจะให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งห้อง หรือแบ่งฝึกทีละครึ่งห้อง ตามความเหมาะสม การฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเอง พร้อม ๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียงหรือการพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย

2.3 หลังจากฝึกพร้อมกัน ผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนให้ฝึกทีละคน ในขณะเดียวกันให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่เหลือมีส่วนช่วยผู้ที่ถูกเรียกให้ฝึกเดี่ยวได้ ถ้าผู้เรียนนั้นมีปัญหาในการฝึก ทั้งนี้เพื่อร่วมกิจกรรม แม้จะเป็นการฝึกทีละคนก็ตาม นอกจากนี้ผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่

2.4 ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในด้านความหมายได้ โดยถามด้วยคำถามง่าย ๆ ให้ผู้เรียนตอบสั้น ๆ ว่าใช่-ไม่ใช่ หรือถูก-ผิด เป็นต้น

การฝึกแบบควบคุมนี้ เน้นที่ความถูกต้องของรูปแบบภาษาเป็นสำคัญ ฉะนั้นการฝึกในขั้นนี้ควรใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/Free Practice) เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียน กับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยทั่วไปมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงก็คือ การที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษา ที่เคยเรียนมาแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในขั้นนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนกับการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดการขั้นเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมให้ เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง

ทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนประสบปัญหาในการทำกิจกรรม หรือให้ข้อมูลป้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และกาลเทศะในสังคม ขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้การสอนจึงเน้นเนื้อหาที่จะใช้ในการสื่อสารโดยใช้กลุ่มเป็นศูนย์กลางของการฝึก และใช้ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ ผู้เรียนเป็นผู้ฝึกกิจกรรม ครูเป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือและเป็นผู้จัดกิจกรรม หรือสร้างสถานการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังนี้ ขั้นเสนอเนื้อหาภาษาอังกฤษ (Presentation) ขั้นการฝึก (Practice) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 22) ได้เพิ่มเติมขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน (Warm Up) ก่อนขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation) และขั้นสรุปผล (Wrap Up) หลังขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

2.4 กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activity)

กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จอห์นสัน และ มอร์โร (Johnson and Morrow. 1986 : 64 .) กล่าวว่า การให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมภาษา เพื่อการสื่อสารเท่านั้น จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ นอกจากนี้ สเตอร์น (Stern. 1992 : 179 -180) ยังกล่าวว่า เป็นที่เชื่อกันว่ากิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารจะทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองแบบไม่รู้ตัว (Subconscious Learning) เพราะในการสื่อสารผู้เรียนจะมุ่งความสนใจไปที่ความหมายมากกว่าตัวอักษร (Code) กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร และทำให้ ผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับสังคมเป้าหมาย (Target Community) อีกด้วย

มีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1983 : 16-17) กล่าวว่า กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง กิจกรรม ที่ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่เรียนและฝึกไปแล้วเพื่อสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้

สมยศ แ่มนัณ (2543 : 26) ได้กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ครูจะต้อง จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ครูมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขการใช้ภาษาที่ ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวได้แก่การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน

ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษ แบบไม่รู้ตัว เพราะในขณะที่ฝึกการใช้ภาษาอยู่นั้นผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่ความหมาย จึงทำให้การสื่อสาร เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อความหมายได้

2.5 หลักการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร

จอห์นสัน (Johnson. 1982 : 163 -172) ได้เสนอหลักการของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 5 หลักการ ดังนี้

1. การถ่ายโอนข้อมูล (The Information Transfer Principle) หมายถึงการถ่ายทอดข้อมูลจาก ทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่ง การถ่ายโอนข้อมูลนี้มักจะเกิดขึ้นเสมอในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรจัดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับหลักการนี้ให้มาก เช่น ให้ผู้เรียนอ่านข้อความแล้วนำข้อมูลที่ได้ออกแบบฟอร์ม หรือเขียน ลงในตาราง เป็นต้น

2. หลักการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ (The Information Gap Principle) หลักการนี้ถือว่า การสื่อสารจะเกิดขึ้นเมื่อเกิดมีช่องว่างของข้อมูล หลักการนี้จะทำให้เกิดสถานการณ์การสื่อสารที่เป็นจริงและยังทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อีกด้วย

3. หลักการเชื่อมต่อข้อมูล (The Jigsaw Principle) หลักการนี้คือ ผู้เรียนแต่ละคนมีข้อมูลไม่ครบ จะต้องนำข้อมูลของแต่ละคนมารวมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้ไปจัดการกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

4. หลักการพึ่งพาอาศัยข้อมูลซึ่งกันและกัน (The Task Dependency Principle) หลักการนี้ต่างจากหลักการที่ 3 โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องปฏิบัติภาระงานย่อย (Sub Task) ของตนให้สำเร็จก่อน แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มารวมกัน เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดไปใช้ในการปฏิบัติภาระงานใหญ่ (Major Task) ดังนั้นทุกคนจึงต้องตั้งใจปฏิบัติภาระงานย่อยให้ดีที่สุด

5. หลักการตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา (The Correction for Content Principle) หลักการนี้ใช้ประกอบกับทุกหลักการที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งจะต้องมีการตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งอาจจะเป็นการตรวจสอบโดยครูหรือผู้เรียนเองก็ได้

ฮาร์เมอร์ (Harmer.1986 : 44-45) กล่าวว่า หลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสาร (A Desire to Communicate) กิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต้องเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน มีลักษณะเหมือนการสื่อสารจริง และจะต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษา

2. มีวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (A Communicative Purpose) ผู้เรียนต้องมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

3. เน้นเนื้อหามากกว่ารูปแบบ (Content not form) ขณะที่ผู้เรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมความสนใจจะต้องอยู่ที่สิ่งที่สื่อสาร (What to Say) ไม่ใช่อยู่ที่ว่าจะพูดอย่างไร (How to Say) ผู้เรียนต้องมีสารที่ต้องการสื่อ

4. มีความหลากหลายของภาษา (Variety of Language) กิจกรรมนั้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลายรูปแบบ ผู้เรียนควรมีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และการใช้แหล่งข้อมูล

5. ไม่มีการแทรกแซงจากครู (No Teacher Intervention) ในขณะที่ผู้เรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนไม่ควรแก้ไขภาษาทุกครั้งถึงแม้ผู้เรียนจะใช้ภาษาหรือออกเสียงผิดพลาดบ้างก็ตาม ครูควรสนใจฟังและดูการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อจะได้ให้ข้อมูลย้อนกลับได้ถูกต้อง ครูควรประเมินผลของการปฏิบัติกิจกรรมว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารหรือไม่

6. ไม่ใช่สื่อที่ควบคุมการใช้ภาษา (No Materials Control) สื่อที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะต้องไม่เป็นสื่อที่บังคับ หรือควบคุมให้ผู้เรียนใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ

ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990 : 92) และ สเตอร์น (Stern. 1992 : 177) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า หลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารควรจัดกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการพูด (Pre-communicative Activities) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเพื่อฝึกภาษาส่วนย่อย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาในส่วนย่อย ๆ เช่น เสียง โครงสร้าง ดังนั้นจึงถือว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา (Accuracy-based Activities of Linguistic Exercise) ก่อนการทำกิจกรรมการพูดจริง

2. กิจกรรมการพูด (Communicative Activities) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาโดยรวม (Whole-task Practice) ในการปฏิบัติกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องนำความรู้และทักษะทาง

ภาษาแต่ละส่วน (Sub-skill) ที่ได้ฝึกไปแล้วมาบูรณาการ เพื่อสื่อให้ได้ความหมายตามที่ต้องการ กิจกรรมนี้จึงเป็นกิจกรรมที่เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency-based Activities)

สรุปได้ว่า หลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารที่ครูนำมาใช้เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก โดยเน้นที่ความต้องการที่จะสื่อสารของผู้เรียน (A Desire to Communicate) ครูจึงควรกำหนดสถานการณ์เลียนแบบสถานการณ์ในชีวิตจริง และมีเป้าหมายในการสื่อสาร (Goal) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการรู้ข้อมูลของผู้ที่จะสื่อสารด้วยโดยเน้นที่ความหมายของการสื่อสาร (What to Say) มากกว่าจะสื่อสารอย่างไร (How to Say) มีการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงด้วยการใช้ภาษาอังกฤษที่หลากหลายไม่จำกัดการใช้รูปแบบภาษาเพียงรูปแบบเดียว ซึ่งครูทำหน้าที่ดูแลและชี้แนะเท่าที่จำเป็น และกิจกรรมที่ใช้ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์เพื่อผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารให้มากที่สุด โดยเน้นความถูกต้องของเสียงและโครงสร้างไวยากรณ์ก่อนการทำกิจกรรมการพูด และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาในขณะดำเนินกิจกรรมการพูด โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการสอนเรื่องเสียงและโครงสร้างไวยากรณ์อย่างถูกต้องมาใช้เพื่อให้สื่อสารได้ความหมายตามต้องการ

3. การสอนทักษะการฟัง

3.1 ความหมายและประสิทธิภาพของการฟัง

แครชเชน (Krashen. 1983 : 79-98) ได้ให้ความหมายของการฟังไว้ว่าการฟังหมายถึงการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายแก่ผู้ฟัง ซึ่งมีวิธีการหลายอย่างที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย ตัวอย่างเช่น วิธีการของแอชเชอร์ (Asher) ที่เรียกว่า การตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response หรือ T.P.R) วิธีการนี้คือการใช้คำสั่งให้ผู้เรียนแสดงหรือปฏิบัติตาม ผู้เรียนจะไม่ถูกบังคับให้พูดภาษาที่สอง หรือภาษาเป้าหมายจนกว่าพวกเขาจะเข้าใจในสิ่งที่ครูพูดออกมา

สุรพันธ์ กุศลส่ง (2543 : 9) ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543 : 13) และทันทิวา สุรวัด (2540 : 13) กล่าวว่า การฟังจะมีประสิทธิภาพดีเมื่อผู้ฟังมีความตั้งใจ สนใจ และมีประสบการณ์เดิมมาบ้างแล้ว นอกจากนี้ การฟังเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่น ฟังครูอธิบายในชั้นเรียน ผู้ฟังต้องพยายามเข้าใจความหมายของผู้พูดที่ต้องการจะสื่ออย่างตั้งใจ สามารถตีความและวิเคราะห์คำพูดได้ สำหรับการฟังภาษาต่างประเทศผู้ฟังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางภาษาศาสตร์และบริบทสถานการณ์ เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การฟังคือปัจจัยป้อนเข้าเมื่อผู้ฟังเข้าใจก็สามารถแสดงออกทางคำพูดได้และประสิทธิภาพของการฟังขึ้นอยู่กับความสนใจและความตั้งใจของผู้ฟัง เพื่อให้เข้าใจความหมายของผู้พูดอย่างชัดเจน การฟังยังเป็นกระบวนการที่ผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียง ตีความ เพื่อที่จะได้เข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมาว่า มีความหมายอย่างไรโดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้ฟังผสมผสานจึงจะเป็นการฟังที่สมบูรณ์

3.2 ความสำคัญของทักษะการฟัง

ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การฟังนับว่าเป็นทักษะรับสารที่สำคัญอย่างยิ่งทักษะหนึ่ง และเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน จึงจะสามารถพูดโต้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ดังนั้นในการเรียนการสอน นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังดังนี้

รูบิน (Rubin. 1990 : 51) อธิบายว่า ทักษะการฟังเป็นพื้นฐานของผู้เรียนเพราะการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนนั้นเริ่มจากการฟังก่อนแล้วจึงพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ภาษาในทักษะอื่นๆ หากผู้เรียนมีปัญหาในการฟังแล้วอาจทำให้การเรียนรู้ภาษาล้มเหลว

อารีย์ สุวรรณทัศน์ (2540 : 9) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร เพราะการฟังมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด จะเห็นได้ว่าการสนทนาแต่ละครั้ง ผู้ฟังจะต้องฟังข่าวสารให้เข้าใจ ไม่เช่นนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียดังสำนวนไทยที่ว่า “ฟังไม่ได้ศัพท์จับเอามากระเดียด”

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 100) อธิบายว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ทักษะต่อ ๆ ไป เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้นครูจะต้องให้ความสำคัญและฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการฟัง ทั้งในการฟังโดยทั่วไป (Casual Listening) และการฟังอย่างมีจุดหมาย (Focused Listening)

3.3 ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมทักษะการฟังตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการสอนทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร ครูจำเป็นต้องตั้งจุดประสงค์การสอนไว้เป็นอันดับแรก หลังจากนั้นจึงกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อฝึกหัดให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

อันเดอร์วูดส์ (Underwoods. 1989 : 30) ได้เสนอขั้นตอนการฟังว่า ผู้เรียนควรได้มีโอกาสรู้ว่ตนจะได้ฟังอะไร และต้องเตรียมข้อมูลใดบ้างในการฟัง มิฉะนั้นแล้วจะเป็นความไม่ยุติธรรมสำหรับผู้เรียนในการที่จะได้รับฟังเนื้อหาหรือทดสอบการฟังทันที โดยที่ไม่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่จะฟัง

ริกสัน (Rixon. 1986 : 63-73) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening Stage) ก่อนฟังผู้เรียนควรจะได้ทราบว่าจุดมุ่งหมายในการฟังคืออะไร เพื่อผู้เรียนจะได้มีเหตุผลในการฟังจะได้กำหนดกลยุทธ์ในการฟังได้ถูกต้อง และเป็นการเตรียมให้ผู้เรียนมีความต้องการหรือมีความพร้อมที่จะฟัง โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเนื้อหา และเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง โดยครูใช้กิจกรรมที่ทำท่าย อาจใช้วิธีระดมสมอง การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้รับรู้อะไรบ้าง โดยพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง จากรูปภาพ แผนภูมิประกอบบทฟัง แล้วให้ผู้เรียนบอกว่ตนมีความรู้ในเรื่องที่จะฟังอย่างไร และต้องการรู้อะไรบ้างเพิ่มเติม โดยครูอาจให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง เป็นการให้แนวคิดกว้าง ๆ ของบทฟังเช่น ก่อนการฟังบทสนทนาที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลสองคนกำลังปรึกษาหารือกัน ถึงคุณลักษณะของบุคคลที่จะมาทำงานตำแหน่งเลขานุการ ครูอาจให้ผู้เรียนระดมสมองเพื่อหาคำตอบว่เลขานุการควรเป็นคนอย่างไร แล้วจึงให้ผู้เรียนฟังบทสนทนา การให้ผู้เรียนคาดคะเนว่จะได้ฟังอะไร การทำนายเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่จะได้ฟัง ก็เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมีความคิดกว้างไกล และสร้างความตื่นเต้นให้กับผู้เรียนในขั้นการฟัง (While – listening Stage) กล่าวคือ ผู้เรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ว่เรื่องที่ตนทำนายกับเรื่องที่จะได้ฟังนั้นตรงกันหรือไม่ เป็นต้น การเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการรับสารนั้น คือการให้ผู้เรียนมีความรู้พอสมควรเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนนั่นเอง ถ้าไม่แน่ใจว่ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังหรือไม่ ครูอาจถามคำถามซึ่งนำเข้าสู่บทเรียน หรืออาจเล่าเรื่องย่อให้ผู้เรียนฟัง นอกจากนี้ครูต้องเตรียมผู้เรียนให้รู้ความหมายของคำศัพท์สำคัญ ๆ ที่จะพบในบทฟัง ตลอดจนโครงสร้างทางภาษาต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลหรือสารที่ได้ฟังอย่างถูกต้อง

2. ขั้นการฟัง (While-listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนหรือผู้ฟังทำกิจกรรมการฟังหรือแบบฝึกหัดด้วยตนเอง โดยใช้กลยุทธ์หลากหลายให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การฟัง การสอนในขั้นนี้มุ่งให้ผู้เรียนสื่อความหมายจากการฟัง ซึ่งใช้กิจกรรมการฟังต่อไปนี้

- ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความตามรูปภาพ
- ฟังเพื่อเลือกภาพตามเค้าโครงเรื่อง

- ฟังเพื่อเรียงรูปภาพตามบทฟัง
- ฟังเพื่อต่อเติมภาพให้สมบูรณ์
- ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความถูก/ผิดตามบทฟัง
- ฟังเพื่อเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์
- ฟังเพื่อหาข้อความสำคัญ
- ฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือขั้นตอนการทำงาน

หลังจากที่ผู้เรียนทำกิจกรรมการฟังแล้ว ครูควรให้ผลย้อนกลับทันที เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของภาระงานที่ผู้เรียนทำ ผู้เรียนจะได้รู้ว่าตนเข้าใจสิ่งที่ฟังถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้อธิบายข้อผิดพลาดของผู้เรียน โดยครูต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจข้อผิดพลาดของตนด้วย

3. ขั้นหลังการฟัง (Post-listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาทำกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการใช้ทักษะสัมพันธ์อื่น ๆ ฝึกให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาผสมผสานกับความรู้ ความคิดเห็นของตน เพื่อนำไปใช้ในการทำกิจกรรมหรือทักษะอื่น ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย การแก้ปัญหา หรืออาจจะเป็นกิจกรรมการถ่ายโอน การเขียน เช่น

- การเติมแผนภูมิหรือแบบฟอร์มให้สมบูรณ์
- การย่อความ
- การเขียนจดหมาย เป็นต้น

ยาแกง (Yagang, 1993 : 18) ได้เสนอกิจกรรมสำหรับฝึกทักษะการฟังเพื่อการสื่อสารในแต่ละขั้นตอนไว้ดังนี้คือ

1. ขั้นก่อนการฟังหรือขั้นเตรียมการ (Warm Up Exercises)

1.1 อธิบายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง ซึ่งอาจใช้หัวเรื่อง ภาพ เพื่อดึงสิ่งสำคัญที่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องออกมา และเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.2 การระดมสมอง โดยให้ผู้เรียนเดา หรือทำนายว่าจะมีคำศัพท์อะไรบ้างที่จะปรากฏในเรื่องที่จะฟัง จากนั้นครูเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนเดาบนกระดานดำ นอกจากนี้ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะฟังโดยใช้ความรู้เดิม

1.3 เล่นเกม เพื่อเป็นการเตรียมตัวผู้เรียน และฝึกทักษะพื้นฐานให้พร้อมก่อนที่จะได้ฟังเนื้อหา เช่น เกมใบ้คำ หรือการฝึกออกเสียงคำคู่ที่มีเสียงต่างกันเพียงเสียงเดียว (Minimal Pair)

1.4 การใช้คำถามนำ โดยครูผู้สอนถามหรือเขียนคำถามที่จะช่วยให้ผู้เรียนทราบเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง

2. ขั้นการฟัง (Listening Exercises) รูปแบบของกิจกรรมการฟังที่ทำในขณะกำลังฟังข้อมูลมีดังนี้

2.1 กิจกรรมการเปรียบเทียบเรื่องที่ฟังกับเรื่องที่คาดเดาไว้ในขั้นก่อนฟัง

2.2 การปฏิบัติตามคำแนะนำ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนฟังแล้วเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนแสดงท่าทางหรือทำงานที่มอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์

2.3 การเติมคำในช่องว่าง หรือเติมส่วนที่หายไป โดยให้ผู้เรียนฟังเรื่องบางส่วนจากนั้นสร้างหรือเติมส่วนอื่น ๆ ใหม่

2.4 การพูดซ้ำ ให้ผู้เรียนพูดซ้ำคำ หรือวลีสั้น ๆ หรือให้พูดเพื่อให้ได้ข้อความที่สมบูรณ์

2.5 การตรวจหาข้อแตกต่างหรือข้อผิดพลาด โดยให้ผู้เรียนฟังเนื้อความแล้วให้โต้ตอบหรือบอกเฉพาะส่วนที่แตกต่างออกไป หรือหาที่ผิดจากเรื่องที่ได้ฟัง

2.6 การกาเครื่องหมาย เช่นเดียวกับการเล่นเกมบิงโกโดยให้ผู้เรียนฟังคำศัพท์ จากนั้นให้ผู้เรียนเรียงลำดับตามเรื่องที่ได้ฟัง

2.7 การถ่ายโอนข้อมูล ซึ่งได้แก่การฟังแล้วถ่ายโอนข้อมูลเป็นรูปแบบอื่น ๆ เช่น ฟังแล้วเติมแผนที่ แผนผัง ตาราง รายการ หรือรูปภาพ เป็นต้น

2.8 การถอดความ ให้ผู้เรียนฟังประโยคที่กำหนดให้ แล้วถ่ายทอดข้อความที่ฟังได้

2.9 การเรียงลำดับ เช่น การฟังแล้วเรียงลำดับรูปภาพ หรือเนื้อเรื่อง

2.10 การค้นหาข้อมูล ให้ผู้เรียนฟังข้อความและจดโน้ตอย่างย่อ ๆ เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

2.11 การเติมคำในช่องว่าง ครูให้ผู้เรียนเติมคำในช่องว่างของข้อความที่ไม่สมบูรณ์ในขณะที่ฟังเทปหรือฟังครู

2.12 การจับคู่ โดยการให้ผู้เรียนจับคู่ข้อความที่มีความหมายเหมือน หรือตรงกันข้ามกับข้อความที่ได้ฟัง

3. ขั้นหลังการฟัง (Post listening Exercises) เป็นกิจกรรมที่ทำหลังจากได้รับข้อมูลทั้งหมดจากการฟังแล้ว โดยมีรูปแบบของกิจกรรมดังนี้

3.1 การตรวจสอบคำตอบ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟัง อาจจะเป็นคำถามที่มีตัวเลือกหรือใช้แบบฝึกที่เป็นตัวเลือกแบบถูก/ผิด

3.2 การแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา จากนั้นให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ปัญหา

3.3 การสรุปย่อ ผู้เรียนเลือกหาประโยคที่เหมาะสมที่จะเป็นบทสรุปของเรื่องจากข้อมูลที่ครูให้

3.4 การฟังข้อมูลเป็นส่วนๆ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนแล้วให้ฟังข้อมูลคนละส่วน แต่เป็นข้อมูลเรื่องเดียวกัน จากนั้นให้ผู้เรียนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดให้เป็นเรื่องที่สมบูรณ์

3.5 กิจกรรมการเขียน เช่น ให้ผู้เรียนเขียนจดหมาย โทรเลข ไปรษณียบัตรให้สัมพันธ์กับเรื่องที่ฟัง

3.6 กิจกรรมการพูด เช่น การโต้วาที สัมภาษณ์ อภิปราย บทบาทสมมุติ ละครที่สัมพันธ์กับข้อความหรือเรื่องที่ฟัง

จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกทักษะการฟังนั้นมักขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การสอนทักษะฟัง เนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในการสอนควรสร้างความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้นำไปใช้ได้จริงทั้งในและนอกห้องเรียน การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนการฟัง (Pre - listening Stage) ขั้นการฟัง (While - listening Stage) ขั้นหลังการฟัง (Post - listening Stage) โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

4. การสอนทักษะการพูด

4.1 ความหมายของการพูด

ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น การพูดหมายถึงการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีจุดประสงค์ที่จะพูดอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ผู้สอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าช่วย ครูต้องคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้เข้าใจ มีความถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม มิใช่ยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว (Johnson and Morrow. 1981 : 77 ; citing Scott n.d.) นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ดังนี้

ซิทโซปูลู (Tsitsopoulou. 1992 : 56) อธิบายว่าการพูดไม่ใช่เพียงแต่ออกเสียงจากการฝึกตามโครงสร้างประโยคได้เท่านั้น แต่ต้องได้ความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งสามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสมด้วย

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่สุด อย่างไรก็ตาม ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และต้องเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากความเข้าใจหรือจดจำ

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543 : 18) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด ข่าวสาร โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงหรือกิริยาอาการ โดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรม ผู้พูดจะต้องใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เบญจลักษณ์ อึ้งสืบเชื้อ (2540 : 20) อธิบายว่า การพูด หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งแต่ละครั้งจะต้องประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป การพูดจะมีประสิทธิภาพ หรือประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้พูดจะต้องสามารถใช้สำเนียงและถ้อยคำที่มีความถูกต้องและสามารถใช้พฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูดให้สอดคล้องเหมาะสมด้วย

สรุปได้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และข่าวสารให้ผู้ฟังได้รับรู้จุดประสงค์ของผู้พูดเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้พูดจะต้องสามารถใช้น้ำเสียง ถ้อยคำและมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์และวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องสามารถใช้พฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่ใช่คำพูดให้สอดคล้องเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้นทักษะการพูดจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นเวลานาน จึงจะทำให้การพูดนั้นมีประสิทธิภาพ

4.2 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

สกอตต์ (Scott. 1981 : 70) เสนอขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนควรบอกให้ผู้เรียนได้รู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขั้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรจะอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่จะพูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ขั้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

สรุปได้ว่า ในการสอนทักษะพูดนั้นควรควรแบ่งขั้นตอนในการดำเนินการสอน โดยมีการบอกให้ผู้เรียนรู้จุดประสงค์ในสิ่งที่เรียน มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ในรูปของบทสนทนาที่มีความหมายต่อการสื่อสารตามความเหมาะสมกับบริบททางสังคม จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ครูจะปล่อยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ และผลิตภาษาตามที่ต้องการ โดยใช้กิจกรรมคู่ หรือฝึกพูดพร้อมกัน โดยใช้ภาษาอย่างอิสระและใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

4.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 105) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการสอนพูด นักเรียนควรได้ฝึกแบบ “Automatic Speaking” โดยใช้กิจกรรมและสถานการณ์เป็นสื่อซึ่งมีแนวปฏิบัติที่ควรสังเกต ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศของห้องให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และครูใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน (Classroom English Expression) ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยและเป็นตัวอย่างสำหรับฝึก
2. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ปัจจุบันนี้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ในการฝึกพูด ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกจุด ควรแก้ไขเฉพาะในขั้นนำเสนอ (Presentation) ที่ต้องการเน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) แต่ถ้าเป็นขั้นฝึก (Practice) ที่ต้องการฝึกฝนความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) และข้อผิดพลาดนั้นไม่ได้มีผลต่อความเข้าใจภาษาก็ไม่ควรต้องแก้ทันที ควรรอโอกาสที่เหมาะสมเพื่อมิให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอย และขาดความเชื่อมั่น
4. ครูสอนภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะฝึกทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาให้พัฒนาก้าวหน้าอยู่เสมอ
5. การจัดกิจกรรมการฝึก ควรให้มีรูปแบบหลากหลาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
6. การสอนภาษาควรสอนในรูปของทักษะสัมพันธ์ หรืออย่างน้อยต้องสอนคู่กันไป เช่น สอนทักษะการพูดคู่กับทักษะการฟัง เป็นต้น
7. การสอนทักษะการพูด ควรจัดเป็นกิจกรรมคู่ (Pair Work) ให้มาก เพราะการทำกิจกรรมคู่จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลได้ดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ขาดความเชื่อมั่นมีโอกาสแสดงออก

8. ควรชมเชยผู้เรียนให้กำลังใจบ่อย ๆ เพราะเป็นแรงกระตุ้นที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน

9. การฝึกพูดเริ่มจากง่ายไปหายาก และให้โอกาสเด็กทุกคนได้ฝึก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 103) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนทักษะการพูด และหลักในการจัดกิจกรรมการสอนพูดเพื่อการสื่อสารว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร ในการสอนทักษะการพูดเบื้องต้นมุ่งเน้นให้ใช้ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง โดยผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามแบบหรือตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำไปสู่การพูดที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูจะต้องให้ความถูกต้องในด้านรูปแบบและเสียง

การจัดกิจกรรมการสอนพูด อาจแบ่งโดยเรียงตามระดับความยาก ง่าย เช่น การฝึกตั้งคำถาม และคำตอบ ฝึกบทสนทนา ฝึกเล่าเรื่อง เป็นต้น โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ดังนี้

1. การพูดจากการสร้างสถานการณ์ โดยครูเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ และให้นักเรียนเป็นผู้หาคำตอบ
2. การพูดเพื่อคาดเดาเหตุการณ์จากเทพ จากการอ่านหรือการพูดของครู
3. การพูดต่อเติมประโยคจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้
4. การพูดเพื่อคาดเดาบทสนทนา
5. การพูดเพื่อเติมคำที่ขาดหายไป
6. การพูดประโยคคำถามเพื่อคาดเดาคำตอบ

ฟินอคเชียโร และ บรัมฟิต (Finocchiaro and Brumfit. 1983 : 141) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับได้ดังนี้

1. ให้ออกคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้ออกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. ให้อ่านงานเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ตามกำหนดหัวข้อให้
7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้วาที่ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

สัมฤทธิ์ คลังภูเขียว (2540 : 10) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารว่า ครูควรมุ่งฝึกให้ผู้เรียนฝึกพูดออกเสียงคำ วลี ประโยค ให้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงภาษาอังกฤษตามแบบให้สัมพันธ์กับความหมายและเรื่องที่ฟัง ฝึกพูดสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ตั้งคำถามตอบคำถามเล่นเกม และฝึกร้องเพลง เพื่อให้มีความสามารถในการพูดได้ชัดเจนถูกต้องสื่อความได้ มีความสนุกสนาน และมีความสามารถในการพูด

สิริพร ป้องกงลาด (2540 : 13) อธิบายว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน โดยการฝึกฝนจากข้อมูลทางภาษาที่หลากหลายและทันสมัย มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนและมีจุดมุ่งหมายเน้นที่ความสำเร็จในการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนจะเกิดความคล่องในการใช้ภาษาได้ด้วยการฝึกกิจกรรมการใช้ภาษา

สรุปว่าแนวทางการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายเป็นต้นกระตุ้นให้เกิดการสื่อสาร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานและมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา การสอนเริ่มจากง่ายไปหายากและสอนแบบทักษะสัมพันธ์ คือ สอนทักษะฟัง - พูด โดยใช้กิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่ม มีการชมเชยและให้กำลังใจผู้เรียนอยู่เสมอ

5. เกมภาษากับการเรียนการสอนภาษา

5.1 ความหมายของเกมภาษา

ได้มีผู้รู้ให้ความหมายของเกมภาษาไว้ดังนี้

เรืองศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2543 : 2-3) ได้กล่าวว่า เกมทางภาษา (Language Games) หมายถึง กิจกรรมทางภาษาที่จัดขึ้นเพื่อที่จะทดสอบ (Test) และเสริมสมรรถภาพ (Enlarge) ในการเรียนภาษาของผู้เรียนโดยเน้นหนักไปในทางผ่อนคลาย (Relax) เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน (Fun) และเกิดการเรียนรู้ทั้งในรายบุคคลและสมาชิกในกลุ่มภายใต้เงื่อนไข (Conditions) ที่กำหนดและได้อธิบายเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบของเกมภาษามีดังต่อไปนี้

กิจกรรม มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดและการแสดงออกทางภาษา ทั้งทางทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในรูปของการแสดงบทบาทเอง (Active) หรือการเข้าร่วมสังเกตการณ์ (Passive)

ทดสอบ กิจกรรมที่จัดขึ้นจะเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถเดิมของผู้เรียนในการคิด การแก้ปัญหาและการแสดงออก โดยการแข่งขัน ในฐานะตนเองเป็นผู้ทำกิจกรรมและการให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มด้วยว่ามีมากน้อยเพียงใด

เสริมสมรรถภาพ เมื่อมีการแข่งขันระหว่างตัวเอง และระหว่างกลุ่ม ก็จะได้ความรู้ใหม่เพิ่มเติมขึ้น เช่น เมื่อก่อนรู้คำศัพท์เพียง 10 คำ หลังจากเล่นเกมแล้วมีความจำในคำศัพท์และโครงสร้างเพิ่มขึ้นอีก 5 คำ เป็นต้น

ผ่อนคลาย การเรียนภาษาไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในการฟัง พูด อ่านและเขียน จะมีการฝึกทำซ้ำ ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและเหนื่อยล้า ถ้ามีการหยุดสักครู และเล่นเกมทางภาษาบ้างก็จะช่วยลดอาการดังกล่าวได้

สนุกสนาน เกมที่จัดขึ้นนั้น มุ่งให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน เมื่อมีการแข่งขันเป็นสิ่งเร้า ผู้ดำเนินเกม หรือครูผู้สอนต้องพยายามควบคุมเกมให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มากกว่าจะมุ่งหวังแพ้ชนะเป็นสำคัญ

เกิดการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกันทั้งทางภาษาและทางพฤติกรรม เช่น การให้ความร่วมมือ การเสียสละ ความสามัคคี ความรักพวกพ้อง ตลอดจนการกล้าแสดงออก อันจะเป็นการนำไปสู่ความก้าวหน้าในการเรียนภาษา

เงื่อนไข ในการเล่นเกม จำเป็นต้องมีเงื่อนไข เช่น การกำหนดเวลา กำหนดกิจกรรมและบทบาทของผู้เล่น ผู้สังเกตการณ์ กรรมการ การให้คะแนน ตลอดจนข้อบังคับหรือกติกาอื่น ๆ ที่บอกไว้ในเกมนั้น ๆ เพื่อควบคุมการเล่นให้เป็นไปตามขั้นตอนและบรรลุเป้าหมาย

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเกมอีก เช่น

ไรท์ เบทเทอร์ริดจ์ และ บัคบี้ (Wright, Betteridge and Buckby 1998 : บทนำ) ให้ความหมายของเกมภาษาว่า เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาในบรรยากาศที่สนุกสนาน ผ่อนคลาย ไม่เครียด และทำให้การฝึกภาษามีความหมาย

ทอทซ์ (Toth. 1995 : 8) ได้กล่าวว่า เกมเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็ก ๆ รู้สึกผ่อนคลาย โดยไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียนภาษา

ธนสิทธิ์ ศรีรัตน์ (2543 : 20) ได้กล่าวถึงความหมายของเกมดังนี้ เกมการสอนหมายถึง กิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน ประกอบไปด้วยผู้เล่น และกฎเกณฑ์ กติกา โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และช่วยให้สามารถเข้าใจและจดจำบทเรียนได้ง่าย และรวดเร็ว

สรุปได้ว่า เกมทางภาษามุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งในด้านความรู้ ความสามารถเดิม และเพิ่มเติมนำความรู้ความสามารถใหม่ให้กับผู้เรียนทั้งด้านทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งยังให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน และผ่อนคลายจากการเรียนภาษา โดยมีการแข่งขันเพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สุดแก่ตนเองและกลุ่ม ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดเพื่อให้เกมทางภาษาบรรลุเป้าหมาย เช่น การกำหนดเวลา บทบาทของผู้เล่น ผู้สังเกตการณ์ กรรมการ เป็นต้น

5.2 ประโยชน์ของเกมภาษา

เกมภาษาที่มีประโยชน์ทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษา ซึ่งเรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2543 : 3) และทอท (Toth. 1995 : 6) กล่าวสรุปไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูทำเนื้อหาให้กระจ่างง่ายต่อการเข้าใจ

2. ช่วยเสริมสมรรถภาพในการสอนของครู
3. ช่วยให้ครูใช้เกมภาษาเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละช่วงได้ โดยสังเกตจากการตอบคำถาม หรือการร่วมแสดงออกในกิจกรรมของเกมนั้น ๆ
4. เกมภาษาสร้างความสนใจในบทเรียนสำหรับผู้เรียน
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ผู้เรียนที่เรียนเก่งจะสามารถช่วยผู้เรียนที่เรียนอ่อนได้
6. ปรับใช้ได้กับทุกเพศทุกวัย
7. เกมภาษาใช้ได้ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และทั้งชั้นเรียน
8. เกมช่วยลดความเขັมของเนื้อหาลงได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน อยากร่วมกิจกรรม และกล้าแสดงออก

9. เกมภาษาช่วยเสริมทักษะทางภาษา เกมใช้ได้หลายสถานการณ์ เช่น ห้องเรียน ชมรมภาษาอังกฤษ (English Club) งานสังสรรค์ (Party) และใช้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Cocurriculum Activities)

อนุภาพ ดลโสภณ (2540 : 35) กล่าวว่า เกมภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสอน เกมภาษาจะช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดีมาก การเล่นเกมภาษาจะทำให้เด็กมุ่งที่จะทำกิจกรรมจนลืมว่าตนกำลังเรียนอยู่ ขณะที่เล่นเกมภาษานั้นตนก็ได้ใช้ภาษาได้ด้วย เกมภาษาจะช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่วขึ้น

ไรท์ เบทเทอร์ริดจ์ และ บัคบี้ (Wright, Betteridge and Buckby 1998 : บทนำ) กล่าวว่า เกมภาษาช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนจำนวนมากเกิดความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน เกมภาษายังช่วยครูให้สร้างสรรค์บริบทที่มีความหมายทางภาษาและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน

จรุงพร แสงจันทร์ (2543 : 21) กล่าวว่าเกมภาษาช่วยผู้เรียนเกิดความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ทั้ง 4 ด้าน

สรุปได้ว่า เกมภาษานั้นมีประโยชน์และคุณค่าอย่างมหาศาลต่อผู้เรียน และครูผู้สอนทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น เพราะเกมภาษาทำให้เนื้อหาง่ายต่อการเข้าใจ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาอย่างสนุกสนาน และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จนลืมว่าตนเองกำลังเรียนภาษาอยู่และทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่วขึ้น นอกจากนี้เกมภาษายังใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย เกมภาษาใช้ได้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มและทั้งชั้นเรียนอีกด้วย และสามารถฝึกภาษาได้ทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน

5.3 การเลือกหรือสร้างเกมภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

เกมภาษาที่จะนำมาใช้สอนหรือใช้ในการจัดกิจกรรมกลุ่มจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ทั้งในด้าน ปริมาณ คุณภาพ และความเป็นไปได้ ดังที่ มยุรี สุขวิวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2539 : 779) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกเกมภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1. เวลา ควรจะใช้เกมภาษาในช่วงท้าย ๆ ของชั่วโมง และไม่ควรจะใช้เวลามากนัก ครูควรสั่งให้ผู้เรียนเลิกเล่นเกมทันทีที่นักเรียนใช้ภาษาในตอนนั้น ๆ ได้ดีแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องเล่นจนได้ตัวผู้ชนะ และให้เลิกเล่นเมื่อผู้เรียนเกิดความรู้สึกเบื่อ
2. จำนวนของผู้เรียนในชั้น ครูควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเล่นเกมนภาษา ถ้า นักเรียนมีจำนวนมาก ควรจะใช้กิจกรรมกลุ่มแทนกิจกรรมเดี่ยว และอาจจะผลัดกันเป็นผู้เล่น ผู้ดู และ กรรมการก็ได้
3. เนื้อหาในห้องเรียนครูต้องพิจารณาว่า ถ้าจะเล่นเกมภาษานั้น ๆ จะต้องใช้เนื้อที่เพียงไร ผู้เรียนจะเคลื่อนที่ด้วยความสะดวกหรือไม่
4. เสียง ในขณะที่เล่นผู้เรียนส่งเสียงอีกที่ก รบกวนชั้นเรียนที่อยู่ใกล้เคียงหรือไม่

5. ความสนใจของผู้เรียน เกมภาษาที่จะนำมาใช้นั้นผู้เรียนจะสนใจหรือไม่
6. อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จะใช้ในการเล่นเกม ครูจะต้องเตรียมการล่วงหน้า เพื่อสั่งให้ผู้เรียนทำอุปกรณ์ที่จะใช้ในเกมนั้น ๆ หรือให้ผู้เรียนนำมาจากบ้าน
7. วัฒนธรรม เกมภาษานั้น ๆ ขัดกับวัฒนธรรมอันดีของไทยหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมครูไม่ควรจะนำมาใช้

สรุปได้ว่า การเลือกเกมภาษาหรือการสร้างเกมภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนนั้น ต้องคำนึงถึงเวลา สถานที่ จำนวนผู้เล่น อุปกรณ์ ตลอดจนความสนใจของนักเรียนต่อเกมภาษานั้น ๆ รวมทั้งต้องคำนึงว่า ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม อีกด้วย

5.4 ขั้นตอนในการใช้เกมภาษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษ

นอกจากการเลือกเกมภาษาต่าง ๆ มาประกอบการเรียนการสอนตามความเหมาะสมแล้ว ลำดับขั้นตอนในการใช้เกมภาษาประกอบการสอนต้องมีความชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

คณะนักวิชาการบริษัทยานามีบุ๊ค (2543 : 15) กล่าวว่า การใช้เกมภาษาประกอบการสอนมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเล่นเกมภาษาให้พร้อม
2. อธิบายวิธีเล่น และกติกาให้ชัดเจน
3. สาธิตการเล่นเป็นตัวอย่างก่อนการเล่นจริง

ครูกแชงค์ (Cruickshank. 1977 : 81-89) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างเกมภาษาประกอบการสอนไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนจุดมุ่งหมาย ในขั้นนี้ต้องพิจารณาว่าจะใช้เกมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาในวิชาใด ต้องการให้ผู้เรียนได้รับอะไรบ้าง ต้องการฝึกทักษะด้านใด
2. ขั้นตอนออกแบบประสบการณ์ หลังจากตั้งจุดมุ่งหมายเรียบร้อยแล้วก็ออกแบบเกมภาษาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เล่นเกมแข่งขันตามกฎหรือกติกา การตั้งกฎหรือกติกาในการเล่นต้องคำนึงถึงว่า ผู้เล่นเกมภาษาคือใคร จุดมุ่งหมายของผู้เล่นเกมภาษาคืออะไร ทัศนคติและความสามารถของผู้เล่นเกมภาษารวมทั้งความเต็มใจของผู้เล่นเกมภาษา
3. ขั้นตอนทดสอบเกมภาษา สิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมในการทดสอบเกมภาษา คือ
 - 3.1 ความเหมาะสมของสถานที่ที่จะเล่นเกมภาษา
 - 3.2 ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์
 - 3.3 ความเต็มใจหรือความพอใจของผู้เล่นในการมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การนำเกมภาษามาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษจะต้องมีขั้นตอนดังนี้คือ ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายว่าจะนำเกมภาษามาใช้ในการสอนเพื่อฝึกฝนผู้เรียนในเรื่องใด เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกเกมที่เหมาะสมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังต้องมีการประเมินผลในแต่ละกลุ่ม ตลอดจนต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสถานที่ ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ ความเต็มใจหรือความพอใจของผู้เรียนและสิ่งสำคัญที่สุดคือ ต้องอธิบายวิธีเล่น กติกา และสาธิตการเล่นเป็นตัวอย่างก่อนลงมือเล่นจริงเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการเล่นเกมภาษาอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

5.5 ชนิดของเกมภาษา

ชนิดของเกมภาษานั้นได้มีผู้เชี่ยวชาญได้แบ่งชนิดของเกมภาษาตามวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของการสอนเกมภาษา เช่น เพื่อฝึกและเสริมทักษะทางภาษาต่าง ๆ หรือแบ่งตามเนื้อหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้อาจจะแบ่งชนิดของเกมภาษาเพื่อมุ่งส่งเสริมให้ประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนดีขึ้น

แม็คคอลล์ม (Mc Callum, 1980 : IX) ได้แบ่งชนิดของเกมภาษา ออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

1. เกมฝึกตัวเลข (Number Games) เป็นเกมภาษาที่เสริมความรู้ ฝึกความจำ ตลอดจนปฏิภาณและความเร็วในการคิดเกี่ยวกับตัวเลข

2. เกมฝึกคำศัพท์ (Vocabulary Games) เป็นเกมภาษาที่มุ่งทดสอบความจำและความรู้เดิมที่ผู้เล่นเคยมีประสบการณ์ทางด้านภาษามาทั้งในด้านการออกเสียง การสะกดคำ ความหมาย และ ชนิดของคำ (Part of Speech) นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มเติมอีกด้วย

3. เกมฝึกโครงสร้างภาษา (Structure Games) เป็นเกมภาษาที่เกี่ยวกับโครงสร้างภาษา เช่น คำถามประเภท Yes/No Questions, Wh – Questions, Tag Questions, The conditional, The comparative and Superlative, Adverbs, Modals, Demonstrative, Verb, Tense เป็นต้น

4. เกมฝึกการสะกดคำ (Spelling Game) เป็นเกมภาษาเสริมความสามารถในการจำคำศัพท์ และเขียนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

5. เกมฝึกสนทนา (Conversation Games) เป็นเกมภาษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทางด้าน การให้ข้อมูล และการสื่อสาร (Information and communication) โดยเน้นในด้านการสรุปเนื้อหาสาระที่เข้าใจชัดเจนระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง คือ ความสามารถในการเก็บใจความและการสื่อความหมาย

6. เกมฝึกการเขียน (Writing Games) เป็นเกมภาษาที่รวมเอากิจกรรมในเกมจุดอื่น ๆ มาช่วยเสริมทักษะทางการเขียน เพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ของผู้เล่นให้เข้าใจง่ายขึ้น

7. เกมเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Games) เป็นเกมภาษาที่แยกออกมาเป็นกลุ่มพิเศษที่จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานและเสริมสมรรถภาพทางการเรียนรู้ภาษา ผู้สอนสามารถประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์หรือใช้เป็นกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนได้ เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การเล่นเกม การโต้วาทิ กิจกรรมในงานสังสรรค์ เป็นต้น

สรุปว่า การจัดแบ่งชนิดของเกมภาษาออกเป็นประเภทต่าง ๆ นั้นมีวัตถุประสงค์หลายประการเช่น เพื่อความสะดวกในการค้นหาและคัดเลือกเกมภาษาเพื่อนำมาประกอบการสอน เพื่อจัดกิจกรรมทางภาษาตามเนื้อหาของการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อฝึกภาษาตามจุดมุ่งหมายในการสอนภาษาอังกฤษ

6. การฝึกอบรม

6.1 ความหมายของการฝึกอบรม

ปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ เจริญรุดหน้าอยู่ตลอดเวลา การขวนขวายหาความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน ปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาเจตคติของบุคคลได้ มีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

กูต (Good, 1973 : 613) กล่าวว่า การฝึกอบรมคือ กระบวนการให้ความรู้และฝึกทักษะแก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบางประการ แต่ยังไม่เป็นระบบเหมือนการศึกษาทั่วไป

บีช (Beach. 1980 : 8) ให้ความเห็นว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จัดให้บุคคลได้เรียนรู้และฝึกความชำนาญในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น

กุลวดี วีระวานิช (2541 : 39) ให้ความหมายของการฝึกอบรม คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านพฤติกรรมและทัศนคติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ทำให้การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ (2541 : 12) ได้สรุปคำว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานในด้านต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญ มีจุดประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เจตคติไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ เจตคติและทักษะในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น และก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานที่สังกัดอยู่

6.2 วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมย่อมแตกต่างกันไปตามหน่วยงาน องค์กรหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ดังที่ สิริเสก ชื่นมนัส (2540 : 46) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ดังนี้

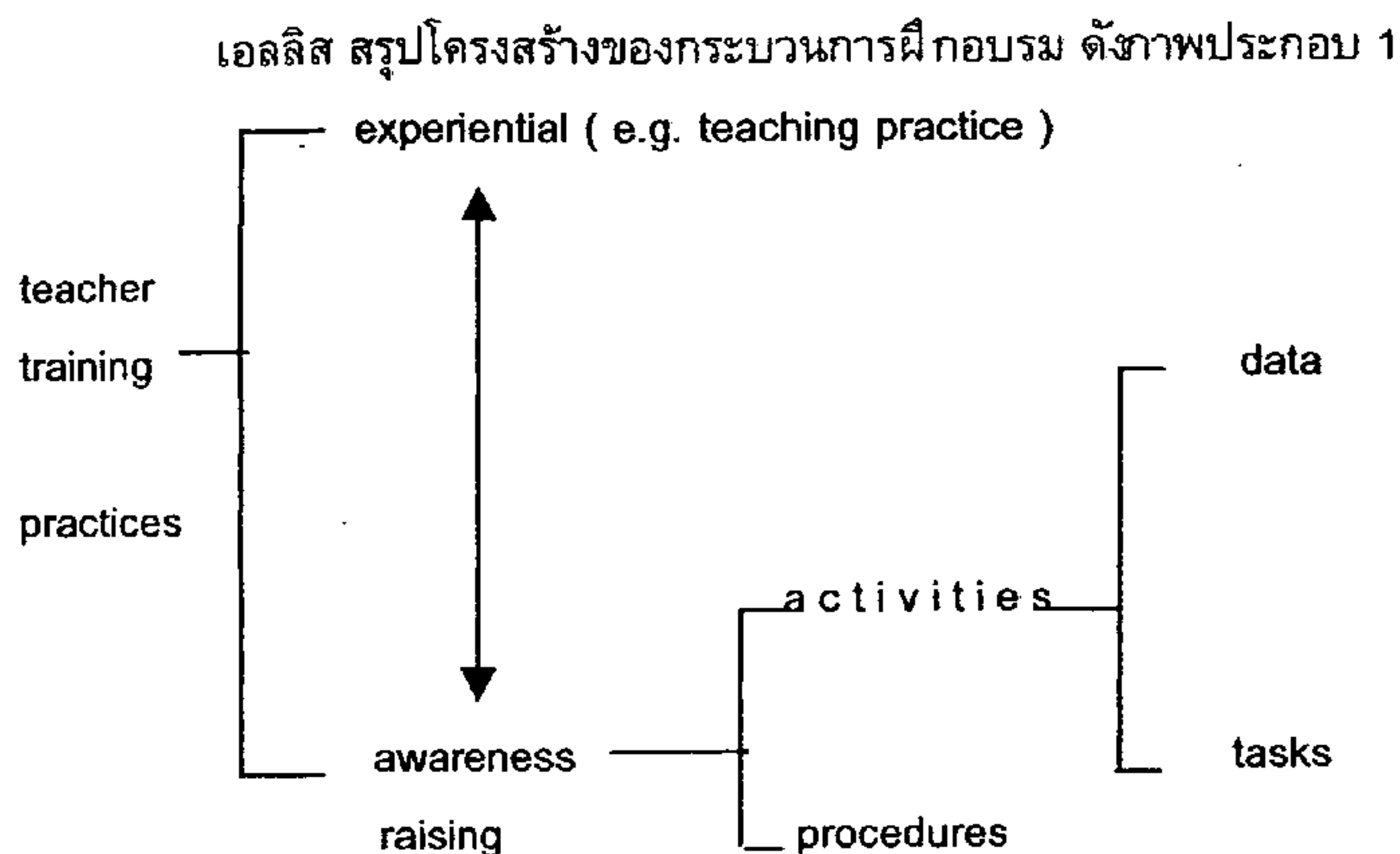
1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระบบบริหารด้านปฏิบัติการ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการสร้างขึ้นมา อันจะทำให้สามารถลงมือปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีเครื่องมือพร้อม
3. เพื่อสนองต่อความยากของงาน และการเปลี่ยนแปลงของงาน
4. เพื่อให้ทราบนโยบาย หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานให้เข้าใจกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ วิธีการปฏิบัติงาน สายการบังคับบัญชา สิทธิประโยชน์ ที่แต่ละคนได้รับจากหน่วยงานนั้น ๆ
5. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กว้างขวางและทันเหตุการณ์
7. เพื่อให้มีเจตคติ ขวัญและกำลังใจที่ดี เกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง

สรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถความชำนาญให้เกิดประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน ต่อบุคลากรในองค์กรและสังคม รวมทั้งสนองตอบต่อความต้องการหรือการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานนั้น ๆ และสามารถจูงใจบุคลากรให้มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าขององค์กร

6.3 กระบวนการฝึกอบรมครู

เอลลิส (Ellis. 1990 : 226-235) ได้เสนอแนะว่า กระบวนการฝึกอบรมครูนั้น ควรแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. การสร้างความตระหนักในการสอน (Awareness – raising Practices)
2. การฝึกประสบการณ์ในการสอน (Experiential Practices)

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างของกระบวนการฝึกอบรม

1. การฝึกสร้างความตระหนักในการสอน (Awareness-raising Practices)

การฝึกสร้างความตระหนักในการสอน คือ การพัฒนาจิตสำนึกความเข้าใจในหลักการสอน ความเข้าใจในทฤษฎี หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อบทเรียน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งความตระหนักในการสอนสามารถพัฒนาได้จากการไตร่ตรองและศึกษาผลสะท้อนกลับของการปฏิบัติการสอน (Reflection) และการประเมินผล (Evaluation) มีการสันนิษฐานกันว่าถ้าทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพัฒนาการในด้านนี้มากพอ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะสามารถเลือกใช้เทคนิควิธีการสอนตามแนวทฤษฎีที่เหมาะสมได้ก็จะทำให้เกิดพัฒนาการในการสอนได้

เอลลิส มุ่งเน้นที่การสร้างความรู้ความตระหนักในการสอนเป็นสำคัญ ในส่วนนี้เอลลิสแบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ

1.1 กิจกรรมซึ่งส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้มีความตระหนักในการสอนของตนเองโดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล (Data) เช่น จากการบันทึกแถบเสียง หรือวีดิทัศน์ บันทึกสภาพการสอนของตนเองหรือของผู้อื่น ตลอดจนจัดกิจกรรม (Tasks) ให้ผู้เข้าอบรมได้ทำเพื่อสะท้อนการสอนของตนเอง โดยมุ่งให้สามารถปรับปรุงการสอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

1.2. วิธีการสร้างความตระหนักในการสอน (Procedures) ก็คือวิธีการดำเนินการที่ผู้ฝึกอบรมใช้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความตระหนักในพฤติกรรมการสอนของตนเอง

2. การฝึกประสบการณ์ในการสอน (Experiential Practices)

การฝึกประสบการณ์ในการสอน คือ การปฏิบัติการสอน เพื่อให้มีประสบการณ์ตรงในการสอน ซึ่งทำได้ 2 วิธีคือ

2.1 สอนนักเรียนในชั้นเรียนจริง ๆ

2.2 สอนผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกันเอง

สรุปได้ว่า ในกระบวนการของการฝึกอบรมคุณนั้น จะต้องมีส่วนประกอบของการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการสอน ทั้งทฤษฎีและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ตลอดจนตระหนักถึงผลสะท้อนของการปฏิบัติการสอนของตนเองตลอดเวลา ถ้าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาในด้านนี้ก็จะทำให้เกิดพัฒนาการในการสอนดีขึ้นด้วย และจะต้องได้รับการฝึกประสบการณ์ตรงในการสอน ทั้งการสอนนักเรียนในชั้นเรียนจริง

หรือจากผู้เข้ารับการอบรมด้วยกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการสอนอย่างกลมกลืน

ในการฝึกอบรม วู้ดเวิร์ด (Woodward. 1992 : 5) กล่าวว่า ในการฝึกอบรมนั้นควรใช้กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ได้มากที่สุด ถ้าผู้ฝึกอบรมเป็นบุคคลที่กระตือรือร้นที่จะทดลองใช้กระบวนการฝึกอบรมที่หลากหลาย ก็จะมีผลทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพลังและมีความคิดในอันที่จะใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมในห้องเรียนได้เช่นกัน และ วู้ดเวิร์ด (Woodward. 1992 : 2-3) ได้แบ่งกระบวนการในการฝึกอบรมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การบรรยาย (Lecture) คือ ผู้พูดพูดให้ผู้อื่นฟัง ผู้ฟังก็จะจดบันทึกในสิ่งที่ผู้พูดบรรยาย การบรรยายสามารถสื่อความหมายของเนื้อหาได้หลากหลายชนิด

2. การอภิปราย (Discussion) คือ สมาชิกเข้าร่วมกลุ่มกัน เพื่อพูดคุยถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วมีการสรุปในประเด็นของการอภิปราย

3. การระดมสมอง (Brainstorm) คือ สมาชิกระดมความคิดและแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยไม่มีการตัดสินว่าความคิดของใครถูกหรือผิดอย่างไร

ในการฝึกอบรมนั้นเพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติและทักษะของบุคลากร วู้ดเวิร์ด (Woodward. 1992 : 18-19, 36, 45) จึงได้แนะแนวทางในการถ่ายทอด (Transmission) ข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นเนื้อหา (Content) จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งซึ่งยังไม่มีข้อมูลหรือความรู้ในเนื้อหาส่วนนั้น ๆ ซึ่งก็คือผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั่นเอง การถ่ายทอดข้อมูลหรือความรู้ดังกล่าวทำได้ 3 แนวทาง คือ

1. การบรรยาย (Lecture)
2. การใช้วิธีการกลุ่ม (Input from the Group)
3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

1. การบรรยาย (Lecture)

เมื่อพูดถึงการบรรยายโดยทั่วไปแล้วเรามักจะนึกถึงผู้บรรยายที่ยืนอยู่หน้าชั้นโดยมีผู้เรียนนั่งกันเป็นแถว ผู้บรรยายจะมีหน้าที่พูด ส่วนผู้เรียนจะมีหน้าที่ฟัง และจดบันทึกคำบรรยาย บางครั้งก็จะมีเอกสารแจกให้ แต่การบรรยายในที่นี้ไม่ใช่วิธีการที่กล่าวมาเพียงเท่านั้น จะประกอบไปด้วยเทคนิควิธีการที่ทำให้ผู้ฟังและผู้บรรยาย สวมบทบาทของตนเองในทางที่ดีถูกต้องเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการอบรมอย่างราบรื่น การบรรยายจะต้องให้ผู้เข้ารับฟังมีส่วนร่วมในการบรรยายนั้น เปิดโอกาสให้ผู้ฟังเสนอความเห็น สรุป และถามคำถามให้ผู้บรรยายตอบ เพื่อฟังความคิดเห็นของผู้บรรยายว่าสอดคล้องกับผู้ฟังหรือไม่ หรืออาจจะทำนายว่าผู้บรรยายจะบรรยายอะไรต่อไป ดังนั้นในการบรรยายผู้ฟังอาจเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้พูด และผู้พูดอาจเปลี่ยนบทบาทไปเป็นผู้ฟังได้เช่นกัน แต่สิ่งสำคัญเมื่อผู้พูดเปลี่ยนบทบาทไปเป็นผู้ฟัง ก็ต้องทำหน้าที่ผู้ฟังที่ดีคือ ผู้บรรยายควรตั้งใจและแสดงความสนใจในการฟังคำถาม โดยไม่ขัดจังหวะและให้เวลาแก่ผู้ถามเพื่อขยายความ หรืออธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจคำถามนั้นอย่างชัดเจน ในขณะเดียวกันผู้บรรยายไม่ควรแสดงกิริยาอาการ หรือคำพูดที่เป็นการตัดสินถูก ผิดต่อสิ่งที่ผู้ฟังวิพากษ์วิจารณ์ ตั้งคำถาม สรุป

สำหรับเอกสารสำหรับแจกเพื่อประกอบการอบรมนั้น ควรเป็นเอกสารที่เอื้อให้ผู้ฟังได้ใช้ความคิดและความรู้จากการบรรยาย เขียนสรุปลงในเอกสารนั้นด้วยตนเอง เอกสารนี้อาจอยู่ในรูปของแผนผัง (Diagrams) คำสำคัญ (Key Words) ให้เนื้อหาไม่สมบูรณ์ (Incomplete Content) ซึ่งต้องการให้ผู้ฟังเติมให้สมบูรณ์ หรืออยู่ในลักษณะภาพ (Picture) หรือเป็นลักษณะของคำถามให้เลือกตอบ (Multiple-choice Question) ให้ระบุข้อความที่ว่าเป็นจริงหรือเท็จ (True-False) ฯลฯ ดังนั้นเอกสารที่จะแจกไม่จำเป็นต้องเป็นเอกสารที่เขียนไว้แล้วอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ฟังหรือผู้เข้ารับการอบรม

และจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาที่จะแจกเอกสารนั้น เช่น อาจจะแจกก่อนการบรรยายเพื่อให้ผู้ฟัง
 แก่ไข เรียงลำดับหรือแจกในขณะที่ฟังการบรรยายเพื่อให้เดิมข้อความ หรือแจกเอกสารสรุปเมื่อจบ
 การบรรยายก็ได้

2. การใช้วิธีการกลุ่ม (Input from the Group)

วิธีนี้ผู้ที่มิบทบาทสำคัญที่สุด ไม่ใช่ผู้บรรยายหรือผู้ให้การฝึกอบรม แต่เป็นสมาชิกผู้เข้ารับการ
 อบรม หรือผู้ฟังด้วยกันนั่นเอง โดยผู้ให้การอบรมจะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น อาจจะหาข้อมูลหรือความรู้มาให้
 หรืออาจจะถ่ายทอดข้อมูล หรือนำความรู้ผ่านไปยังผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนใดคนหนึ่งหรือจำนวนหนึ่ง แล้วให้
 ถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนอื่น ๆ อีกต่อหนึ่ง เป็นต้น

3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

วิธีการนี้จะใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้ฟังหรือผู้เข้ารับการอบรมเป็นแหล่งข้อมูลในการบรรยาย
 เช่นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงบทบาทเป็นครู ทำหน้าที่สอนผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 คนอื่น ๆ และผู้เข้ารับการอบรมคนอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นนักเรียน หลังจากนั้นจึงใช้เทคนิคที่จะทำให้ผู้เข้ารับ
 การฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ถึงข้อดี และข้อเสียในกิจกรรมที่ได้ทำผ่านไป วิธีนี้ทำให้ผู้เข้ารับการ
 ฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่าการถ่ายทอดเนื้อหาไปสู่ผู้เข้ารับการอบรมทำได้ 3 แนวทางคือ การบรรยาย (Lecture)
 การใช้วิธีการกลุ่ม (Input From the Group) และการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

6.4 เทคนิคหรือกิจกรรมการฝึกอบรมครู

เทคนิคหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรมควรเอื้อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมให้
 มากที่สุด ตลอดจนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ความชำนาญที่มีอยู่แล้วกับผู้อื่น ก่อให้เกิดการ
 พัฒนาทักษะ ความรู้ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน และตัวนักเรียนในที่สุด

ดอฟฟ์ (Doff.1989 : 3 – 4) กล่าวว่า การที่จะให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึ
 กอบรมอย่างเต็มที่ ควรประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ๆ 3 ชนิด คือ

1. การสาธิต (Demonstration)
2. การอภิปราย (Discussions)
3. กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and Group Activities)

1. การสาธิต (Demonstration)

การสาธิตเป็นวิธีที่มักจะใช้ในการแนะนำเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เห็นว่าเทคนิค
 นั้น ๆ เป็นอย่างไร การสาธิตนั้นบางครั้งเป็นการสาธิตในระดับภาษาของครูผู้เข้ารับการอบรมเอง เพื่อให้ผู้เข้า
 รับการฝึกอบรมได้ประสบการณ์ของการเป็นผู้เรียนด้วยตัวเอง แต่บางครั้งเป็นการสาธิตในระดับภาษาของ
 ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้มองเห็นว่าอะไรจะเกิดขึ้นบ้างในชั้นเรียนจริงๆ ของตนเอง

2. การอภิปราย (Discussions)

การอภิปรายเป็นการให้ความรู้ความคิดใหม่ โดยวิธีการที่ไม่ใช่การบรรยาย (Lectures), ตรง ๆ แต่
 เป็นไปในรูปแบบของการอภิปราย ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนในการเสนอความรู้ความคิดด้วย วิธีนี้มีข้อดี
 คือเอื้อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมมากขึ้น และทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำ
 ประสบการณ์ของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น ผู้ฝึกอบรมจะทราบได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความรู้

ความคิดนั้นมากน้อยเพียงใด การอภิปรายจะประสบผลสำเร็จหรือไม่มากน้อยเพียงใด ความสำคัญอยู่ที่ผู้ฝึกอบรมจะต้องมีความยืดหยุ่น รู้จักปรับความคิดของตนเองและยอมรับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

3. กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and Group Activities)

กิจกรรมประเภทนี้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนพัฒนาความคิดไปด้วยกันขั้นตอนของกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่มมักจะเป็นดังนี้คือ

3.1. การนำเข้าสู่กิจกรรม (Introduction to the Activity) ผู้ฝึกอบรมจะแนะนำกิจกรรม และจะต้องมั่นใจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจดีว่าจะต้องทำอะไรในกิจกรรมนั้น

3.2. ขณะทำกิจกรรม (The Activity Itself) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องทำกิจกรรมนั้นๆ ด้วยตนเอง ผู้ฝึกอบรมเพียงแต่เข้าไปสังเกตการทำกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม และให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น

3.3. การสรุป (Round-up) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคู่ หรือแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตน หลังจากนั้นมีการอภิปราย (Discussions) เพื่อหาข้อสรุป (Conclusion)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การที่จะให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ ควรประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 ชนิด คือ การสาธิต (Demonstration) เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นกิจกรรมนั้นเป็นอย่างไร - ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้เป็นอย่างดี การอภิปราย (Discussions) เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น และทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and Group Activities) เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมและพัฒนาความคิด โดยมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อหาข้อสรุป

6.5 องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม

เปรมวดี กฤตเดช (2540 :70) ได้สรุปองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เป็นลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่บอกให้ทราบว่าต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการฝึกอบรม และต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไรบ้างหลังการฝึกอบรม
2. เนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา เป็นการกำหนดและจัดลำดับเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการฝึกอบรม และมีความเหมาะสมกับหัวข้อเรื่องในโครงการฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้แล้ว
3. เทคนิคหรือวิธีการฝึกอบรม เป็นการกำหนดวิธีการหรือกิจกรรมที่จะนำมาใช้ เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์
4. ระยะเวลา เป็นการกำหนดว่าจะใช้เวลานานเท่าไรตลอดโครงการฝึกอบรม และใช้เวลาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อรวมถึงการดำเนินกิจกรรมนานเท่าไร

สรุปว่าองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความสำคัญต่อการอบรม ควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของชุดฝึกอบรม มีการกำหนดและจัดลำดับเนื้อหาสาระที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง มีการกำหนดวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสม และการใช้เวลาในแต่ละช่วงของเนื้อหาและการทำกิจกรรม ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยทำให้การดำเนินการอบรมนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และประสบความสำเร็จในการฝึกอบรมในที่สุด

6.6 ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรม

ไวทกุล พรศักดิ์ประเสริฐ (2540 : 9) ได้แสดงความคิดเห็นและขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. พิจารณาวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมด้วยความถูกต้อง รอบคอบ (Discrimination of Training Need)
2. ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Organization Related Training)
3. วางแผนการฝึกอบรมอย่างรอบคอบ (Planning for Training Work)
4. กำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรมที่ชัดเจน และความคาดหวัง เมื่อการฝึกอบรมสิ้นสุด (Establishment of Training Objectives)
5. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกัน (Establishment of Rigid Trainee Attendance Criteria)
6. กำหนดเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม โดยกำหนดบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ในการฝึกอบรม (Training Relevance)
7. ประเมินผลและติดตามผล โดยพิจารณาจากความจำเป็นในการฝึกอบรม วัตถุประสงค์และมาตรฐานของผู้ฝึกอบรม (Evaluation)
8. เลือกและจัดหาอุปกรณ์การฝึกอบรม (Obtain Instructional Resources)
9. ประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรม รวมทั้งข้อมูลป้อนกลับต่อการฝึกอบรม (Evaluation and Feedback)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การสร้างชุดฝึกอบรมต้องศึกษาความต้องการที่แท้จริงของบุคลากร เพื่อหาข้อมูลความต้องการฝึกอบรม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในด้านความต้องการในการฝึกอบรม มีการกำหนดหัวข้อและจุดประสงค์ของการฝึกอบรม เลือกเทคนิคการอบรมฝึกอบรม ดำเนินการอบรม ประเมินผลและติดตามผลการอบรมเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

6.7 การประเมินผลการฝึกอบรม

ในการฝึกอบรมแต่ละครั้งเกิดจากจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการฝึกอบรม (Training Objective) ซึ่งได้มาจากความต้องการในการฝึกอบรม (Training Needs) ดังนั้นเมื่อได้จัดการฝึกอบรมไปแล้วจึงต้องประเมินดูว่า การฝึกอบรมแต่ละครั้งที่จัดขึ้นได้บรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงไร

การประเมินผลการฝึกอบรมมีหลายรูปแบบ ซึ่งสุพล ทองคลองไทร และชาญชัย อาจินสมาจาร (2530 : 50) เสนอแนวทางการประเมินผลการฝึกอบรมไว้สรุปได้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. ใช้การสัมภาษณ์ หรือให้ตอบแบบสอบถาม เพื่อถึงปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความรู้สึกต่อโครงการฝึกอบรมอย่างไรบ้าง
2. ใช้แบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม (Pre-test and Post-test) เพื่อพิจารณาว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจไปจากการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด
3. สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้างหรือไม่ หลังจากได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว

4. เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานของงาน เพื่อพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นได้ผลอย่างไรบ้าง โดยการดูเปรียบเทียบมาตรฐานของงานที่ตั้งไว้ กับการปฏิบัติงานว่าขึ้นถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่

5. การประเมินผลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Experimental Group) และกลุ่มควบคุม (Control Group) ที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกัน เพื่อจะดูว่าบุคคลทั้ง 2 กลุ่มมีผลการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีสมมุติฐานว่ากลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมน่าจะมีผลงานที่ดีกว่า

การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นการวัดว่าการฝึกอบรมนั้นๆ บรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด โดยอาศัยวิธีการอย่างเป็นระบบ เพื่อทราบผลของการอบรมนั้นๆ และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการปรับปรุง ในครั้งต่อไปให้ดีขึ้นและเหมาะสมขึ้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ทั้งภายในและต่างประเทศ

ทันทิวา สุรวัตร (2540 : 98) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน และวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน และการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถด้านฟัง-พูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมของคิธ จอห์นสัน มีความสามารถในทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

อนุภาพ ดลโสภณ (2540 : 84) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกุดครองวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมและการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมและนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟังไม่แตกต่างกัน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกรก (Craige. 1991 : 2263) แห่งมหาวิทยาลัยเซาท์เทอร์นมิสซิสซิปปี ได้ศึกษาผลของการใช้เกมที่มีต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนผิวดำระดับ 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายผิวดำระดับ 3 จำนวน 112 คน คัดเลือกจากโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองนิวยอร์ก เป็นนักเรียนอ่อน 61 คน ปานกลาง 51 คน นำเกมเข้าไปใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศิลปะด้านภาษาในกลุ่มทดลอง ส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีธรรมดา ไม่ได้ใช้เกมเข้าไปประกอบในการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่าถ้านำเกมมาใช้ในการเรียนการสอนกันอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ๆ ก็จะส่งผลต่อทัศนคติและคุณภาพทางการเรียนการสอนในทางบวกได้

เอสโคลา (Escola. 1980 : 1985-1986-A) ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชาวเยอรมัน จำนวน 61 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 31 คน นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มใช้หลักสูตรและแบบเรียนเหมือนกัน ได้รับการสอนจากครูคนเดียวกันและใช้เวลาในการเรียนเท่ากัน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะฟัง-พูด โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติทางด้านฟัง - พูด แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะฟัง - พูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมและเกมภาษา มีผลทำให้การเรียนการสอนด้านทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทักษะดังกล่าวสูงขึ้น ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูทั้งภายในและต่างประเทศ

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 147-148) สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดการอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และ British Council ซึ่งได้จัดให้มีการอบรมระหว่างวันที่ 11-22 ตุลาคม พ.ศ.2542 ณ โรงแรมนครพิงค์ พาเลซ จังหวัดเชียงใหม่ และได้สรุปผลการประเมินการอบรมทางความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมได้ดังนี้

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับก่อนการอบรมและหลังการอบรมพบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนการอบรมเท่ากับ 52.0344 คะแนนเฉลี่ยร้อยละหลังการอบรมเท่ากับ 86.4430 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างแล้วปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลการประเมินการอบรมสรุปได้ว่า หลังการอบรมครูมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้นกว่าก่อนการอบรม และมีข้อเสนอแนะจากผู้เข้ารับการอบรมให้จัดการอบรมอีกครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาครูภาษาอังกฤษให้มีโอกาสได้พัฒนาตนเองในรุ่นต่อไป

กุลวดี วีระวานิช (2541 : 89-90) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูเรื่อง การใช้ วิดีทัศน์ ประกอบการสอนภาษาเพื่อพัฒนาครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 17 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าชุดฝึกอบรมสามารถทำให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจภาคทฤษฎี และส่วนของการฝึกประสบการณ์ (ภาคปฏิบัติ) อยู่ในระดับสูง แสดงว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนภาษามากขึ้น

วอร์เนอร์ (Warner. 1981 : 666-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนอบรมครูประถมศึกษา ระดับ 1 เพื่อให้ครูได้นำความรู้จากการอบรมไปใช้สร้างชุดการสอนสำหรับเด็กระดับ 1 โดยทำการทดลองกับครูจำนวน 66 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุม 26 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนน 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับประสิทธิภาพ คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมสามารถสร้างชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศพบว่า การฝึกอบรมโดยการให้ความรู้กับครูในด้านต่าง ๆ ทำให้นักครูมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นภายหลังจากการอบรม สามารถพัฒนาสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และองค์กรของตนเอง

จากประโยชน์และความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การฝึกอบรมครูในเรื่องการสอนทักษะฟัง - พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา จะทำให้นักครูมีความรู้ ความเข้าใจทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ รวมทั้งสามารถเลือก และปรับใช้กิจกรรมและเกมภาษา เพื่อใช้สอนทักษะฟัง - พูดเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับความยาก ง่าย ของบทเรียนและระดับความรู้ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม เมื่อนำไปใช้ในห้องเรียนจริง จะส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถในการใช้

ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตจริงได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 และทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนาน เราความสนใจผู้เรียนในระดับประถมศึกษา รวมทั้งทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าผลของการฝึกอบรมครู เรื่องการสอนทักษะ ฟัง – พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ของครูสอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์การสอน ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินการ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการที่ใช้ทดลองในการวิจัย คือ ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์การสอน ภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาทั้งหมดจำนวน 20 คน

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 3 วัน รวม 18 ชั่วโมง ระหว่างเดือนเมษายน 2544

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 และหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรมและเกมภาษา เพื่อสอนทักษะ ฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิธีการอบรมครู และชุดแผนดำเนินการฝึกอบรม
3. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ แบบประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้วิจัย และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
4. สร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนดำเนินการฝึกอบรม แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะ ฟัง – พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา แบบประเมินความสามารถในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอ กิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการสร้าง นำเสนอ และสถิติกิจกรรมของผู้วิจัย และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเครื่องมือ และจากนั้นนำเครื่องมือทั้งหมดไปให้ครูสอนภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม
5. ดำเนินการฝึกอบรมครู โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองกับครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เป็นระยะเวลา 3 วัน
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปและอภิปรายผล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม (คู่มือผนวก ก หน้า 69-148)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (คู่มือผนวก ข หน้า 150-152)
 - 2.2 แบบประเมินความสามารถ (คู่มือผนวก ข หน้า 153)
 - 2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (คู่มือผนวก ข หน้า 154-155)

1. แผนดำเนินการฝึก อบรมการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย

1.1 ตารางการฝึกอบรม ใช้เวลาฝึกอบรมตามที่กำหนดไว้ในตาราง (คู่มือผนวก ก หน้า 70) เป็นเวลา 3 วัน รวม 18 ชั่วโมง

1.2 แผนการฝึกอบรม (คู่มือผนวก ก หน้า 69 – 148) ประกอบด้วย

- 1.2.1 จุดประสงค์ของการฝึกอบรม
- 1.2.2 เนื้อหาในการฝึกอบรม
- 1.2.3 ระยะเวลาในการฝึกอบรมแต่ละหัวข้อ
- 1.2.4 เหตุผลในการเลือกเนื้อหา
- 1.2.5 เหตุผลในการเลือกเทคนิคหรือกิจกรรมการฝึกอบรม
- 1.2.6 อุปกรณ์และสื่อการฝึกอบรม
- 1.2.7 วิธีดำเนินการ

เนื้อหาในการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร วิธีการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และวิธีการ/หลักการใช้กิจกรรมและเกมภาษา ในการฝึกทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เพื่อสนองตอบต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร

2. ลักษณะกิจกรรมและเกมภาษา ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าใจวิธีการสร้าง เลือก และปรับใช้กิจกรรมและเกมภาษาในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้เหมาะสมกับบทเรียน และผู้เรียน โดยวิธีการสาธิตการสอน และให้ครูได้ปฏิบัติจริง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมและเกมภาษา ดังนี้

- กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste
- กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling
- กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities
- กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw
- กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 5 Mime it

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถในการสอนทักษะฟัง – พูด เพื่อการสื่อสาร (คู่มือ

ผนวก ข หน้า150-152) แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่1 เป็นการถามภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และตอนที่ 2 เป็นการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร การสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร และเกมภาษา ซึ่งใช้ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบทดสอบนี้มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบถูก – ผิดผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่คิดว่าถูกต้องและเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่คิดว่าผิด เพื่อใช้เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนและหลัง การฝึกอบรม

2.2 แบบประเมินความสามารถ (ดูภาคผนวก ข หน้า153) เพื่อประเมินความสามารถในการสร้าง การนำเสนอ และสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย และประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการฝึกปฏิบัติ สร้าง และนำเสนอกิจกรรม ซึ่งแบบประเมินความสามารถนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสามารถมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้วิจัย ในการ สร้าง และการนำเสนอกิจกรรม โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นจากระดับ 5 – 1 โดยมี เกณฑ์การให้ค่าคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสามารถที่มีลักษณะปลายเปิด ซึ่งผู้ประเมินเขียนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย

การประเมินแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้วิจัยในการสร้าง นำเสนอ และ สาธิตกิจกรรมตามแนวทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้วิจัย ซึ่ง ส่งผลโดยตรงต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมในอันที่จะเข้าใจการเชื่อมโยงความคิดจากภาคทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินเดียวกันนี้ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้ เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง ในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรม โดยยึดแนวทฤษฎีที่ได้รับจากการฝึก อบรม เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการนำความรู้จากภาคทฤษฎีมาสู่ภาคปฏิบัติ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ดูภาคผนวก ข หน้า154- 155) หลังจบการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องทำแบบสอบถามนี้ เมื่อการฝึก อบรมเสร็จสิ้น ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนี้เป็นลักษณะ มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาและ วิธีการที่ผู้วิจัยนำเสนอ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น ตามความเป็นจริง ลงในข้อความ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรมการสอนทักษะฟัง – พูด เพื่อการสื่อสาร โดยมีเกณฑ์การให้ค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด = 5

มาก = 4

ปานกลาง = 3

น้อย = 2

น้อยที่สุด = 1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะต่อการฝึกอบรมที่เป็นประเด็นสำคัญและนำมาสรุปเป็นความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ตอนที่ 1 มาสรุปเป็นภาพรวมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และตอนที่ 2 เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการสอนทักษะฟัง–พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยนำคะแนนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนเดียวกัน มาวิเคราะห์หาค่า $t - test$ โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ SPSS / PC for Window (Statistical package for the social science / personal for window)

2. กำหนดหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73) ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไปนี้

2.1 แบบประเมินความสามารถ ซึ่งมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความสามารถซึ่งเป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากระดับมากที่สุดถึงน้อยที่สุด มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อความสามารถของผู้วิจัยในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรม และความสามารถผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกปฏิบัติสร้าง และนำเสนอกิจกรรม โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 – 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีความสามารถมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีความสามารถมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีความสามารถปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีความสามารถน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีความสามารถน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสามารถซึ่งเป็นแบบปลายเปิด เป็นการรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประเด็นสำคัญ นำมาเขียนสรุปเป็นความเรียง

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 107 – 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า การฝึกอบรมมีคุณภาพมากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า การฝึกอบรมมีคุณภาพมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า การฝึกอบรมมีคุณภาพปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดมาเขียนสรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่า t (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความสามารถในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร โดยนำคะแนนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนเดียวกัน ก่อนและหลังการฝึกอบรมมาวิเคราะห์หาค่า t (t-test) โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ SPSS / PC for Window
2. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73) กับแบบประเมินกิจกรรมซึ่งวัดความสามารถในการสร้าง การนำเสนอ และสาธิตกิจกรรม และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรม โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ทั้งนี้ได้ทำการทดลองกับครูในระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา จำนวนทั้งหมด 20 คน ใช้เวลาในการทดลอง เป็นเวลา 3 วัน รวม 18 ชั่วโมง การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความสามารถ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ ความสามารถในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มทดลอง ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา

ซึ่งใช้ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบทดสอบนี้มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบถูก – ผิดโดยนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด 20 คน

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

การแสดงผลต่างระหว่างคะแนนเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อนและหลังการฝึกอบรม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยใช้ t – test

ความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร	N	ΣD	ΣD^2	$(D)^2$	t
กลุ่มตัวอย่าง	20	106	628	11236	12.698

****มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของครูหลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจากก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าการฝึกอบรมสามารถทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาเพิ่มขึ้น

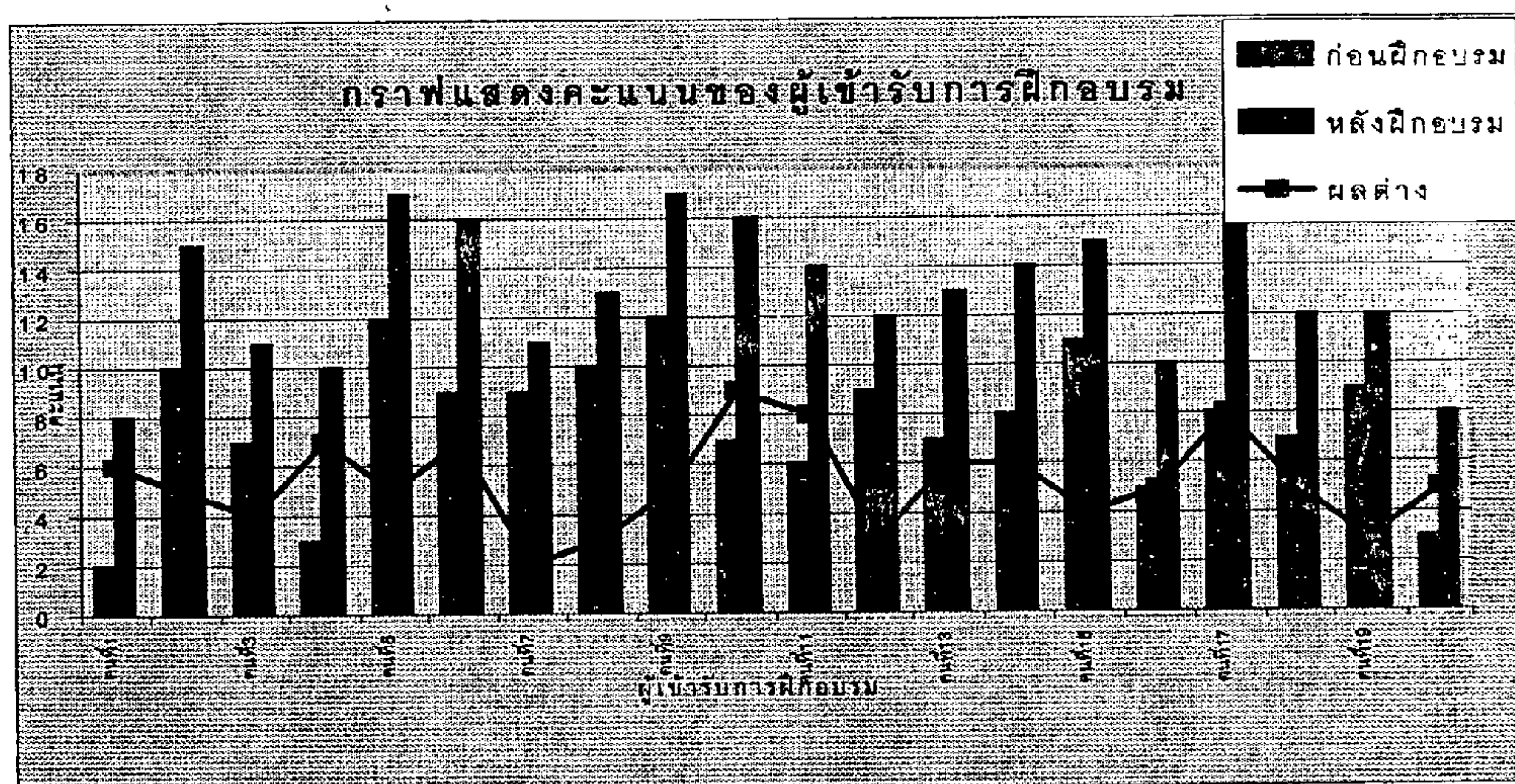
การเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมเป็นรายบุคคลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม

	ก่อนอบรม คะแนนเต็ม 20คะแนน	หลังอบรม คะแนนเต็ม 20คะแนน	ผลต่าง	(ผลต่าง) ²
คนที่1	2	8	6	36
คนที่2	10	15	5	25
คนที่3	7	11	4	16
คนที่4	3	10	7	49
คนที่5	12	17	5	25
คนที่6	9	16	7	49
คนที่7	9	11	2	4
คนที่8	10	13	3	9
คนที่9	12	17	5	25
คนที่10	7	16	9	81
คนที่11	6	14	8	64
คนที่12	9	12	3	9
คนที่13	7	13	6	36
คนที่14	8	14	6	36
คนที่15	11	15	4	16
คนที่16	5	10	5	25
คนที่17	8	16	8	64
คนที่18	7	12	5	25
คนที่19	9	12	3	9
คนที่20	3	8	5	25
ผลรวม	154	260	106	628
$\bar{X}$	7.70	13.00	5.30	31.40
			N=20	

จากตาราง 3 ซึ่งเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูด เพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด คือ 7.70 และหลังการฝึกอบรมคือ 13.00 โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 5 และคนที่ 9 มีคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมสูงที่สุด คือ มีคะแนนเป็น 12 และ 17 ตามลำดับ ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 1 และคนที่ 20 มีคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมต่ำที่สุด คือ มีคะแนนเป็น 3 และ 8 ตามลำดับ

สำหรับผลต่างของคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล

จากภาพประกอบ 2 เมื่อนำผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมมาเปรียบเทียบกัน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 10 มีผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบสูงที่สุดคือ 9 ผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบรองลงมา คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 11 คือ 8 คะแนน และผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบต่ำที่สุด คือผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 7 คือ 2 คะแนน

การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและคะแนนความรู้อยู่ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม

	กลุ่มอายุ (ปี)				วิชาเอก		ประสบการณ์ด้านการสอน (ปี)				ระดับชั้นที่สอน						ประสบการณ์ด้านการอบรม	
	20-26	27-30	31-35	มากกว่า 35	เอก อังกฤษ	เอกอื่น	1-5	6-10	11-15	มากกว่า 15	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	มี	ไม่มี
จำนวน คน	2	4	3	11	9	11	7	4	2	7	3	4	3	2	3	5	18	2
คะแนน ก่อน อบรม	13	41	25	75	66	88	52	37	15	50	30	39	17	10	18	40	141	13
$\bar{X}$	6.50	10.25	8.33	6.82	7.33	8.00	7.43	9.25	7.50	7.14	10.00	9.75	5.67	5.00	6.00	8.00	7.83	6.50
คะแนน หลัง อบรม	30	61	39	130	114	146	94	57	27	82	44	60	31	20	33	72	230	30
$\bar{X}$	15.00	15.25	13.00	11.82	12.67	13.27	13.43	14.25	13.50	11.71	14.67	15.00	10.33	10.00	11.00	14.40	12.78	15.00
ความแตกต่าง	8.50	5.00	4.67	5.00	5.33	5.27	6.00	5.00	6.00	4.57	4.67	5.25	4.67	5.00	5.00	6.40	4.94	8.50

จากตาราง 4 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและคะแนนที่ได้จากการวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อน และหลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งแยกตามภูมิหลังทุกกลุ่มประเภทมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้นหลังการฝึกอบรมโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอายุ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุระหว่าง 27-30 ปี ทำคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ได้สูงสุดทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยมีค่าเฉลี่ยคือ 10.25 และ 15.25 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุระหว่าง 20-26 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการฝึกอบรมต่ำที่สุดคือ 6.50 แต่เป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมมากที่สุดคือ 8.50 ส่วนกลุ่มอายุ 31-35 ปี มีความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมต่ำที่สุดคือ 4.67

สรุปว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุระหว่าง 27-30 ปี เป็นกลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่ฝึกอบรมดีและยังเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจมากที่สุดหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุระหว่าง 20-26 ปี เป็นกลุ่มที่มีการพัฒนามากที่สุดถึงแม้ว่าจะมีพื้นฐานเดิมน้อยกว่ากลุ่มอื่นก็ตาม แต่ก็สามารถเรียนรู้ได้ดีจนมีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มอายุ 27-30 ปีซึ่งมีความสามารถมากที่สุดหลังการฝึกอบรม

2. วิชาเอก

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาเอกอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษกล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนเมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้สำเร็จวิชาเอกอื่นกับผู้สำเร็จวิชาภาษาอังกฤษก่อนการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 8.00 และ 7.33 ส่วนหลังการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 13.27 และ 12.67 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่า ผู้สำเร็จวิชาเอกภาษาอังกฤษสูงกว่าวิชาเอกอื่นๆ โดยมีค่าความแตกต่างคือ 5.33 และ 5.27 ตามลำดับ

สรุปว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาเอกอื่นๆ มีพื้นฐานในเรื่องที่ฝึกอบรมตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจ หลังการฝึกอบรมมากกว่าสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จวิชาเอกภาษาอังกฤษมีพัฒนาการในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารมากกว่าผู้สำเร็จวิชาเอกอื่นๆ

3. กลุ่มประสบการณ์การสอน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์การสอนระยะเวลา 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาสูงที่สุดทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม คือ 9.25 และ 14.25 ตามลำดับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์การสอนระยะเวลา มากกว่า 15 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมต่ำที่สุดคือ 7.14 และ 11.71 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มประสบการณ์การสอน 11-15 ปี มีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมมากที่สุดคือ 6.00

สรุปว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์การสอนระยะเวลา 6-10 ปีมีพื้นฐานความรู้ ในเรื่อง ที่ฝึกอบรมและมีความรู้ ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมมากที่สุด ส่วนผู้มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า

15 ปีขึ้นไปมีพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจดีกว่ากลุ่มอื่นๆ สำหรับกลุ่มที่มีพัฒนาการในด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกอบรมมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 11 – 15 ปี

4. ระดับชั้นที่สอน

ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดในการวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อนการฝึกอบรมคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 10.00 ส่วนหลังการฝึกอบรมผู้ที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 15.00 สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม อย่างไรก็ตามผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมมากที่สุดคือ 6.40

สรุปว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ฝึกอบรมดีกว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมในกลุ่มอื่นๆ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความรู้ ความเข้าใจมากที่สุดหลังการฝึกอบรม ส่วนผู้รับการฝึกอบรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการพัฒนามากที่สุด

5. กลุ่มประสบการณ์ด้านการอบรม

ก่อนการฝึกอบรม ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมมาก่อนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาสูงกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมโดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.83 และ 6.50 ตามลำดับ ส่วนหลังการฝึกอบรมผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมมาก่อนกลับมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรม คือมีคะแนนเฉลี่ย 15.00 และ 12.78 ตามลำดับ โดยมีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมคือ 8.50

สรุปว่ากลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมมาก่อนมีพัฒนาการ และสามารถเรียนรู้ได้มากกว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมมาก่อน

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความสามารถ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความสามารถในการสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย และประเมินความสามารถในการฝึกปฏิบัติสร้าง และนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยแยกประเมินเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 2.1 ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้วิจัย ในการสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมตามแนวทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้วิจัย

ส่วนที่ 2.2 ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินเดียวกันนี้ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง ในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรมโดยยึดแนวทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ซึ่งแบบประเมินนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสามารถมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด = 5 และน้อยที่สุด = 0 มีจำนวน 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 – 108)

จากตาราง 5 โดยภาพรวมของทุกแผนการสอน ผู้วิจัยมีความสามารถในการสร้าง นำเสนอ และ สาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนฟัง-พูดที่ 1 – 5 โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความสามารถมากถึงมากที่สุด คือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.15 – 4.57 โดยจำแนกดังนี้

แผนการสอนที่ผู้วิจัยมีความสามารถมากที่สุดในการสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมคือ แผนการสอนฟัง-พูดที่ 1 Listen and taste มีคะแนนเฉลี่ย 4.57 แผนการสอนฟัง-พูดที่ 2 Story telling มีคะแนนเฉลี่ย 4.58 และแผนการสอนฟัง-พูดที่ 3 Daily activities มีคะแนนเฉลี่ย 4.53

แผนการสอนที่ผู้วิจัยมีความสามารถมากในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรมคือแผนการสอนฟัง-พูดที่ 4 Describe and draw มีคะแนนเฉลี่ย 4.42 และแผนการสอนฟัง-พูดที่ 5 Mime It มีคะแนนเฉลี่ย 4.15

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในภาพรวมของความสามารถของผู้วิจัย พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ข้อคิดเห็นว่าผู้วิจัยมีความสามารถในการสร้างกิจกรรมการพูดหลังการฟังสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้ฟังมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.58 รองลงมาคือผู้วิจัยมีการตรวจสอบความเข้าใจก่อนลงมือทำกิจกรรมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.55 คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผู้วิจัยมีความสามารถในการกำหนดสถานการณ์เหมาะสมกับกิจกรรมในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.31

สำหรับผลการประเมินจากแบบประเมินความสามารถ ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนฟัง-พูดที่ 1 – 5 ของผู้วิจัยดังนี้

แผนการสอนฟัง-พูดที่ 1 Listen and taste ควรใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และควรฝึกการใช้รูปประโยคหลายๆ ครั้งก่อนปฏิบัติจริง

แผนการสอนฟัง-พูดที่ 3 Daily activities ควรฝึกการใช้รูปประโยคหลายๆ ครั้งก่อนปฏิบัติจริง

แผนการสอนฟัง-พูดที่ 4 Describe and draw ควรให้เวลาในการทำกิจกรรมจริงในชั้นเรียนมากกว่าเวลาที่ใช้ในการสาธิต และแสดงตัวอย่างให้มากขึ้น (4-5 ตัวอย่าง)

แผนการสอนฟัง-พูดที่ 5 Mime it ควรให้เวลาในการทำกิจกรรมจริงในชั้นเรียนมากกว่าเวลาที่ใช้ในการสาธิต

นอกจากการประเมินผู้วิจัยแล้วยังมีการประเมินการสร้าง นำเสนอกิจกรรมซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ซึ่งประเมินโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกันเอง ผลการวิเคราะห์แบบประเมินแสดงผลดังตาราง 6 ดังนี้

และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.16 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 4.09

เมื่อพิจารณาความสามารถในด้านวิธีดำเนินการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการสร้างสื่อได้อย่างชัดเจน และง่ายต่อการทำกิจกรรม คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.62 รองลงมาคือมีความสามารถในการฝึกปฏิบัติสร้างรูปแบบของกิจกรรมเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.55 คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือความสามารถในการสร้างกิจกรรมหลังการฟังเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสพูดภาษาอังกฤษโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71

สรุปว่าการฝึกอบรมในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ เพราะสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้รับจากผู้วิจัยมาสู่การฝึกปฏิบัติในการสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

สำหรับผลการประเมินจากแบบประเมิน ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการสร้าง และนำเสนอกิจกรรมซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ดังนี้

ระดับชั้น	ข้อคิดเห็น
ระดับชั้นประถมศึกษา 1	ควรใช้เวลาในการทำกิจกรรมจริงในชั้นเรียนมากกว่าเวลาที่ใช้ในการสาธิต
ระดับชั้นประถมศึกษา 2	ระดับภาษาควรง่ายเหมาะกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และควรมีการฝึกการใช้รูปประโยคหลายๆ ครั้งก่อนปฏิบัติจริง
ระดับชั้นประถมศึกษา 3	ควรให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมุติเพิ่มเติมหลังการทำกิจกรรมการพูด เพื่อให้นักเรียนสนุกและมีส่วนร่วมมากขึ้น
ระดับชั้นประถมศึกษา 4	ควรมีการฝึกการใช้รูปประโยคหลายๆ ครั้งก่อนปฏิบัติจริง
ระดับชั้นประถมศึกษา 5	ควรแนะนำรูปประโยคในการสนทนาให้หลากหลาย
ระดับชั้นประถมศึกษา 6	กิจกรรมการพูดยากเกินไป

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด = 5 น้อยที่สุด = 0 มีจำนวน 12 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาและวิธีการที่ผู้วิจัยนำเสนอ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 – 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นแบบ
ปลายเปิดโดยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประเด็นสำคัญมาเขียนสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงผลดัง
ตาราง 7

ตาราง 7 ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ระดับคะแนน ข้อความ	5	4	3	2	1	คะแนนเฉลี่ย	คุณภาพการ ฝึกอบรม
1. เนื้อหาสาระของการอบรมมีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้	13	7	0	0	0	4.65	มากที่สุด
2. การจัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาแต่ละหัวข้อเหมาะสม	10	10	0	0	0	4.50	มากที่สุด
3. เทคนิคในการนำเสนอเนื้อหาแต่ละหัวข้อมีความเหมาะสม	10	10	0	0	0	4.50	มากที่สุด
3. เนื้อหาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อมีความกระชับ ชัดเข้าใจง่าย	11	8	1	0	0	4.50	มากที่สุด
5. ช่วงเวลาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อมีความเหมาะสม	8	10	2	0	0	4.30	มาก
6. สามารถนำความรู้ในภาคทฤษฎีมาใช้ในการฝึกปฏิบัติในระหว่างการอบรมได้	13	6	1	0	0	4.60	มากที่สุด
7. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	8	12	0	0	0	4.40	มาก
8. เปิดโอกาสให้ ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์อย่างอิสระ	20	0	0	0	0	5.00	มากที่สุด
9. ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม	19	1	0	0	0	4.95	มากที่สุด
10. บรรยากาศในการอบรมเป็นกันเอง	19	1	0	0	0	4.95	มากที่สุด
11. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักสร้างเลือก และปรับใช้กิจกรรมและเกมภาษาในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร	16	4	0	0	0	4.80	มากที่สุด
12. สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ในการเรียนการสอนได้	20	0	0	0	0	5.00	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวม	167	69	4	0	0	4.68	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่าการฝึกอบรมมีคุณภาพมากที่สุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.68 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จะเห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ความคิดเห็นต่อคุณภาพของการฝึกอบรมแต่ละด้านในระดับมากถึงมากที่สุด คือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.30 – 5.00 สิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมพึงพอใจมากที่สุดคือการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้มีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ และสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ในการเรียนการสอนได้โดยอยู่ในระดับที่ 5.00 รองลงมาคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม บรรยากาศในการอบรมเป็นกันเอง และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักสร้างเลือก และปรับใช้กิจกรรมและเกมภาษาในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนอื่นๆ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพของการฝึกอบรมดังนี้

ภาคทฤษฎี

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมภาคทฤษฎีว่า ทฤษฎีมีความชัดเจน เนื้อหาครอบคลุมและตรงจุดประสงค์ของการฝึกอบรม เข้าใจได้ง่าย เพราะใช้กิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการคิด การแสดงความคิดเห็น มีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตลอดเวลาและเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ซักถาม พร้อมทั้งสามารถจัดลำดับเนื้อหาภาคทฤษฎีได้กระชับและชัดเจน

ภาคปฏิบัติ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมภาคปฏิบัติว่า การลงมือปฏิบัติจริงในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรม ทำให้เข้าใจภาคทฤษฎีมากยิ่งขึ้นและมีความมั่นใจในการสอนและความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมสามารถนำไปปรับใช้ได้กับนักเรียนในชั้นเรียนได้
ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ความคิดเห็นว่าเหมาะสมดี เพราะทำให้การดำเนินการฝึกอบรมดำเนินไปอย่างราบรื่น การแบ่งเวลาในการฝึกอบรมไม่เร่งรัด ซึ่งสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียงลำดับความคิด และมีเวลาในการซักถามปัญหาต่างๆ
สถานที่ที่ใช้ในการอบรม

สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสะดวก กล่าวคือห้องประชุมที่ใช้สำหรับการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีและกิจกรรมกลุ่ม อยู่ติดกับห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งใช้ในการจัดกิจกรรมด้านการฟัง ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาเมื่อมีการย้ายห้อง
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ต้องการให้มีการจัดอบรมในลักษณะนี้อีก เพราะสามารถนำไปปรับใช้ได้ซึ่งจะนำประโยชน์มาสู่นักเรียนได้ดี จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแสดงว่าความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปในทางบวก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษเรื่อง การสอนทักษะ ฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการสอน ทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ ก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรม ในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร โดยการจัดกิจกรรมและเกมภาษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ทดลองในการวิจัยคือ ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ทั้งหมดจำนวน 20 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 3 วัน รวม 18 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 19 -21 เดือนเมษายน 2544

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.2 แบบประเมินความสามารถ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการฝึกอบรมด้วยตนเอง โดยใช้แผนดำเนินการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

4.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง – พูด เพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ข หน้า 150 -152) แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่1 เป็นการถามภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และตอนที่ 2 เป็นการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร การสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสารและเกมภาษา ซึ่งใช้ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบทดสอบนี้มีจำนวน 20 ข้อเป็นแบบถูก – ผิด เพื่อใช้เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม

4.2 แบบประเมินความสามารถ (ดูภาคผนวก ข หน้า 153) เพื่อประเมินความสามารถในการสร้าง การนำเสนอ และสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย และประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกปฏิบัติสร้าง และนำเสนอกิจกรรม ซึ่งแบบประเมินความสามารถนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสามารถมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด = 5 น้อยที่สุด = 0 แบบประเมินนี้มีจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นลักษณะปลายเปิดซึ่งผู้ประเมินเขียนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้าง การนำเสนอกิจกรรม

การประเมินแยกเป็น 2 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1. ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้วิจัย ในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรมตามแนวทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้วิจัย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมในอันที่จะเข้าใจความเชื่อมโยงความคิดจากภาคทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินเดียวกันนี้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง ในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรมโดยยึดแนวทฤษฎีที่ได้รับจากการฝึกอบรม เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการนำความรู้จากภาคทฤษฎีมาสู่ภาคปฏิบัติ

4.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรม (ดูภาคผนวก ข หน้า 154 -155) หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาและวิธีการที่ผู้วิจัยนำเสนอ ตลอดจนวิธีการดำเนินการ เกี่ยวกับการฝึกอบรมการสอนทักษะฟัง – พูด เพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะต่อการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยนำคะแนนของผู้เข้ารับการฝึก

อบรมคนเดียวกัน มาวิเคราะห์หาค่า $t - test$ โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ SPSS / PC for Window (Statistical package for the social science / personal for window)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความสามารถ ซึ่งมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากระดับมากที่สุดถึงน้อยที่สุด มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัด และความสามารถในการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 – 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	มีความสามารถมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	มีความสามารถมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	มีความสามารถปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	มีความสามารถน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	มีความสามารถน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งเป็นแบบปลายเปิด เป็นการรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประเด็นสำคัญมาสรุปเป็นความเรียง

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 นำผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 – 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	การฝึกอบรมมีคุณภาพน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 นำผลข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดมาเขียนสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาผลของการฝึกอบรมครูเรื่อง การสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาของครูภาษาอังกฤษ ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจากก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01(ดูตาราง 2 หน้า 41)

2. ความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกปฏิบัติสร้าง และนำเสนอกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ย 4.23 (ดูตาราง 6 หน้า 49) ส่วนความสามารถในการสร้าง นำเสนอ และสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย อยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ย 4.45 (ดูตาราง 5 หน้า 47)

3. การฝึกอบรมทั้งทางด้านทฤษฎี และปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการดำเนินการมีคุณภาพมากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 4.68 (ดูตาราง 7 หน้า 52)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า การฝึกอบรมประสบความสำเร็จ ดังเห็นได้จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร เพิ่มขึ้นหลังการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการฝึกอบรมมีคุณภาพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.68) การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ความสำเร็จของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมครั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่าการฝึกอบรมสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะ

1.1 การจัดการฝึกอบรมสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื่องจากมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยวิธีการสำรวจ ประชุม สอบถาม ทำให้การฝึกอบรมในครั้งนี้สนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับบรรพชน พรสิมา (2537 : 36) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมที่เริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาขององค์กรและบุคลากร รวมถึงความจำเป็นที่แท้จริงของการฝึกอบรม จึงจะทำให้การฝึกอบรมนั้นประสบความสำเร็จ

1.2 การฝึกอบรมได้มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1.2.1 วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

การวางแผนดำเนินการฝึกอบรม และดำเนินการฝึกอบรม โดยเริ่มศึกษาสภาพปัญหาเพื่อวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมของแต่ละแผนการสอน เพื่อบอกให้ทราบว่าการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการฝึกอบรม

1.2.2 เนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา

การจัดเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา โดยเริ่มจากหลักการและทฤษฎีการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร แล้วจึงให้รายละเอียดโดยโยงสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว ไปสู่ประสบการณ์ใหม่ๆ อีกทั้งเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้จัดทำมีความเหมาะสมกับหัวเรื่องในการจัดการฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบบปลายเปิดซึ่งกล่าวว่า การจัดลำดับเนื้อหาของผู้วิจัย มีความชัดเจนและครอบคลุม และตรงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เข้าใจได้ง่าย (ตอนที่ 2 หน้า 53)

1.2.3 เทคนิคหรือวิธีการฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการฝึกอบรมของ ดอฟฟ์ (Doff. 1989 : 3-4) ที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรม ดังนี้คือ

1. การสาธิต (Demonstration) ได้ทำการสาธิตในทุกแผนการสอนคือ แผนการสอนที่ 1 **Listen and taste** แผนการสอนที่ 2 **Story telling** แผนการสอนที่ 3 **Daily activities** แผนการสอนที่ 4 **Describe and draw** และแผนการสอนที่ 5 **Mime it**

2. การอภิปราย (Discussion) เช่น **Lecture Discussion Scale** (Woodward.1992 : 22)

3. กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and Group Activities) เช่น กิจกรรม **Review circle** (Woodward. 1992 : 76) **Categorizing** (Woodward. 1992 : 65) **The mind map lecture** (Woodward. 1992 : 31)

ซึ่งวิธีฝึกอบรมนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ดอฟฟ์ (Doff. 1989 : 3-4) ที่ว่า การฝึกอบรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ ควรประกอบด้วยกิจกรรมการสาธิต (Demonstration) การอภิปราย (Discussion) กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and Group Activities) การใช้กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ มากยิ่งขึ้น และจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคที่เอื้อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.95 (ดูตาราง 7 ข้อ 9 หน้า 52)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสนในการแสดงความคิดเห็น และแสดงความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระมากที่สุด ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ผสมผสานประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ที่มีอยู่เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์กับผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเครือวัลย์ ลีมอภิชาติ. (2531 : 36) ที่ว่า การที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้ให้การฝึกอบรมควรให้โอกาสผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสเชื่อมโยงความคิดประสบการณ์เดิมและความคิดประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน และจากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรม แสดงว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 5.00 (ดูตาราง 7 ข้อ 8 หน้า 52)

1.2.4 ระยะเวลาในการฝึกอบรม

ผู้วิจัยใช้เวลาในการฝึกอบรมเป็นเวลา 3 วันต่อเนื่องกัน ซึ่งทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เร่งรัดจนเกินไป ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดลำดับความคิดที่ได้รับ และมีเวลาในการซักถามปัญหาต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถมากยิ่งขึ้น จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบบปลายเปิด (ดูตอนที่ 2 หน้า 53) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า การใช้เวลาในการฝึกอบรม 3 วันมีความเหมาะสมไม่เร่งรีบทำให้สามารถรู้และเข้าใจในสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมได้ดี

1.3 ความสามารถในการสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมของผู้วิจัย

การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 – 5 มีการเชื่อมโยงจากภาคทฤษฎีที่ได้นำเสนอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นภาพของการนำทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติโดยการจัดการกิจกรรมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้มีการนำเสนอให้เห็นถึงวิธีการตลอดจนขั้นตอนของการจัดการกิจกรรมการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร อีกทั้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับบทบาทเป็นนักเรียนจากการสาธิตการสอน ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบถึงความเป็นไปได้ของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งบางครั้งก็เป็นการสาธิตในระดับภาษาของครูผู้สอนเอง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประสบการณ์ของการเป็นผู้เรียนด้วยตนเอง แต่บางครั้งเป็นการสาธิตในระดับภาษาของนักเรียน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้มองเห็นว่าอะไรจะเกิดขึ้นบ้างในชั้นเรียนจริงของตนเอง รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลจากแบบประเมินความสามารถทำให้ทราบว่า ผู้วิจัยมีความสามารถในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 (ดูตาราง 5 หน้า 47) ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ได้ส่งผลให้การฝึกอบรมประสบความสำเร็จ

1.4 ความสามารถในการฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรม โดยยึดแนวทฤษฎีที่ได้รับจากการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติจริงในภาคปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้นเพราะเป็นการผสมผสานภาคทฤษฎีเข้ากับการฝึกปฏิบัติ จึงเป็นการลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงให้แคบลง การให้โอกาสในการฝึกปฏิบัติทำให้ภาพรวมของการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกปฏิบัติต่อก่อนนำไปใช้จริงในห้องเรียนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับวูดเวิร์ด (Woodward. 1992 : 45-50) ที่กล่าวว่า ความรู้ ความเข้าใจที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ความรู้ทั้งเนื้อหา และกระบวนการในเวลาเดียวกันอันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ผลจากแบบประเมินความสามารถทำให้ทราบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 (ดูตาราง 6 หน้า 49) และผลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ดูตาราง 7 ข้อ 12 หน้า 52) รวมทั้งแบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิด (ดูตอนที่ 2 หน้า 53) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ความคิดเห็นว่าผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริงในภาคปฏิบัติ ทำให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้สอนได้จริงในห้องเรียน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักการและทฤษฎีการสอนฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติอย่างได้ผล

1.5 บรรยากาศในการฝึกอบรม

บรรยากาศในการฝึกอบรมมีความเป็นกันเอง สนุกสนาน และไม่เคร่งเครียด(ดูตาราง 7 ข้อ 10 หน้า 52) ก่อให้เกิดความร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยปราศจากความกลัวเขิน การฝึกอบรมในบรรยากาศดังกล่าว ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเครือวัลย์ ลิมอภิชาติ (2531 : 62) ที่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะเรียนรู้ได้ดีในบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียดจนเกินไปและไม่มีการบีบบังคับที่เข้มงวด

1.6 สถานที่

การจัดการฝึกอบรมที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้สะดวกในการเดินทาง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีความรู้สึกสะดวก สบาย เพราะคุ้นเคยกับสถานที่ การใช้ห้องต่างๆ มีความเหมาะสม เนื่องจากการฝึกอบรมในครั้งนี้เป็นเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูด จึงใช้เวลาบางส่วนในห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้อุปกรณ์เฉพาะในการฟัง ซึ่งสามารถช่วยทำให้การฟังชัดเจน และมีการเปลี่ยนสถานที่ในบางช่วงของการทำกิจกรรม เช่นกิจกรรมกลุ่มและการเล่นเกม โดยห้องทั้งสองห้องอยู่ติดกัน และผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมแบบปลายเปิด (ดูตอนที่ 2 หน้า 53) ได้ให้ความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมและสะดวก สบายดี

2. ความสัมพันธ์ของภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับผลการฝึกอบรม

ส่วนที่ 1 ของแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้จำนวน 20 คน (ดูภาคผนวก ค หน้า 157) พบว่า อายุ วิชาเอก ประสบการณ์การสอน ระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์ด้านการอบรมมิได้เป็นปัจจัยหลักต่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจต่อการฝึกอบรมครั้งนี้ จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาเป็นเวลากว่า 15 ปี และรู้จักสัมพันธ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเป็นอย่างดี พบว่ากลุ่มที่มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากที่สุดในการฝึกอบรมครั้งนี้เป็นกลุ่มคนที่มีความตั้งใจต่อการสอนภาษาอังกฤษ มีความสนใจในการเรียนการสอน การทำกิจกรรมในโครงการภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียน มีความใฝ่รู้ในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมโดยนำเสนอแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ๆทางด้านการเรียนการสอนต่อคณะครูในหมวดภาษาอังกฤษของโรงเรียนอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับส่ววัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 106) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีความสนใจ ใฝ่รู้จะสามารถก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นความสนใจ ใฝ่รู้ และทัศนคติที่ดี เป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้เนื้อหา และวิธีการต่างๆที่ได้รับจากการฝึกอบรมได้ดีจึงส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เอกสารที่แจกให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น ใบงาน ใบความรู้ แถบประโยค (strip sentences) และเอกสารสรุปการฝึกอบรมเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางส่วนต้องใช้เวลามากในการอ่านเอกสารต่างๆ บางส่วนไม่เข้าใจภาษาอังกฤษและคำศัพท์บางคำ เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดเป็นครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา จึงทำให้เวลาในการทำกิจกรรมไม่ตรงตามตารางที่กำหนด ดังนั้นในการอบรมควรทำเอกสารการนำเสนอทฤษฎีบางส่วนเป็นภาษาไทยเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน

1.2 ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการฝึกอบรมคือวันพฤหัสบดี วันศุกร์ และวันเสาร์ ปัญหาที่ผู้วิจัยพบคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางคนไม่เต็มใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในวันเสาร์เนื่องจากเป็นวันหยุด และมีภารกิจทางด้านครอบครัว ทำให้ความสนใจในการฝึกอบรมลดลง ดังนั้นจึงควรจัดการฝึกอบรมในช่วงเวลาการทำงานปกติคือระหว่างวันจันทร์-วันศุกร์ซึ่งจะทำให้การฝึกอบรมมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา ติดตาม และประเมินผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานตามปกติ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภายหลังการฝึกอบรม ว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนเพียงใด

2.2 ควรมีการศึกษา ติดตาม และประเมินผลจากนักเรียนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการเรียนการสอน ว่านักเรียนมีความสามารถในทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

2.3 ควรมีการจัดการฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ของครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ : องค์การคำครูสภา.
- กรมวิชาการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : อรุณสภาคัดพร้าว.
- กองวิจัยการศึกษา. กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การคำครูสภา.
- กุลวดี วีระวานิช. (2541). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมครู : การใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนภาษา*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คณะนักวิชาการบริษัทนานมีบุ๊คส์. (2543). *เกมสนุกฝึกภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ยูแพด.
- เครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ. (2531). *หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สยามศิลป์การพิมพ์.
- อรุณพร แสงจันทร์. (2543, มกราคม). "การใช้เกมเป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษา," *วารสารการศึกษา กทม.* 23 (4) : 21-25.
- เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์. (2541). *การพัฒนารายการวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมเรื่อง "กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร"*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ชัชรินทร์ น้ำทิพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, โสมสิริ เลิศวัฒนพงษ์ชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุนดา นาคะกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปีเตอร์ ครอบตัน (Peter Cropton) เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สายฝน ทรงเสียงไชย เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2543.
- ชัยยา เปรมภักดี. (2543). *การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง - พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบูรณาการ และการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพร สรรสิริทรัพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สายฝน ทรงเสียงไชย เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2543.
- ทันทิวา สุวัตร. (2540). *การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง - พูด และแรงจูงใจในการเรียนภาษา - อังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ของคิธ จอห์นสัน กับวิธีสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- (ธนสิทธิ์ ศรีรัตน์. (2543). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย : เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- บุษราภรณ์ ทับทิมงาม. (2543). *การศึกษาปัญหาความต้องการและวิธีการพัฒนาสมรรถภาพทางการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การสอนภาษา -*

- อังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 ถ่ายเอกสาร.
- เบญจลักษณ์ อึ้งสืบเชื้อ. (2540). *ภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน : การพัฒนาความสามารถด้านทักษะฟัง – พูด*
 ของนักเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารโดยผ่านกระบวนการฝึกงานแผนกส่วนหน้าในโรงแรม.
 สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ :
 ภาควิชาภาษา ศาสตร มหาวิทยลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ ประดับเพ็ช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สายฝน ทรงเสียงไชย เป็น ผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา.
 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2543.
- เปรมวดี คฤหเดช. (2540). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมเชิงประสบการณ์เพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมสำหรับ*
นักศึกษาพยาบาล. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ด. (หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต) กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฝ่ายการศึกษา. อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2540). *รายงานการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ 1/2540. นครปฐม :*
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง*
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ. (2540). *ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่*
3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ✓ มยุรี สุขวิวัฒน์ และคนอื่นๆ. (2539). *การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี :*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ✓ เยาวลักษณ์ รอดงาม. (2542). *สภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศด้านการแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษ*
ไปสู่การระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์. (2543). *วันอันแดรท แลงเควท เกมส์ (101 Language Games). พิมพ์ครั้งที่ 4.*
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. (2543). *บันทึกการประชุมครูประจำเดือนธันวาคม พ.ศ.2543. กรุงเทพฯ :*
 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา.
- ✓ ไวยกุล พรศักดิ์ประเสริฐ. (2540). *การสร้างชุดฝึกอบรม : การทดสอบคุณสมบัติของมอเตอร์เหนี่ยวนำ*
ชนิด1เฟสและ3เฟส. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยี เทคนิคการศึกษา). กรุงเทพฯ : สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :*
 สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. (2542). *ธรรมเนียมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.*
- สมยศ แม่นแยม. (2543). *ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.*
- สมลักษณ์ สุขเมธ. (2539). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแบบเน้นการปฏิบัติงาน สำหรับ*
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและ
การสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัมฤทธิ์ คลังภูเขียว. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกกิจกรรมเพื่อการสื่อสารกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ).

ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งชาติ. (2542). *คู่มือคุณนินทาการฝึกอาชีวกรรมครูสอนภาษาอังกฤษ*

สิริพร ป้องกงลาด. (2540). การเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่ใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ และเกม กับวิธีการสอนปกติในการสอนทักษะพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

สิริเสก ชื่นมนัส. (2540). การพัฒนารูปแบบรายการวิดิทัศน์เพื่อลดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงานแก้ไขไฟฟ้าขัดข้อง การไฟฟ้านครหลวง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุพล ทองคลองไทร. และชาญชัย อาจิณสมภาร (2539, ตุลาคม – 2540, มกราคม). “การฝึกอบรม” วารสาร ศึกษาศาสตร์ มอ, ปีที่ 3(7) : 39 - 51.

สมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพันธ์ กุศลสง. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถและทัศนคติในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติประกอบกับการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เสาวนีย์ เขียนดี. (2540). *ชุดอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการสร้างและการใช้ทางกิจกรรมภาษาเพื่อฝึกทักษะพูด*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อนุภาพ ดลโสภณ. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

อัญชลี เสรีวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปาริชาติ ประเด็นพิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สายฝน ทรงเสียงไชย เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2544.

อารีย์ สุวรรณทัศน์. (2540). การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สื่อการสอนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาคม จ นครปฐม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

อุบล แคล้วกลาง. (2540). การศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติการทางการศึกษาครั้งที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อรพรรณ พรสีมา. (2537). *เทคนิคการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Asher, James J. (1983). *Learning another language through actions*. 2nd ed. Los. Gatos, Calif :
Sky Production.
- Beach, Dale S. (1980). *Teaching the language Arts : Instructions*. Massachusetta : Allyn and
Bacon.
- Byrne, Donn. (1979). *Teaching Writing Skills*. London : Longman .
- (1986). *Teaching Oral English*. London : Longman.
- Cruickshank, Donald R. (1977). *A First Book of Games and Simulations*. California : Wedsworth.
- Doff, A. (1989). *Teach English : A Training Course for Teachers*. Great Britain : Cambridge
University Press.
- Dulay, H.C., Burt, M.K. and Krashen, S.D. (1982) *Language Two*. New York : Oxford University
Press.
- Ellis, R. (1990). "Activities and Procedures for Teacher Training" in Richard Rossner & Rod Bolitho
(Eds.) *Currents of Change in English Language Teaching*. Oxford : Pergamon Press.
- Escola, Yvonne Henke. (1980, May). "Certain Effects of Selected Activities of Communicative
Competence Training on the Development of German : A Case Study," *Dissertation
Abstracts International*. 45 (12) : 2930-A
- Finocchiaro, Mary and Brumfit, C. (1983). *The Fuctional National Approach : From Theory to
Practice*. New York : Oxford University Press.
- Grant, N . (1988). *Making the most of Your Textbook*, Hong Kong : Longman.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Harmer, Jeremy. (1986). *The Practice of English Language Teaching*. 6th ed. Hong Kong :
Longman.
- Hybel, Sandra (1995). *Communicating Effectively*. 4th ed. New York : McGraw-Hill Inc.
- Hymes, Dell. (1979). *The Communicative Approach to Language Teaching*. London : Oxford
University Press.
- Krashen, S. and Terrell, T.D. (1983). *The Natural Approach*. Oxford : The Alemany Press.
- Lemlech, Johanna K. (1994). *Curriculum and Instructional Methods for the Elementary and Middle
School*. 3rd ed. New York : Macmillan College
- Lewis, Glen and Christina Slade. (1994). *Critical Communication*. Sudney : Prentice Hall
- Littlewood, William. (1983). *Communication Language Teaching*. Cambridge : Cambridge
University Press.
- . (1990). *Foreign and Second Language Learning*. Cambridge : Cambridge University
Press.
- Johnson, K., and Morrow K. (1981). *Communication in the Classroom*. London : Longman.
- Johnson , K. (1982). *Communicative Syllabus Design and Methodology*. Oxford : Pergamon Press.

- Johnson, K. and Morrow, K. (1986). *Principles of Communicative Methodology in Communication in The Classroom*. Hong Kong : Longman.
- McCallum, George P. (1980). *101 Words Games*. New York : Oxford University Press.
- Nolasco, R and Anthur, L. (1988). *Language Classes*, New York : Macmillan Publisher..
- Phillipe, Saraph. (1994). *Young Learners*. 2nd ed. Malta : Oxford University Press.
- Richards, J.C. and Rodgers, T.S. (1992). "Communicative Language Teaching," *Approaches and Methods in Language Teaching : A description and analysis*. 8th ed. Cambridge : Cambridge University Press.
- Richards , Jack C., Platt, J. and Platt, H. (1992). *Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics*. Singapore : Longman.
- Rixon, Shelagh. (1986). *Developing Listening Skill*. London : Macmillan Publisher.
- Rubin, Dorothy. (1990). *Teaching Elementary Language Arts*. 4th ed. New Jersey : Prentice Hall International.
- Scott, Roger. (1981). "Speaking, " in *Communication in Classroom*. London : Longman
- Scrivener, Jim. (1994). *Learning teaching*. Great Britain : Oxford.
- Stern, H.H. (1992). *The Communicative Activities Syllabus*. Oxford : Oxford University Press.
- Toth, Maria. (1995). *Heinemann Children's Games*. Oxford : Heinemann.
- Tsitsopoulou, Elly. (1992, April). "Conversation Classes," in *English Teaching Forum*. New York : Oxford University Press.
- Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.
- Walton, Sue and Nayne, Jeffery. (1995). *Communication Principles : A Modular Approach*. Sydney : Prentice Hall.
- Warner, William La Pine. (1981, August). "Development of Competency Based, Self-Paced Learning Modules for In Service Instructors to Implement Cognitive Style Mapping Concepts with Students," *Dissertation Abstracts International*. 42(2) :666 A.
- Woodward, T. (1992). *Ways of Training*. Singapore : Longman.
- Wright, Andrew, Betteridge, David and Buckby, Michael. (1998). *Game for Language Learning*. 11th ed. Longman : Cambridge University Press.
- Yagang, Fan. (1993, January). "Listening Problems and Solution," in *English Teaching Forum*. London : Longman.

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก**
- ตารางการฝึกอบรม
 - แผนดำเนินการฝึกอบรม

A Workshop on Teaching Communicative Listening and Speaking through

Activities and Language Games for Primary Level

Time Day	9.00-10.30	10.30-10.45	10.45-12.00	12.00-13.00	13.00-14.30	14.30-14.45	14.45-16.00
Day 1	-Opening ceremony -Introducing : - Objective - Benefits - Speakers - Venue	B R E	Steps in Teaching Communicative Listening and Speaking for Primary Levels	L U N	Steps in Teaching Communicative Listening and Speaking for Primary Levels (continue)	B R E	Steps in Teaching Communicative Listening and Speaking for Primary Levels (continue)
Day 2	Steps in using Language Games	A	Communicative Listening and Speaking Activities	C	Communicative Listening and Speaking Activities (continue)	A	Workshop on Communicative Listening and Speaking Activities P.1-6
Day 3	Participants' presentation P.1-2	K	Participants' presentation P.3-4	H	Participants' presentation P.5-6	K	- Post test - Evaluation - Closing

แผนการฝึกอบรมที่ 1.

ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

เวลา	8.15 –12.00 น.
ระยะเวลา	3 ชั่วโมง 45 นาที
จุดประสงค์	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตระหนักถึงปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างกิจกรรมได้สอดคล้องกับหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ตามระดับความสามารถของผู้เรียน และความยากง่ายของบทเรียน
เนื้อหา	หัวข้อเรื่อง “ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ” ประกอบด้วย 1. ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษระดับประถม และ แนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ 2. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 2.1 ความหมายของการสื่อสาร 2.2 ธรรมชาติของการสื่อสาร 2.3 ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2.4 ความหมายของกิจกรรมภาษา 2.5 ลักษณะของกิจกรรมภาษา

เหตุผลในการเลือกเนื้อหา

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรรู้ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มุ่งเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด ตลอดจนรู้ และเข้าใจ ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เหตุผลในการเลือกวิธีการ

1. การใช้เทคนิค **Ghost behind the board** (Woodward. 1992 : 54) เพื่อนำเข้าสู่หัวข้อในการอบรม เรื่องการใช้กิจกรรมและเกมภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ตระหนักถึงการเป็นครูที่ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา รู้สึกประทับใจ ครูจึงควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคนิคประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

- 2 **The mind map lecture** (Woodward. 1992 : 31)
- 3 **Predicting what comes next** (Woodward. 1992 : 55)
- 4 **Review circle** (Woodward. 1992 : 76)

เทคนิคเหล่านี้เป็นเทคนิคที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการอบรม มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น สามารถแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม หลังจากได้รับการนำเสนอในแต่ละหัวข้อ และมีการสรุปเนื้อหาพร้อมกันเพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการอบรม

1. กระดาน Whiteboard และ ปากกา
2. เครื่องฉายข้ามศีรษะ (Overhead projector)
3. แผ่นใสและปากกาเขียนแผ่นใส ซึ่งประกอบด้วย
 - 3.1 แผ่นใสแสดงหัวข้อการอบรม (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 1 หน้า 76)
 - 3.2 แผ่นใสแสดงความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 2 หน้า 77)
 - 3.3 แผ่นใสแสดงธรรมชาติของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 3 หน้า 78)
 - 3.4 แผ่นใสแสดงขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 4 หน้า 79)
 - 3.5 แผ่นใสเฉลยคำตอบขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 5 หน้า 80)
 - 3.6 แผ่นใสแสดงขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 6 หน้า 81)
 - 3.7 แผ่นใสแสดงความหมายของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 7 หน้า 82)
 - 3.8 แผ่นใสแสดงลักษณะของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 8 หน้า 83)
4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
 - 4.1 ใบงาน (Worksheet) ประกอบด้วย
 - 4.1.1 **The mind map sheet** ประกอบกิจกรรม **The mind map lecture** ใน

หัวข้อเรื่อง ธรรมชาติของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 9 หน้า 84.)

4.1.2 **Review circle sheet** ประกอบกิจกรรม **Review circle** ในหัวข้อ
เรื่อง ความหมายของกิจกรรมภาษา ลักษณะของกิจกรรมภาษา (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 10 หน้า 85)

4.2 .ใบความรู้ (Handout) ประกอบด้วย

4.2.1 แนวทางการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร
(ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 11 หน้า 86)

4.3 เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรมแผนการฝึกอบรมที่ 1 (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข
12 หน้า 87)

4.4 เอกสารจากการระดมพลังสมองเรื่องปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ (ดูภาคผนวก ก
เอกสารหมายเลข 13 หน้า 88)

แผนดำเนินการฝึกอบรม

ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา	กิจกรรม	เวลา	วิธีดำเนินการ
ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและแนวทางในการแก้ปัญหา	ระดมพลังสมอง (Brain storming)	60 นาที	1. แสดงแผ่นใสหัวข้อการฝึกอบรม (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 1 หน้า 76) 2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มละ 3-4 คน จำนวน 6 กลุ่ม ให้เข้ารับการฝึกอบรมระดมพลังสมองเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาพร้อมทั้งนำเสนอที่ละกลุ่ม (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 13 หน้า 88.)และแนวทางในการแก้ปัญหา 3. แจกใบความรู้เรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับหลักสูตร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 11 หน้า 86)
นำเข้าสู่หัวข้อการฝึกอบรม	กิจกรรม Ghost behind the board (Woodward. 1992 : 54)	30 นาที	4. หลังจากนั้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Ghost behind the board 5. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มได้แบ่งปันประสบการณ์ความทรงจำในอดีตเกี่ยวกับครูที่ประทับใจและไม่ประทับใจ 6. สรุปลักษณะของครูที่ประทับใจเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตระหนักถึงการเป็นครูที่ผู้เรียนประทับใจ.
ความหมายและธรรมชาติของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	กิจกรรม Mind map lecture (Woodward. 1992 :31)	45 นาที	7. แสดงแผ่นใสประกอบคำบรรยายเรื่องความหมายของการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 2 หน้า 77) 8. แสดงแผ่นใสประกอบคำบรรยายเรื่องธรรมชาติของการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 3 หน้า 78) 9. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มละ 3 คน แจก The mind map sheet สาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 9 หน้า 84)ให้ผู้เข้ารับการ

เนื้อหา	กิจกรรม	เวลา	วิธีดำเนินการ
ขั้นตอนการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร	กิจกรรม Predicting what comes next (Woodward. 1992 :54)	15 นาที	ฝึกอบรมกลุ่มละ 1 แผ่น อธิบายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเติมข้อความใน The mind map sheet 10. สรุปคำตอบที่ถูกต้องใน The mind map sheet 11. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเดาขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 4 หน้า 79) 12. เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 5 หน้า 80) 13. แสดงแผ่นใสขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 6 หน้า 81)
ความหมายของ กิจกรรมภาษา และลักษณะของ กิจกรรมภาษา	กิจกรรม Review circle (Woodward. 1992 :76)	60 นาที	14. แสดงแผ่นใสเรื่องความหมายของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข หน้า 82) 15. แสดงแผ่นใสเรื่องลักษณะของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 7 หน้า 83) 16. สรุปการนำเสนอหัวข้อ ความหมายของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร และลักษณะของกิจกรรมภาษา โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Review circle (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 10 หน้า 85)เพื่อหาข้อมูลจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม 17. สรุปคำตอบที่ถูกต้อง 18. แจกเอกสารสรุปการฝึกอบรม (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 12 หน้า 87)

Teaching

Communicative Listening - Speaking

through

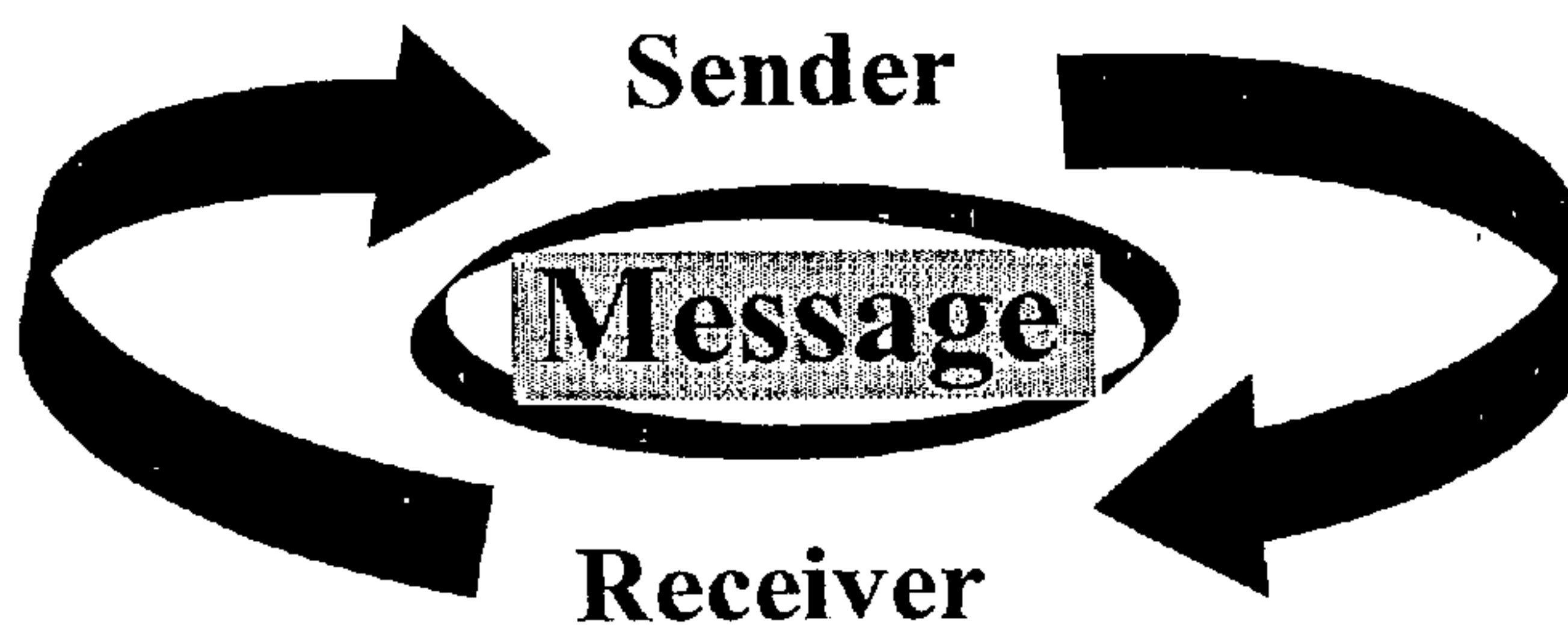
Activities and Language Games

24/9/2001

Definition of Communication

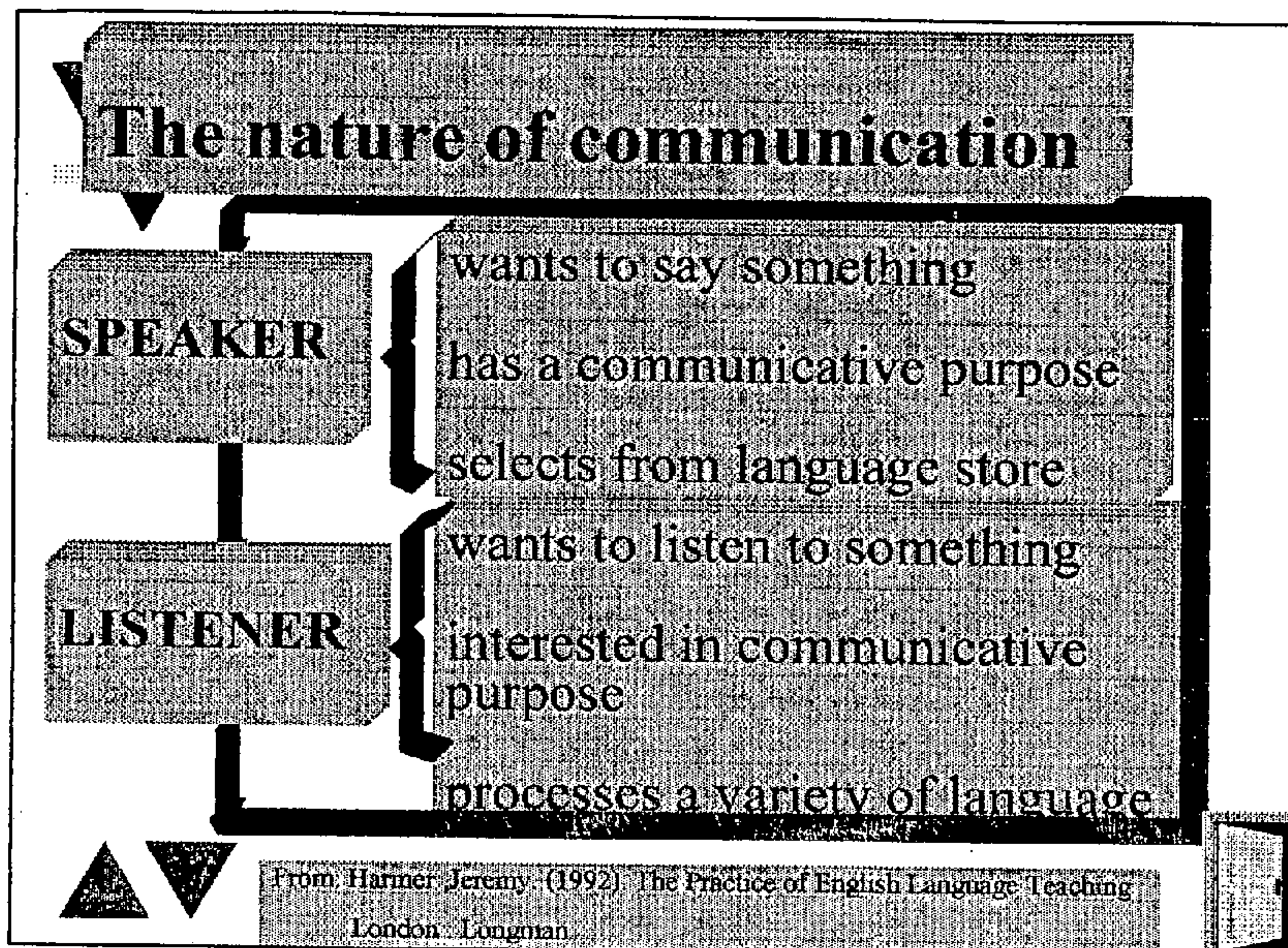

From : Richards , Jack C., Platt, J. and Platt, H. (1992). *Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics*. Singapore : Longman.

24/9/2001

Steps of teaching communicative approach

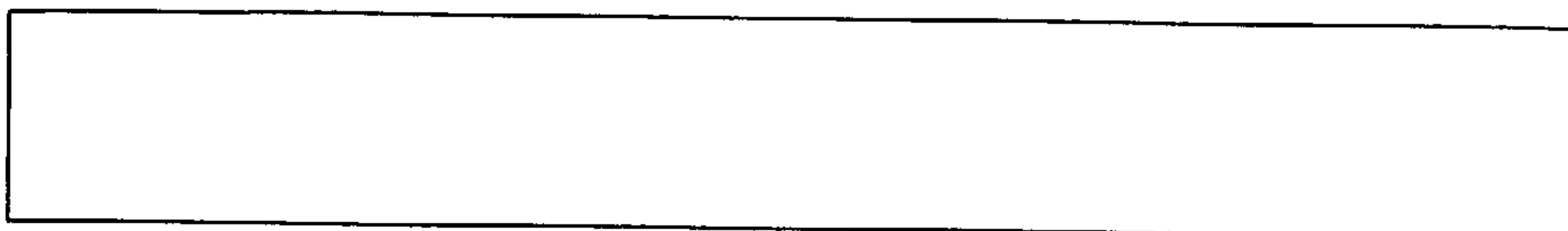
P.....

P.....

P.....

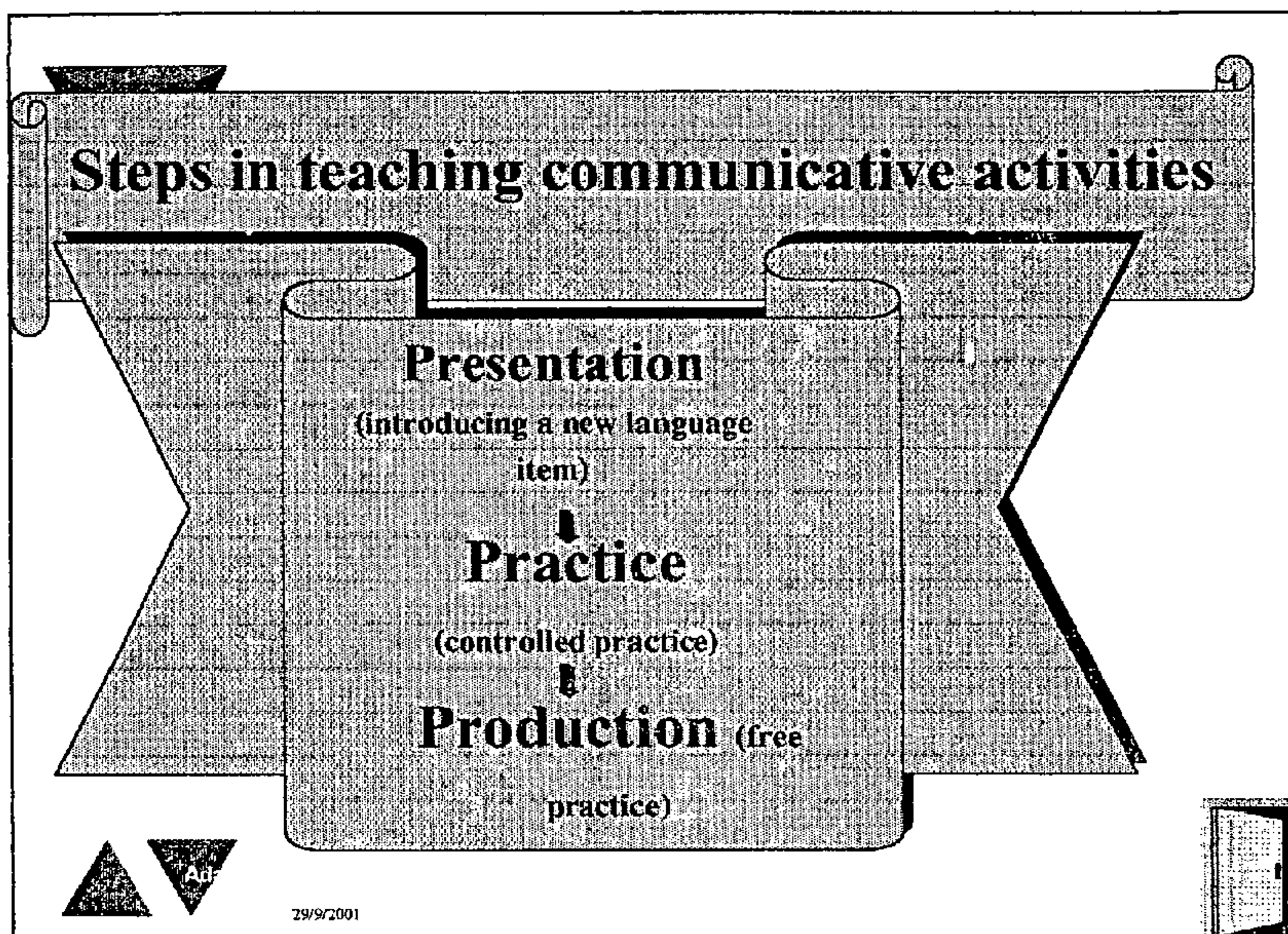
resentation.....

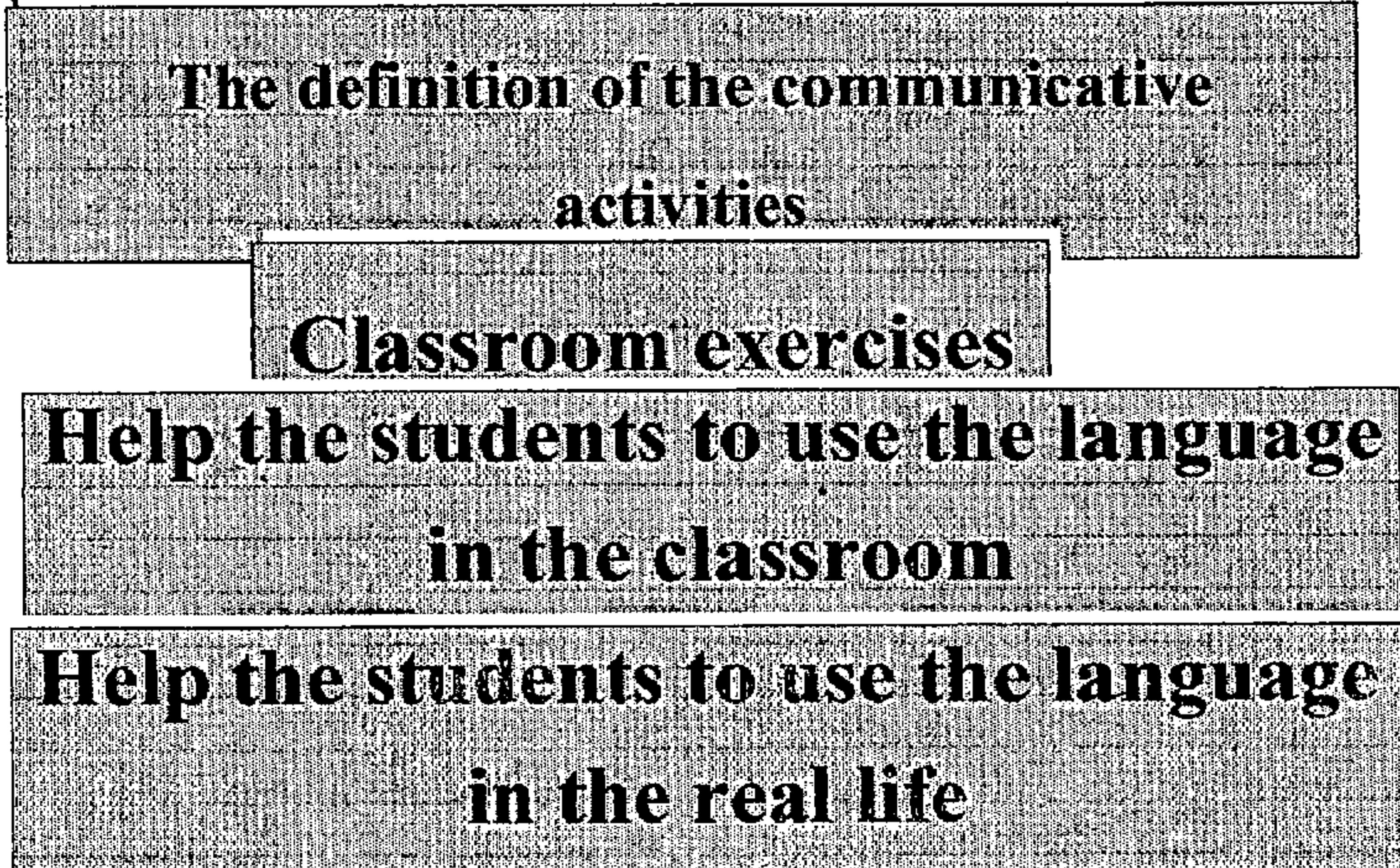
ractice.....

roduction.....

From : Byrne, Donn. (1986). *Teaching Oral English*. London : Longman.

**The definition of the communicative
activities**

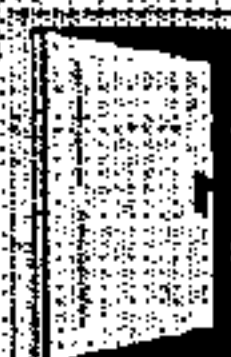
Classroom exercises

**Help the students to use the language
in the classroom**

**Help the students to use the language
in the real life**

29/9/2001 From: Grant,N.(1988). Making the Most of Your Textbook. London :

Characteristics of communicative activities

Activities involve using language for a purpose.

Activities create a desire to communicate.

Activities focus on the message

24/9/2001

Allow natural learning

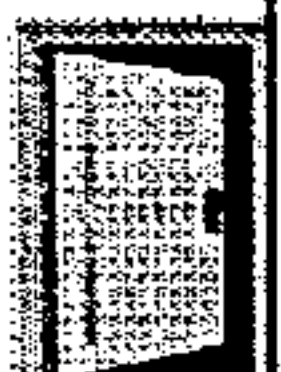
Create a context which supports learning

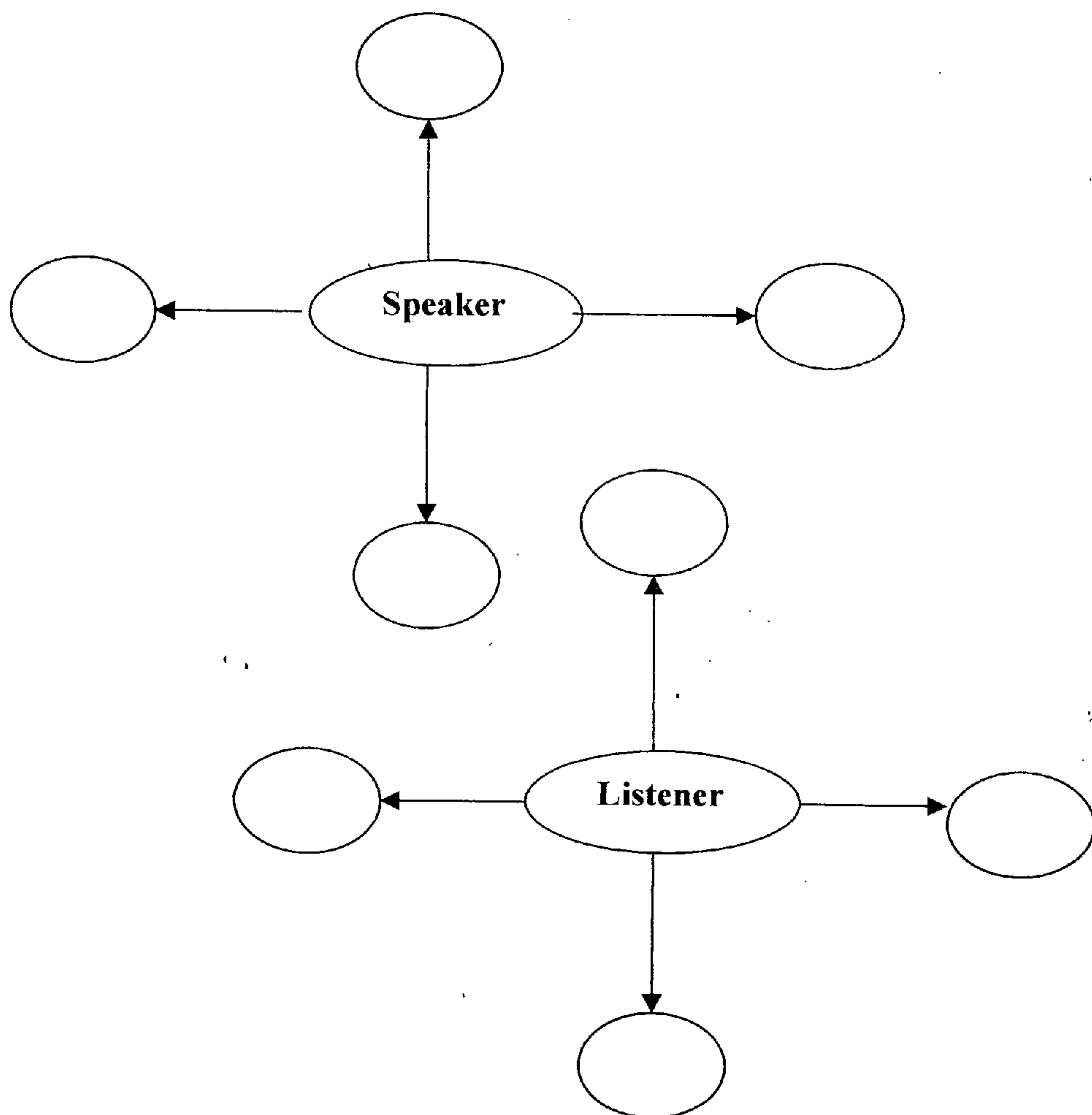
From : Littlewood, W. (1981). Communicative Language Teaching

24/9/2001

Cambridge University Press.

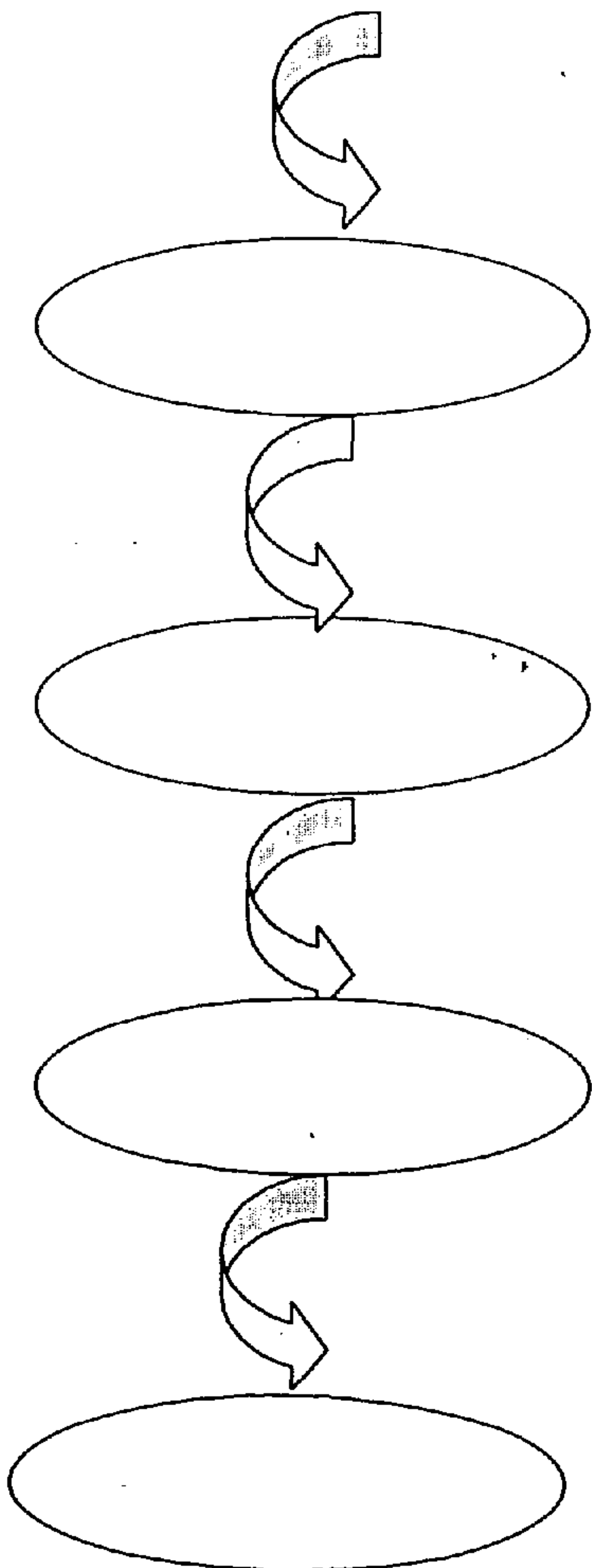

The mind map sheet
“The nature of communication”

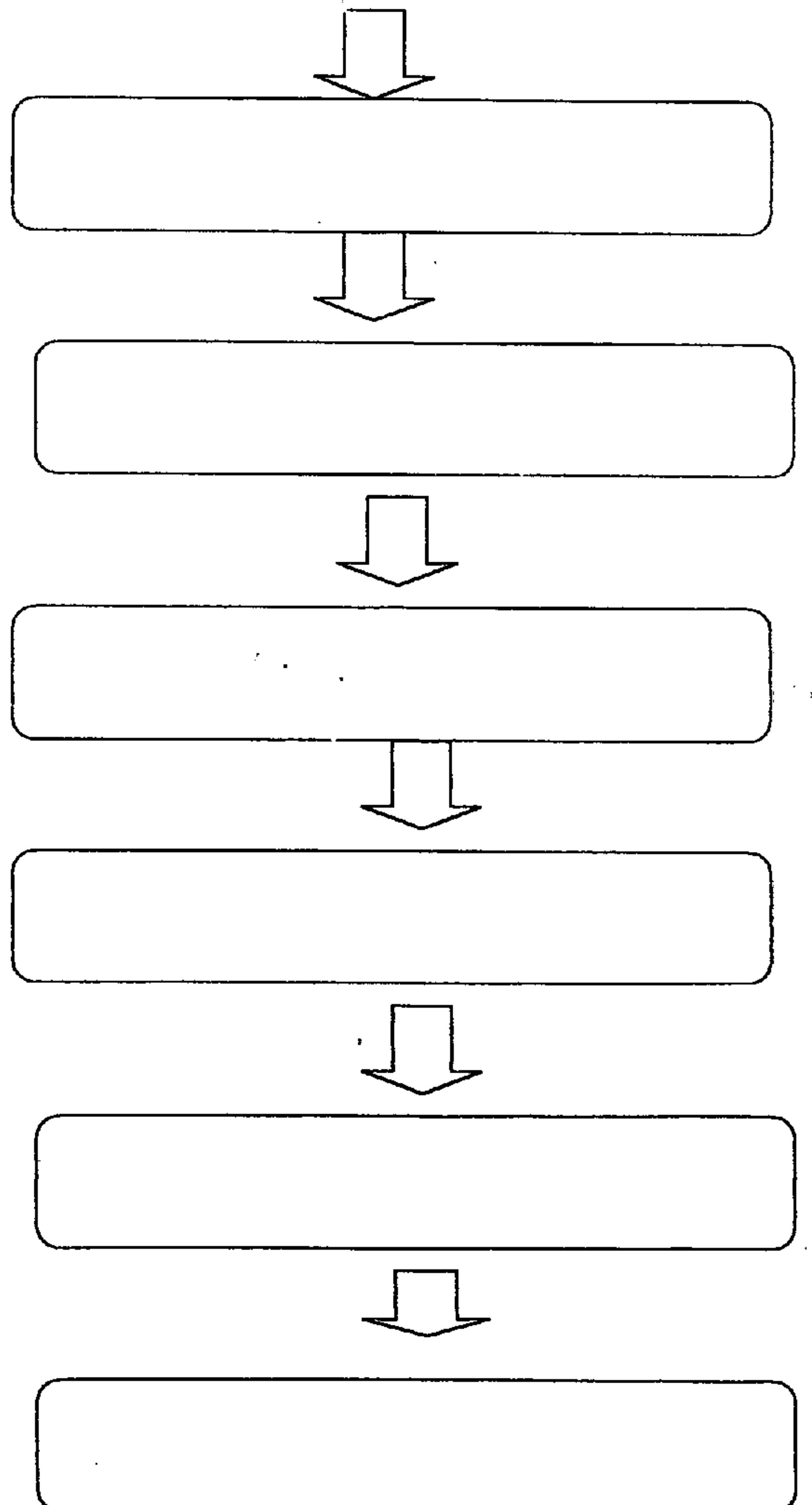

Review circle sheet

What is the communicative activities

Characteristics of communication activities

Hand out

How to solve the problems of using communicative activities

1. Use group work

This increases the sheer amount of learners talk going on in a limited period of time and also lowers the inhibitions of learners who are unwilling to speak in front of the full class.

2. Base the activities on easy language

The language should be recalled and produced by the learners, so that they can speak fluently with the minimum of hesitation. It is good idea to teach or review essential vocabulary.

3. Make a careful choice of topic and task to stimulate interest

On the whole, the clearer the purpose of the discussion the more motivation participants will be.

4. Give some instruction or training in discussion skills

If the task is based on group discussion then include instruction about participation when introducing it.

5. Keep students speaking the target language

The teacher might appoint one of the group as monitor, whose job it is to remind participants to use the target language, and perhaps report later to the teacher how well the group managed to keep to it.

6. Participation is even

Classroom discussion is not dominated by a minority of talkative participants: all get a chance to speak, and contribution are fairly evenly distributed.

7. Motivation is high

Learners are eager to speak: because they are interested in the topic and have something new to say about it , or because they want to contribute to achieving a task objective.

Adapted from : Ur, Penny. (1998). *A Course in Language Teaching*. Uk : Cambridge University Press.

เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรมแผนการฝึกอบรมที่ 1

The communication continuum

Non – communicative activities

no communicative desire
no communicative purpose
form not content
one language item
teacher intervention
material control

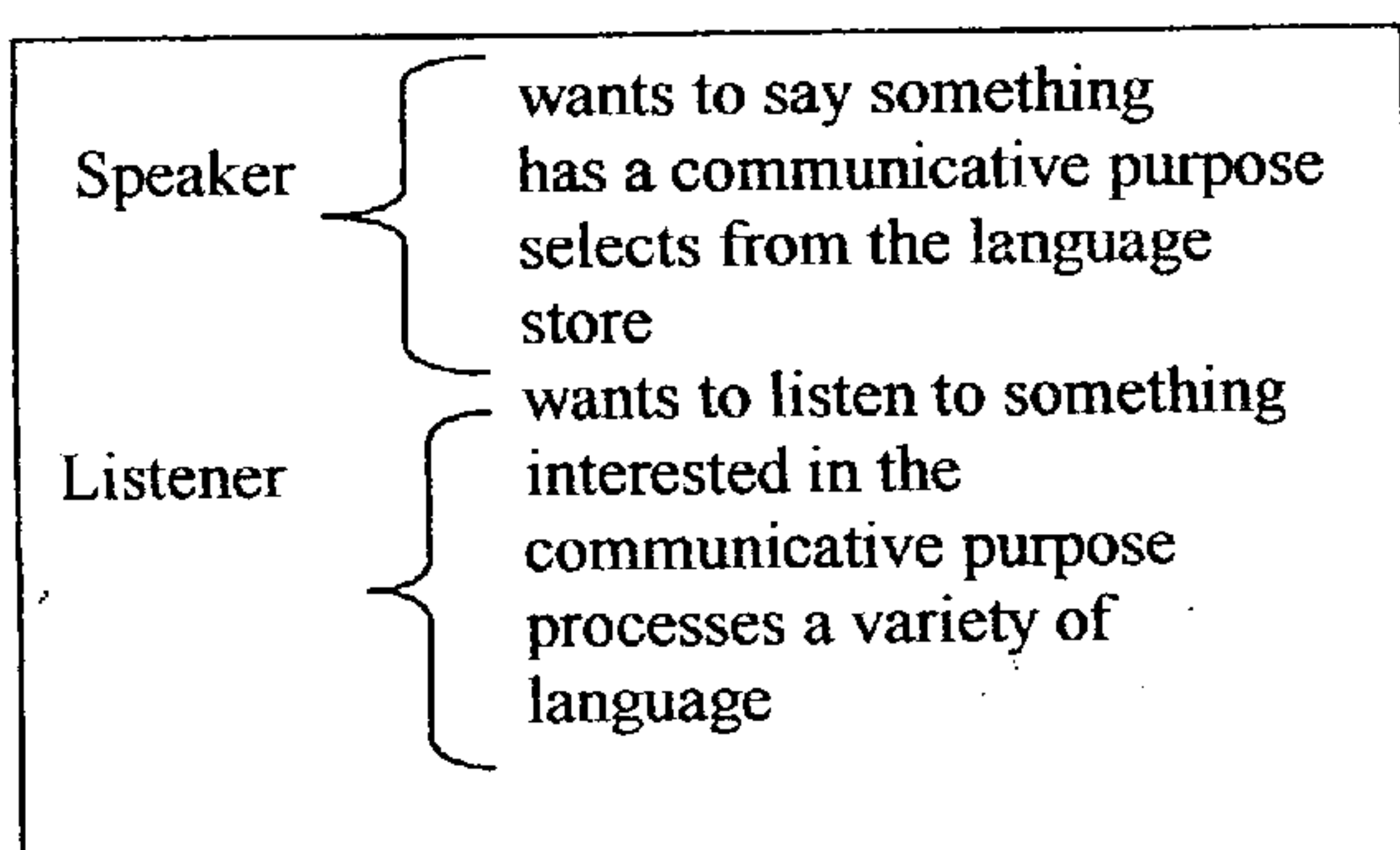
Communicative activities

a desire to communication
a communicative purpose
content not form
variety of language
no teacher intervention
no material control

The definition of the communication

The exchange the ideas, information ,etc. between two or more persons. In an act of communication there is usually at least one speaker or sender, a message which is transmitted, and a person or persons for whom this message is intended (the receiver).

The nature of communication

Characteristics of communicative activities

- ∠ They involve using language for a purpose
- ∠ They create a desire to communicate
- ∠ They focus on the message
- ∠ They involve the students in using a variety of language
- ∠ The students work independently of the teacher
- ∠ The students determine what to say or write

What is the communicative activities

“A communicative activity is an any classroom exercise that helps the students to use the language they have learned in the classroom in the real life” (Grant.: 1988:14)

Adapted from : Harmer, Jeremy. (1986). *The Practice of English Language Teaching*.
6th ed. Hong Kong : Longman.

From : Nolasco, R and Anthur, L.(1988). *Language Classes*, New York : Macmillan
Publisher .

From : Grant, N . (1988) . *Making the most of Your Textbook*, Hong Kong : Longman.

ตัวอย่างปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ

ระดับประถมศึกษา

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ระดมพลังสมองเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาดังนี้

กลุ่มที่ 1

ปัญหา

1. เรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษ ไม่ชัดเจน
2. ไม่สนใจการเรียน
3. ไม่มีความรู้ในเรื่องคำศัพท์
4. เกียจคร้านในการเรียน

แนวทางการแก้ปัญหา

1. นักเรียนต้องฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษมากๆ
2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมก่อนการเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจ
3. เล่นเกมเกี่ยวกับคำศัพท์บ่อยๆ
4. ให้รางวัลเป็นการเสริมแรง

กลุ่มที่ 2

ปัญหา

1. นักเรียนไม่สามารถฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้
2. นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ
3. ขาดความชำนาญ
4. เนื้อหาในการสอนมีมากจึงไม่ต้องการทำกิจกรรม
5. นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ให้นักเรียนมีโอกาสมากขึ้นในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฟัง-พูดภาษาอังกฤษให้มากขึ้น
2. ควรจัดกิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจนักเรียนในระดับประถมศึกษา
3. ครูควรหมั่นฝึกฝนในการสร้างและจัดกิจกรรม และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
4. ครูควรสร้างกิจกรรมและเกมจากเนื้อหาที่สอน เช่น สอนกฎไวยากรณ์ ครูอาจให้เล่นเกมหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับไวยากรณ์ เป็นต้น
5. ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้นซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นมากขึ้นเพราะช่วยกันคิด และช่วยกันทำงาน

แผนการฝึกอบรมที่ 2

ขั้นตอนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เวลา 13.00-16.00

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการสอนทักษะฟัง-พูด ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะฟัง-พูดอย่างเพียงพอ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงควรได้รับความรู้ในเรื่องดังกล่าว

เนื้อหา หัวข้อเรื่อง “ ขั้นตอนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” ประกอบด้วย

1. ทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารคืออะไร
2. ธรรมชาติของทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร
3. กระบวนการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร
4. รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เหตุผลในการเลือกเนื้อหา

ทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ในทักษะอื่นๆ ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรสอนทักษะฟังก่อนแล้วจึงสอนทักษะพูด ซึ่งเป็นไปตามหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ การเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้นั้น ครูจำเป็นต้องรู้จักขั้นตอนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารซึ่งจะทำให้สามารถจัดกิจกรรมทางภาษาอังกฤษได้ดี เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษ

เหตุผลในการเลือกวิธีการ

การเลือกวิธีการนำเสนอเนื้อหาการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อ ได้ใช้วิธีการของ วูดเวิร์ด (Woodward. 1992) ดังต่อไปนี้

1. Jigsaw (Woodward. 1992 :69)
2. Filling in gaps (Woodward. 1992 :56)
3. Categorizing (Woodward. 1992 :65)

เทคนิคประกอบคำบรรยายเหล่านี้เป็นเทคนิคที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม มีโอกาสในการแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อีกทั้งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม

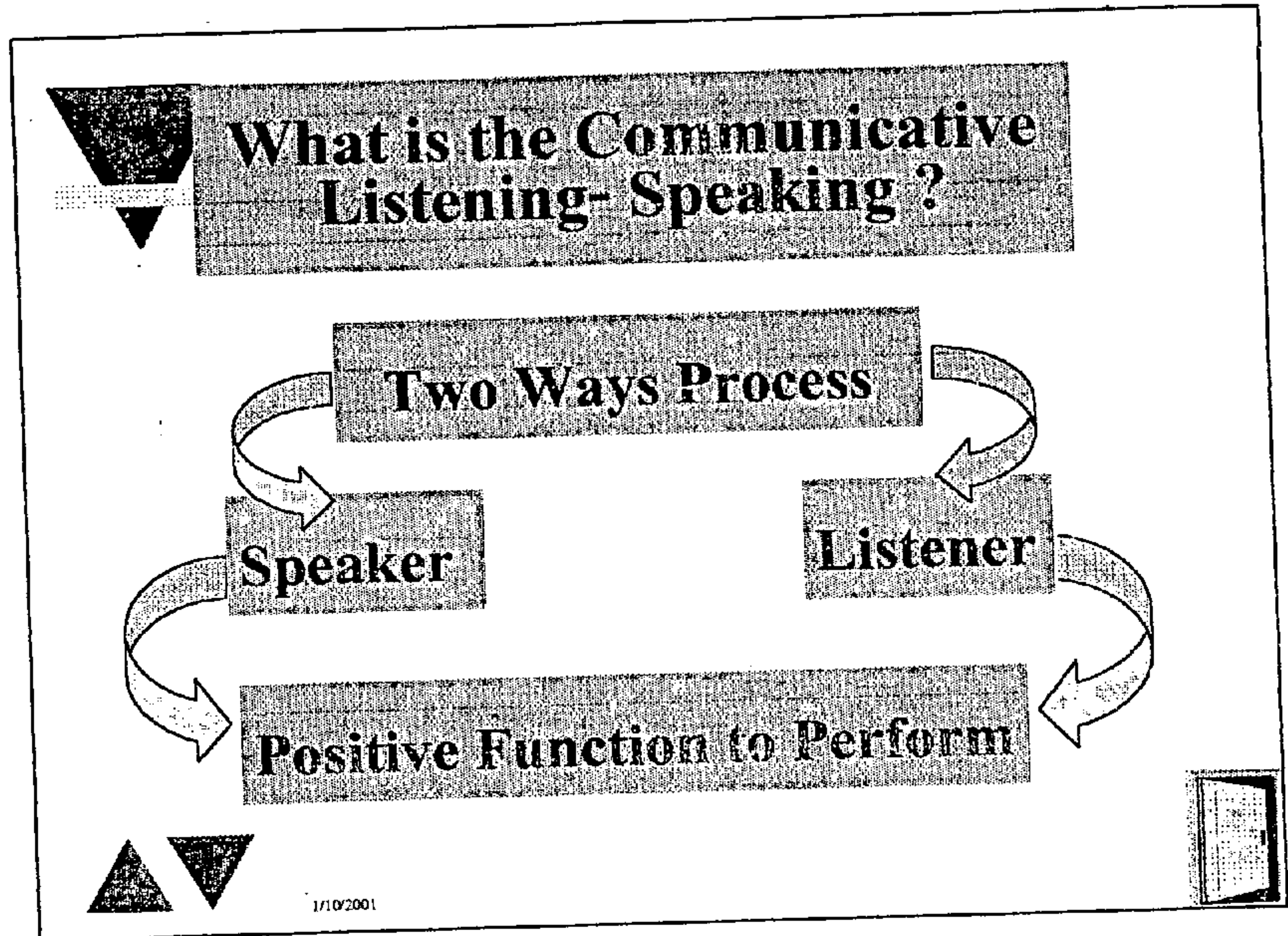
- 1.....กระดาน White board ปากกา
2. เครื่องฉายข้ามศีรษะ (Overhead Projector)
3. แผ่นใส ปากกาเขียนแผ่นใส ประกอบด้วย
 - 3.1 แผ่นใสหัวข้อ “ Teaching communicative Listening – Speaking ” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 14 หน้า 93)
 - 3.2 แผ่นใสหัวข้อ “ทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารคืออะไร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 15 หน้า 94)
 - 3.3 แผ่นใสหัวข้อ “ธรรมชาติของทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 16 หน้า 95)
 - 3.4 แผ่นใสหัวข้อ “กระบวนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 17 หน้า 96-97)
 - 3.5 แผ่นใสหัวข้อ “รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 18 หน้า 98-100)
4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
 - 4.1 แถบประโยคประกอบกิจกรรม Jigsaw ในการนำเสนอหัวข้อ “กระบวนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 19 หน้า 101-102)
 - 4.2 ใบงานประกอบด้วย
 - 4.2.1 Filling in gaps sheet ประกอบการนำเสนอหัวข้อ “รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 20 หน้า 103)
 - 4.2.2 ใบงานประกอบการนำเสนอตัวอย่างการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 21 หน้า 104-105)
 - 4.2.3 Categorizing sheet ประกอบการนำเสนอหัวข้อ “ตัวอย่างการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 22 หน้า 106)
 - 4.3 ใบความรู้ (Handout)ประกอบด้วย
 - 4.3.1 หลักการจัดกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 23 หน้า 107)

แผนดำเนินการฝึกอบรม
ขั้นตอนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

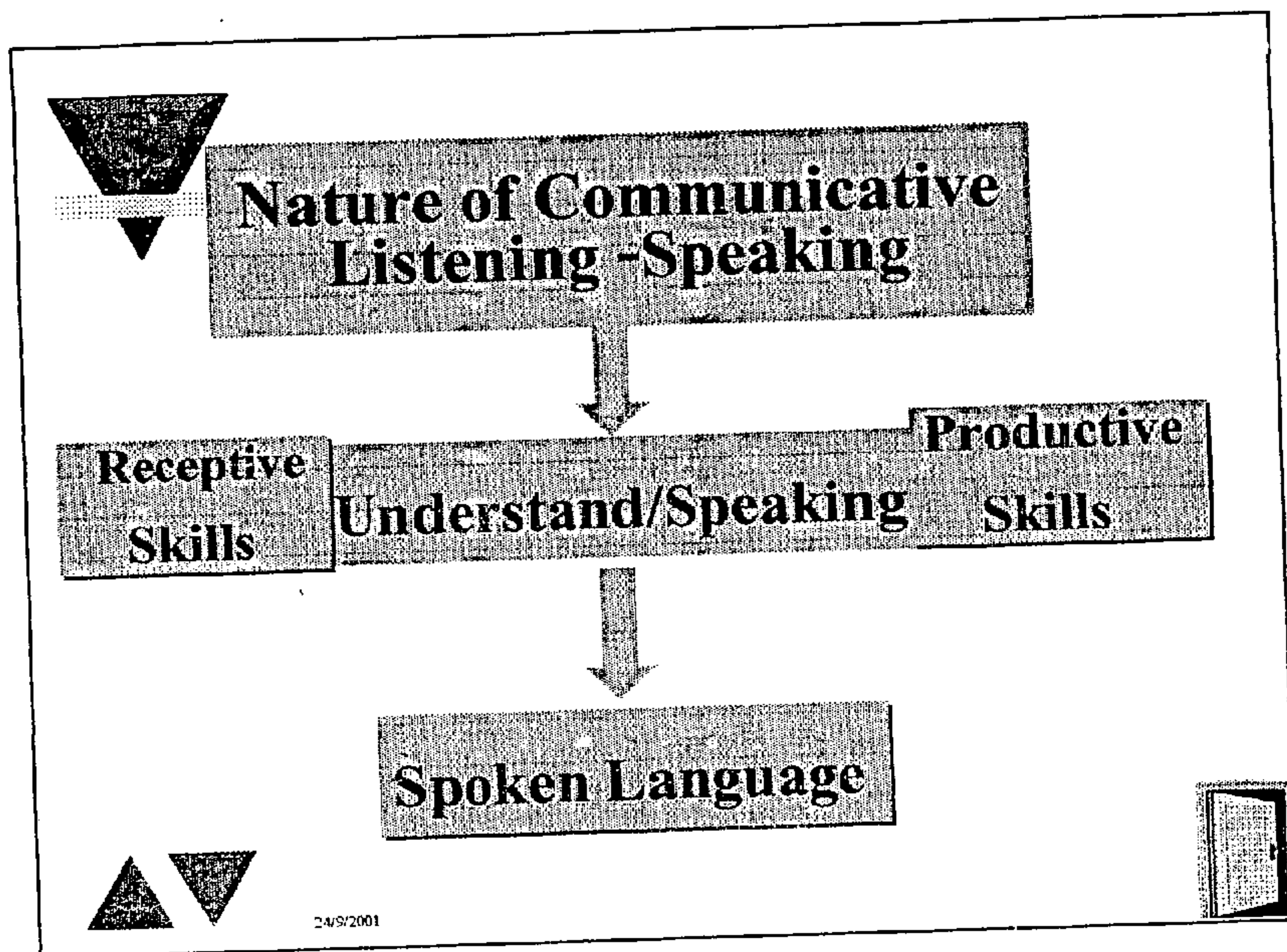
เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
นำเข้าสู่การอบรม ทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารคืออะไร ธรรมชาติของทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร กระบวนการและหลักการจัดกิจกรรมสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร	กิจกรรม Jigsaw (Woodward. 1992 :69)	30 นาที 60 นาที	1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกใช้ภาษาอังกฤษ 2. แสดงแผ่นใสหัวข้อการฝึกอบรม "Teaching Communicative Listening-Speaking" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 14 หน้า 93) 3. แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรมเรื่อง "ทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารคืออะไร" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 15 หน้า 94) 4. แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรมหัวข้อ "ธรรมชาติของทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 16 หน้า 95) 5. แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรมหัวข้อ "กระบวนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 17 หน้า 96-97) 6. แจกใบความรู้หลักการจัดกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 23 หน้า 107) 7. แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน 2 กลุ่มสุดท้ายมี 4 คน 8. แจกแถบประโยค A ,B,C.ให้สมาชิกในกลุ่ม ตามลำดับ เพื่อศึกษาข้อมูลจากแถบประโยค(ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 19 หน้า 101-103)ที่ได้รับหลังจากนั้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แบ่งปันความรู้จากข้อมูลที่ได้รับ 9. สรุปคำตอบที่ถูกต้อง 10. .แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรม หัวข้อ "รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 18 หน้า 98-100)
รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร			

เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
ตัวอย่างการ สอนทักษะ ฟัง-พูด	4 กิจกรรม Filling in gaps Woodward. 1992 :56)	30 นาที	11. แจก Filling in gaps sheet ประกอบการนำเสนอ หัวข้อ “รูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อ การสื่อสาร โดย ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเติมรูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารลงใน Filling in gaps sheet (ดูภาค ผนวก ก เอกสารหมายเลข 20 หน้า 103) 12.. สรุปคำตอบที่ถูกต้อง
	กิจกรรม Categorizing Woodward. 1992 :65)	60 นาที	13 นำเสนอตัวอย่างการสอนทักษะฟัง-พูด 14. แจกใบงานให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรมใน ขณะรับบทบาทเป็นนักเรียน(ดูภาคผนวก ก เอกสาร หมายเลข 21 หน้า 104-105) 14. แจก Categorizing sheet ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้จัดกลุ่มกระบวนการและรูปแบบของกิจกรรมฟัง-พูด ลง ใน Categorizing sheet ตามที่ได้เห็นจากการนำเสนอ ตัวอย่างการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร(ดูภาค ผนวก ก เอกสารหมายเลข 22 หน้า 106) 15. สรุปคำตอบที่ถูกต้อง

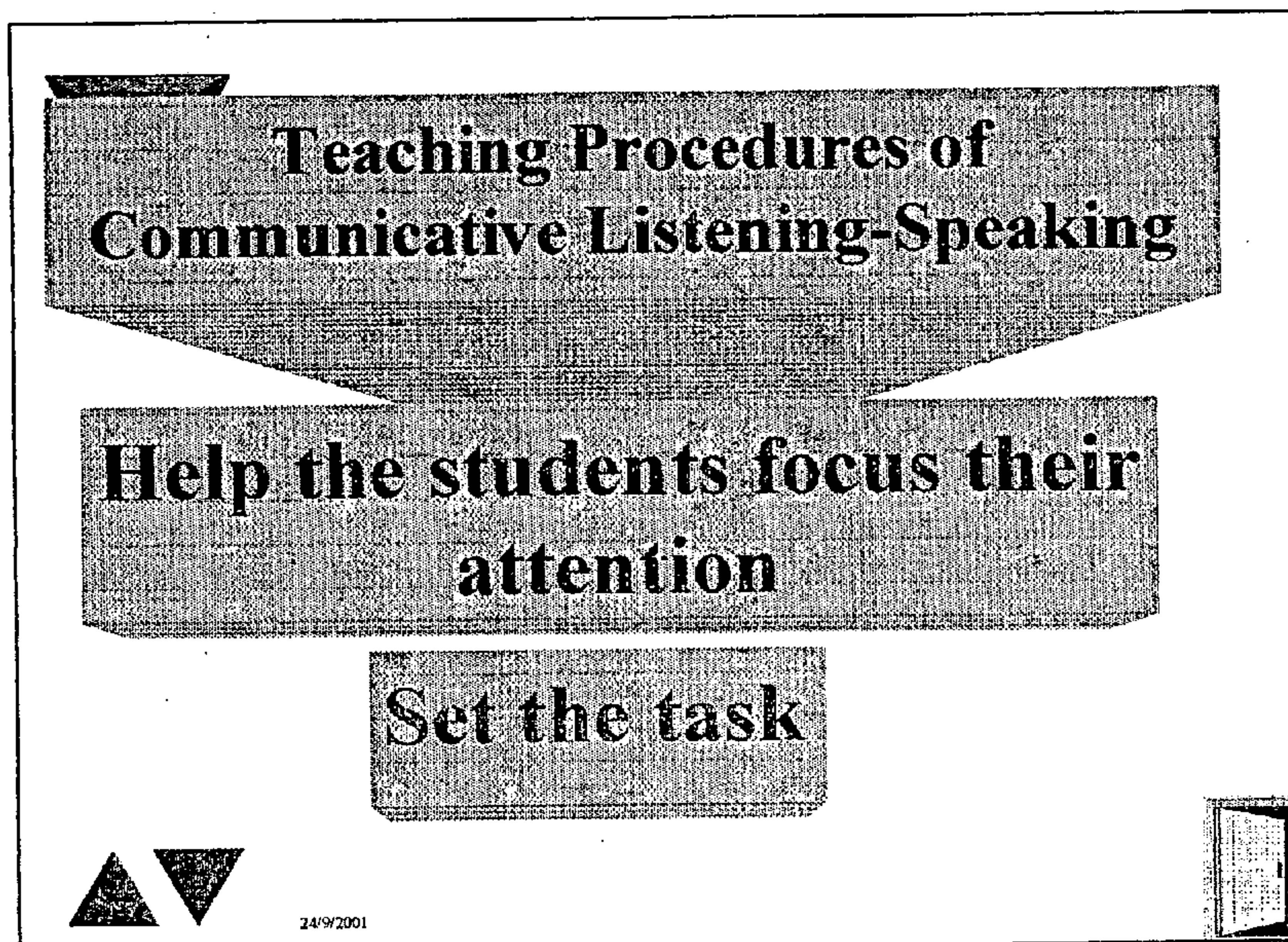

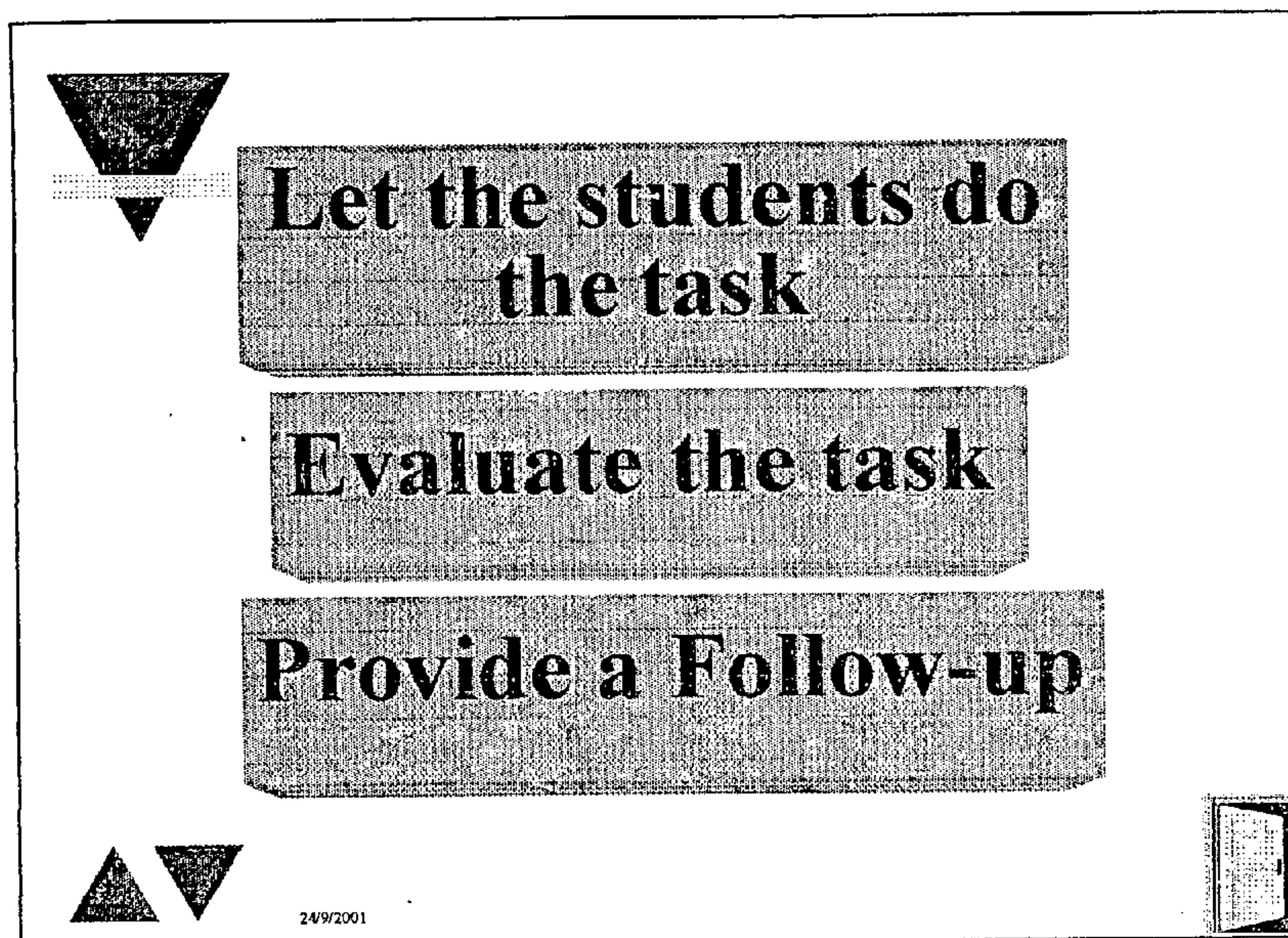
From : Byrne, Donn. (1986). *Teaching Oral English*. London : Longman.

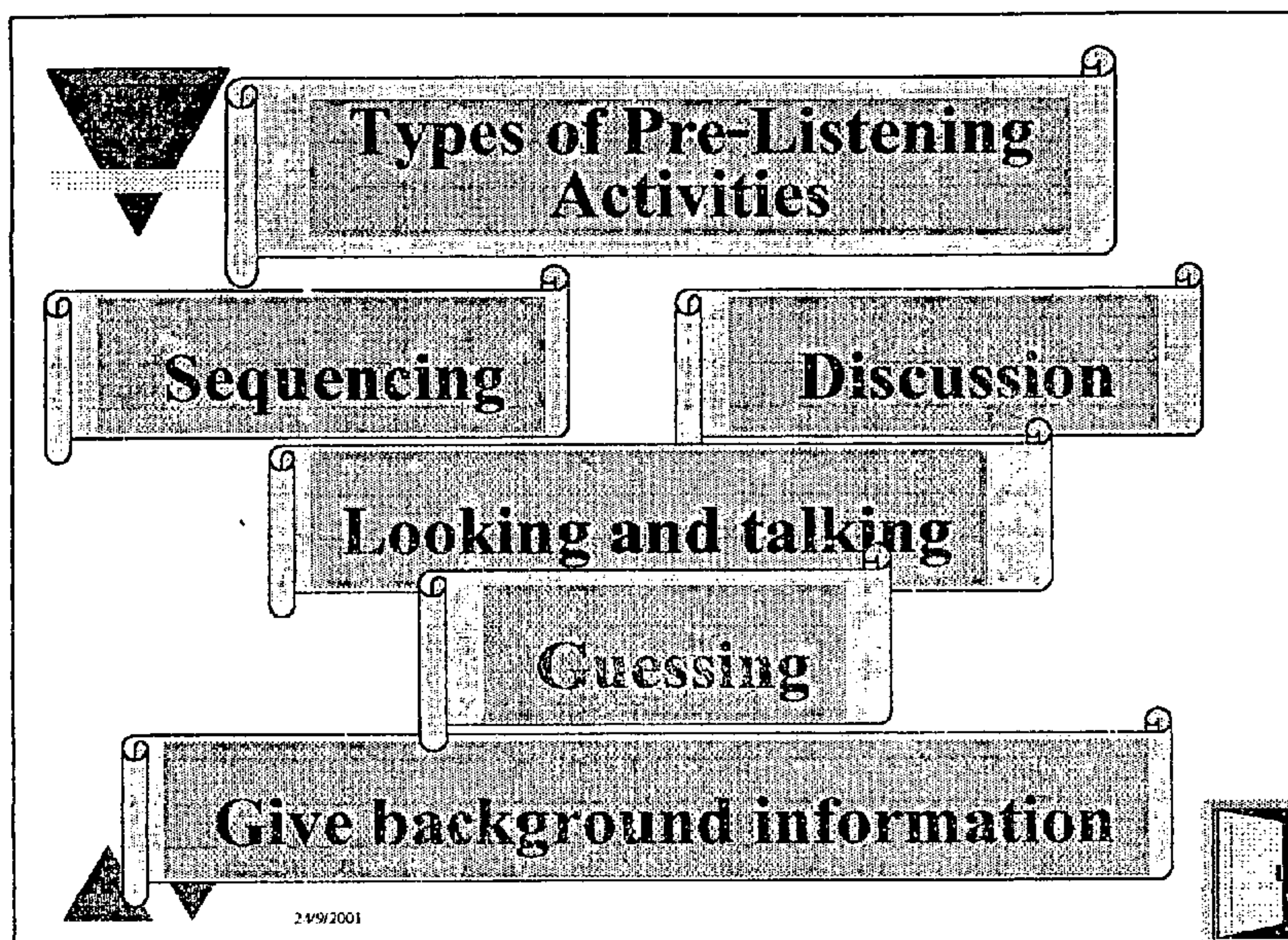
From : Byrne, Donn. (1986). *Teaching Oral English*. London : Longman.

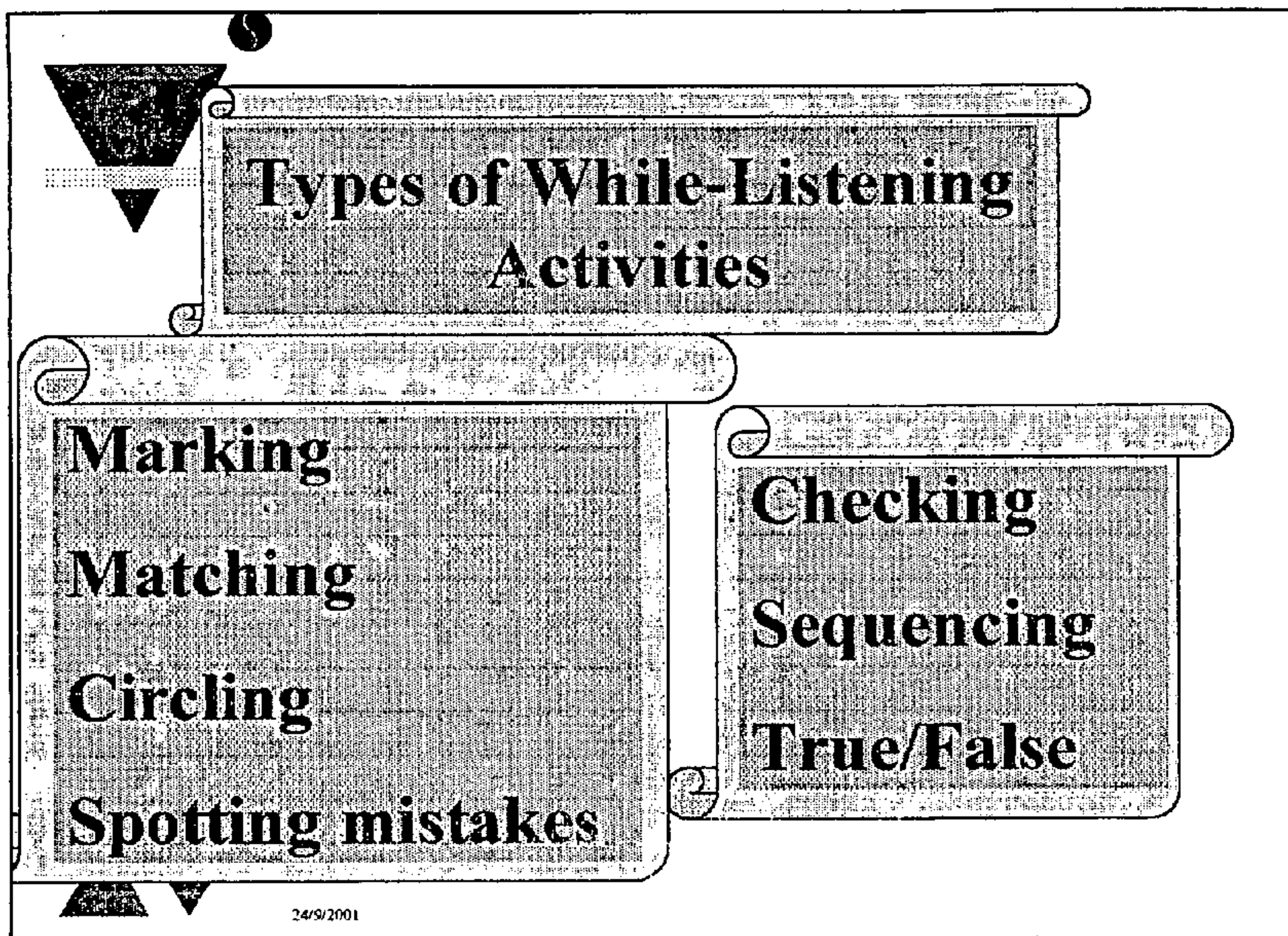
Adapted from : Rost, Micheal. (1991). Listening in action. Great Britain : Practice Hall International Ltd.

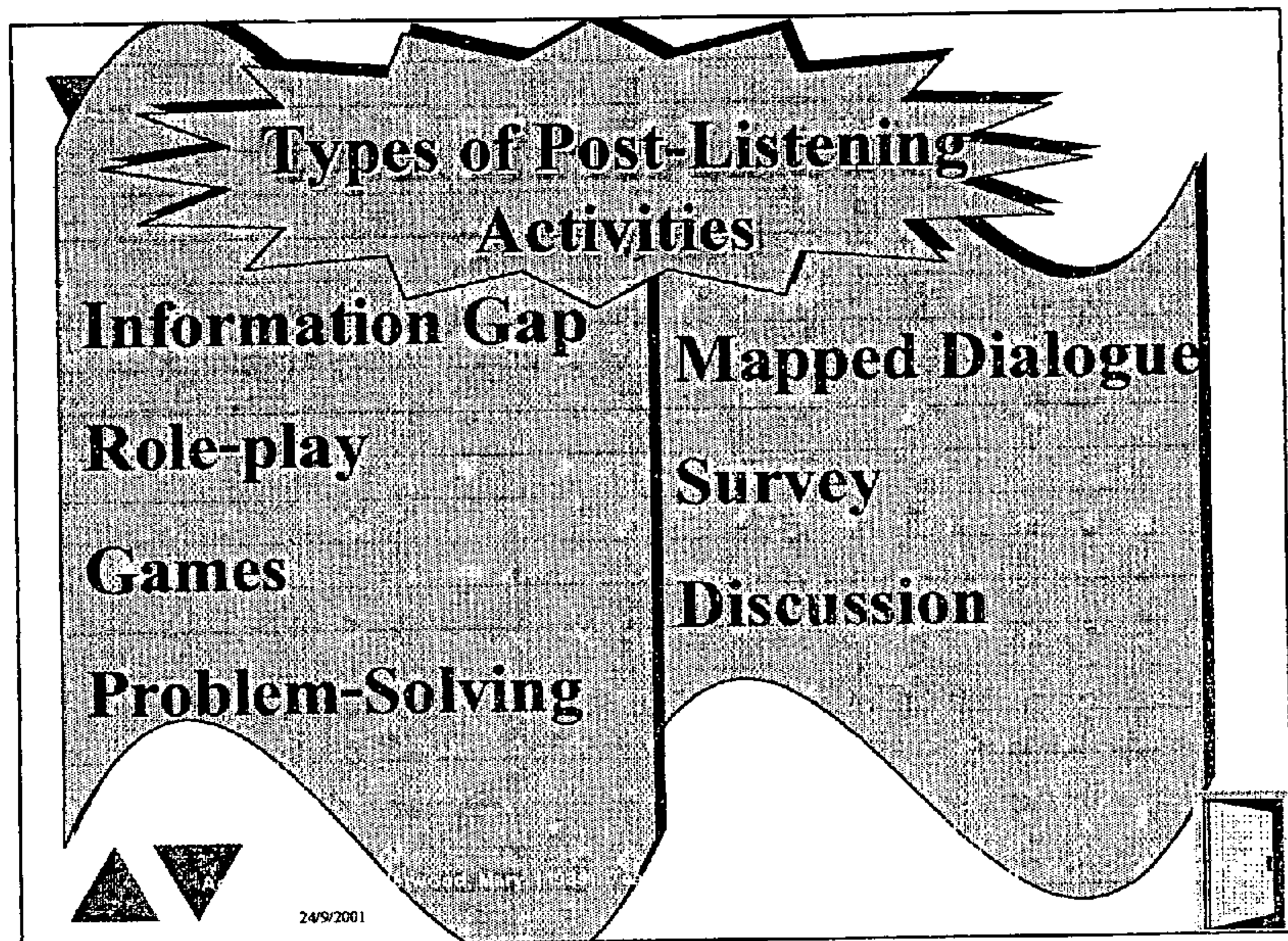
Adapted from : Rost, Micheal. (1991). Listening in action. Great Britain : Practice Hall International Ltd.

Adapted from ; Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

Adapted from ; Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

Adapted from ; Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

The Pre – Listening Stage

The activities in the Pre-Listening Stage are exercises to do before students listen to the passage.

Why Pre-listening Activities

Pre-Listening Activities help to focus the students, mind on the topic by narrow down the things that the students expect to hear and activating relevant prior knowledge and already known language.

Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

The While-Listening Stage

While-Listening Activities are what students are asked to do during the time that they are listening to the text.

Why While-Listening Activities

The purpose of While-Listening Activities is to help develop the skill of eliciting message from spoken language. It is not “test” listening comprehension.

Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

The Post-Listening Stage

Post-Listening Activities can be much longer than While-Listening Activities because at this stage the students have time to think, to write.

Why Post-Listening Activities

Post-Listening Activities can *check that the students have completed the While-Listening Activities successfully.*

Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

✂

Filling in gaps sheet

Pre – listening activities

1. Looking at pictures and talking about them
2.
3.
4.
5.

While – listening activities

1. Marking
2.
3.
4.
5.

Post – listening activities

1. Information Gap
2.
3.
4.
5.
6.
7.

Adapted from : Underwood, Mary. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman.

Worksheet

Instruction: Listen to the tape and check ✓ or x in the blank of food that each child likes or doesn't like.

No	Name	chicken	onions	salad	lettuce	bread	buns
							
1	Andy 						
2	Holly 						
3	Nemo 						
4	John 						
5	Jane 						
6	Sally 						
7	Tommy 						
8	Jack 						

Worksheet

Instruction: Guess your friend's answer.
Don't let your friend look at your worksheet.

Your friend's name _____			
NO.	Food	Your guess 😊 or 😞	Your friend's answer
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Right guesses.....

Wrong guesses.....

Instruction : Put the letters in the correct columns.

Pre-Listening Stage			While-Listening Stage	Post-Listening Activities		
Lead in	Give the context	Pre-Listening Activities		Lead in	Give the context	Post-Listening Activities

D..... Elicit the answer from the students by asking the question about the food.

E.....Give the focus questions.

A.....Give the situation about Peter's birthday.

F.....Let the students listen to the tape.

C.....Let the students work in pairs to ask and answer the questions about the food.

B.....Answer the focus question.

G.....Ask the students to find the buddies in the class.

H.....Elicit the target pattern " Do you like?." from the students.

Adapted from : Scrivener, Jim. (1994). *Learning teaching*. Great Britain : Oxford.

Hand out

Running the Communicative listening – Speaking activities

1. Familiarize yourself with the material and the activity.
2. You also need to think through any potential problems or hiccups in the procedures.
3. Pre-activity: introduction and lead-in to the activity. This may be to help raise motivation or interest, or perhaps to focus on language items that might be useful in the activity.
4. Set up the activity. Organize the students so that they can do the activity.
 - making pairs
 - making groups
 - moving the seating
 - give clear instruction for the activity.
 - demonstration or example
 - check back the instruction
5. Run the activity. If the material was well prepared and the instruction clear, then the activity can now largely run itself. Allow the students to work on the task without interference. The teacher's role now is much more low – key, taking a back seat and monitoring what is happening without getting in the way.
6. Close the activity. Allow it to close properly. Rather than suddenly stopping the activity at a random point, try to sense when the students are ready to move on. If the different groups are finishing at different time, make a judgement about when coming together as a whole class would be useful to most people. If you want to close the activity while many students are still working, give a time warning.
7. Post – activity. It may be useful to have some kind of feedback session on the activity. This could involve comparing opinions from different groups, checking answers, looking at the problems arising, discussing the purpose of the activity and reactions to it, continuing interesting discussion etc. Aims to get as many students as possible involved in speaking and participating.

Adapted from : Scrivener, Jim. (1994). *Learning teaching*. Great Britain : Oxford.

แผนการฝึก กอบรมที่ 3

การสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมภาษา

เวลา	9.00 – 10.30
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง 30 นาที
จุดประสงค์	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึก กอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างกิจกรรมการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมภาษาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
เนื้อหา	หัวข้อเรื่องประกอบด้วย 1. การใช้เกมภาษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษ 2. ประโยชน์ของเกมภาษา 3. การเลือกใช้เกมภาษา 4. เวลาที่ควรใช้เกมภาษา 5. บทบาทของผู้สอนเกมภาษา

เหตุผลในการเลือกเนื้อหา

การสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เกมภาษาอังกฤษเป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกและทบทวนการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางภาษาในด้านความรู้ความสามารถ เกมภาษาสร้างบรรยากาศ และกระตุ้นความสนใจทำให้เข้าใจภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น นอกจากนี้เกมยังช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาเป็นการเรียนที่ให้ความสุข และสนุกสนานอีกด้วย ดังนั้นผู้เข้ารับการฝึก กอบรมมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ถึงประโยชน์ของเกมภาษา การเลือกใช้เกมภาษา และบทบาทของผู้สอนเกมภาษาอย่างลึกซึ้ง

เหตุผลในการเลือกวิธีการ

การเลือกวิธีการนำเสนอเนื้อหาการฝึก กอบรมในแต่ละหัวข้อได้ใช้วิธีการของวูดเวิร์ด (Woodward. 1992) ดังต่อไปนี้

1. ในการนำเข้าสู่บทเรียนในหัวข้อเรื่อง การสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมภาษาได้ใช้กิจกรรม **Guided Fantasy** (Woodward.1992 : 43) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึก กอบรมได้มีส่วนร่วมและตระหนักถึงวัยของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา รวมทั้งการสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน

2. การใช้ **Lecture Discussion Scale** (Woodward. 1992 : 22) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในหัวข้อ “ประโยชน์ของเกมภาษา” และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนแง่คิด และมุมมองของการใช้เกมภาษาในการสอนภาษาอังกฤษ

3. การใช้ **Predicting what comes next** (Woodward. 1992 : 55) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เดาหัวข้อของการเลือกใช้เกมภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม

4. การระดมพลังสมอง (**Brainstroming**) ในการนำเสนอหัวข้อเรื่อง.” เวลาที่ใช้เกมภาษา และบทบาทของผู้สอนเกมภาษา เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม

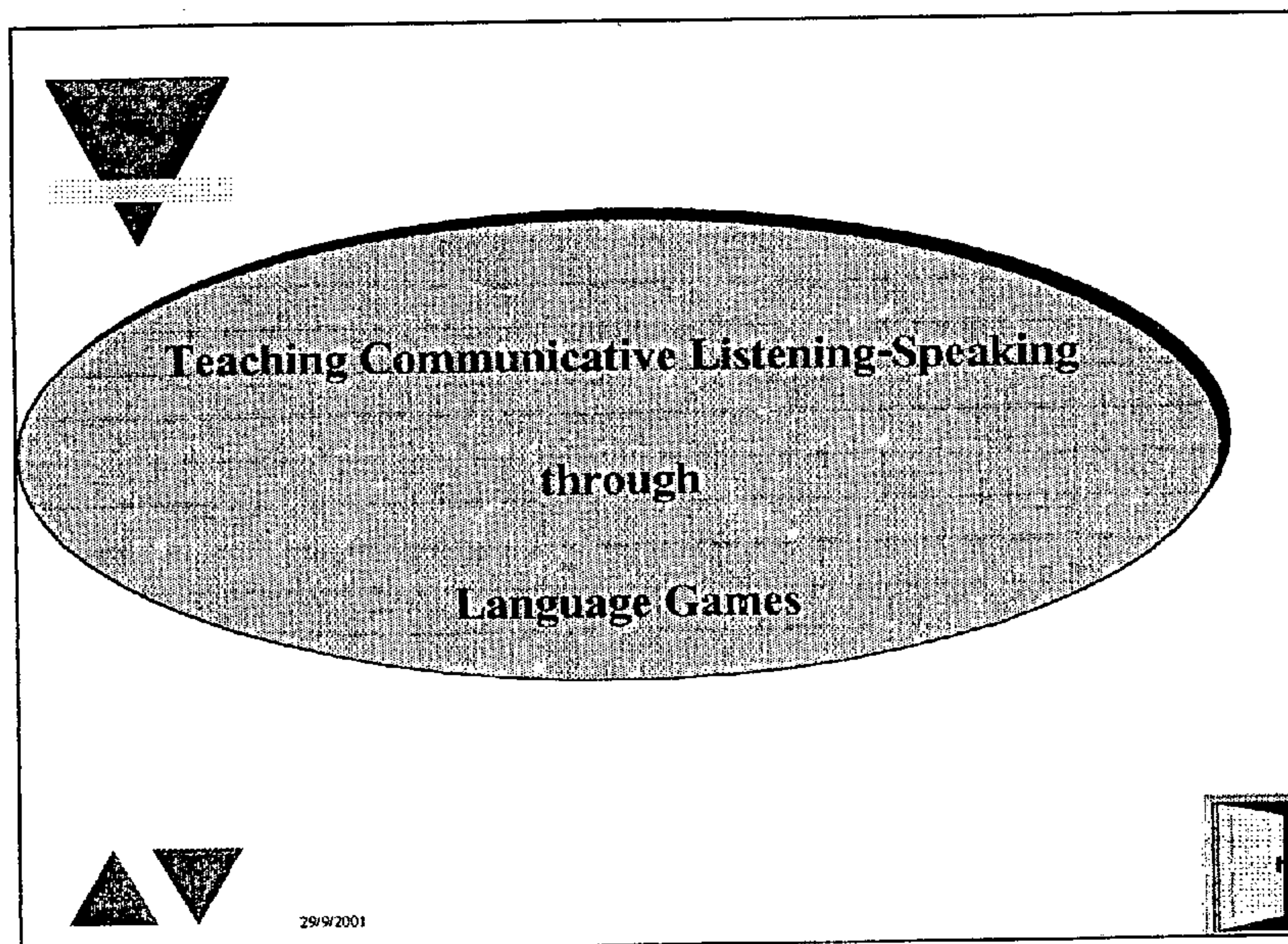
1. กระดาน White board ปากกา
2. เครื่องฉายข้ามศีรษะ (Overhead Projector) แผ่นใส ปากกาเขียนแผ่นใส และแผ่นใสที่ใช้ในการอบรมได้แก่
 - 2.1 แผ่นใสหัวข้อ “ Teaching Listening – Speaking through Language Games” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 24 หน้า 112)
 - 2.2 แผ่นใสหัวข้อ “ประโยชน์ของเกมภาษา” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 25 หน้า 113)
 - 2.3 แผ่นใสหัวข้อ ”การเลือกใช้เกมภาษา และเฉลยคำตอบ(ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 26 หน้า 114)
 - 2.4 แผ่นใสหัวข้อ “เวลาที่ใช้เกมภาษา” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 27 หน้า 115)
 - 2.5 แผ่นใสหัวข้อ “บทบาทของผู้สอนเกมภาษา (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 28 หน้า 116)
3. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
 - 3.1 ใบงาน (Worksheet) ประกอบด้วย
 - 3.1.1 **Lecture Discussion Scale Sheet** (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 29 หน้า 117-120) สำหรับกิจกรรม **Lecture Discussion Scale**
 - 3.2 ใบความรู้ (Handout) ประกอบด้วย
 - 3.2.1 การมีส่วนร่วมในเกมภาษาของนักเรียน (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 30 หน้า 121)
 - 3.3 เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรม (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 31 หน้า 122)

แผนดำเนินการฝึกอบรม

การสอนฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เกมภาษา

เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
การนำเข้าสู่ การอบรม	กิจกรรม Guided Fantasy (Woodward. 1992 : 43)	10 นาที	- ครูในระดับประถมศึกษาที่มีความตระหนักในเรื่องของการใช้เกมภาษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ทบทวนและฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในบรรยากาศที่สนุกสนาน ...แสดงแผ่นใสหัวข้อการฝึกอบรมเรื่องการใช้เกมภาษาดังนี้(ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 24 หน้า 112) "Teaching Communicative Listening – Speaking through Language Games"
	กิจกรรม Lecture Discussion Scale (Woodward. 1992 : 22)	20 นาที	- แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มละ 4 คน จำนวน 5 กลุ่ม ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Guided Fantasy เป็นการนำเข้าสู่หัวข้อการฝึกอบรม และเตรียมตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้รู้ที่กำลังจะได้รับการนำเสนอในเรื่องอะไร โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มนำเสนอสิ่งที่รู้สึก ได้เห็น และได้ยิน - แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นคู่ จำนวน 8 คู่ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Lecture Discussion Scale (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 29 หน้า 117-120) แจกเอกสารให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคู่ละ 1 แผ่น และทำเครื่องหมาย X ลงบนมาตราส่วนของข้อความที่เห็นด้วยถึงไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบเพื่อแบ่งปันแนวคิดระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการใช้เกมภาษา - แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรมหัวข้อ "ประโยชน์ของเกมภาษา" (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 25 หน้า 113) - ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Lecture
ประโยชน์ของ เกมภาษา			

เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
การเลือกใช้ เกมให้เหมาะ สมกับผู้เรียน	กิจกรรม Predicting what comes next (Woodward. 1992 :54)	15 นาที	Discussion Scale อีกครั้งหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบคำ ตอบระหว่างก่อนการได้รับข้อมูลและหลังจากได้รับข้อ มูล 8.ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเดาหัวข้อการเลือกใช้เกมให้ เหมาะสมกับผู้เรียน (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 26 หน้า 114) 9. เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
เวลาที่ใช้ เกมภาษาและ บทบาทของผู้ สอนเกมภาษา	กิจกรรมระดมพลัง สมอง (Brainstorming)	45 นาที	10.ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระดมพลังสมองในเรื่อง เวลา ที่ใช้เกมภาษาและบทบาทของผู้สอนเกมภาษา โดย เขียนข้อมูลลงในแผ่นใสพร้อมทั้งนำเสนอและให้เหตุผล 11.แสดงแผ่นใสประกอบการฝึกอบรมเรื่อง “ เวลาที่ใช้ ใช้เกมภาษา” (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 27 หน้า 115) บทบาทของผู้สอนเกมภาษา (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 28 หน้า 116) 13.แจกใบความรู้เรื่องการมีส่วนร่วมในเกมภาษาของ นักเรียน (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 30 หน้า 121) 14.แจกเอกสารสรุปการฝึกอบรมเรื่องการสอนฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา (ดูภาค ผนวก ก เอกสารหมายเลข 31 หน้า 122)

The advantages of language games

- ★ Students are less self-conscious
- ★ Stimulate students' interest
- ★ Use highly motivating techniques

Adapted from : Rixon, Shelagh. (1988). *How to use games in language teaching*. Hongkong : The Macmillan Press

29/9/2001

Limited.

★ Reinforcement, review and enrichment

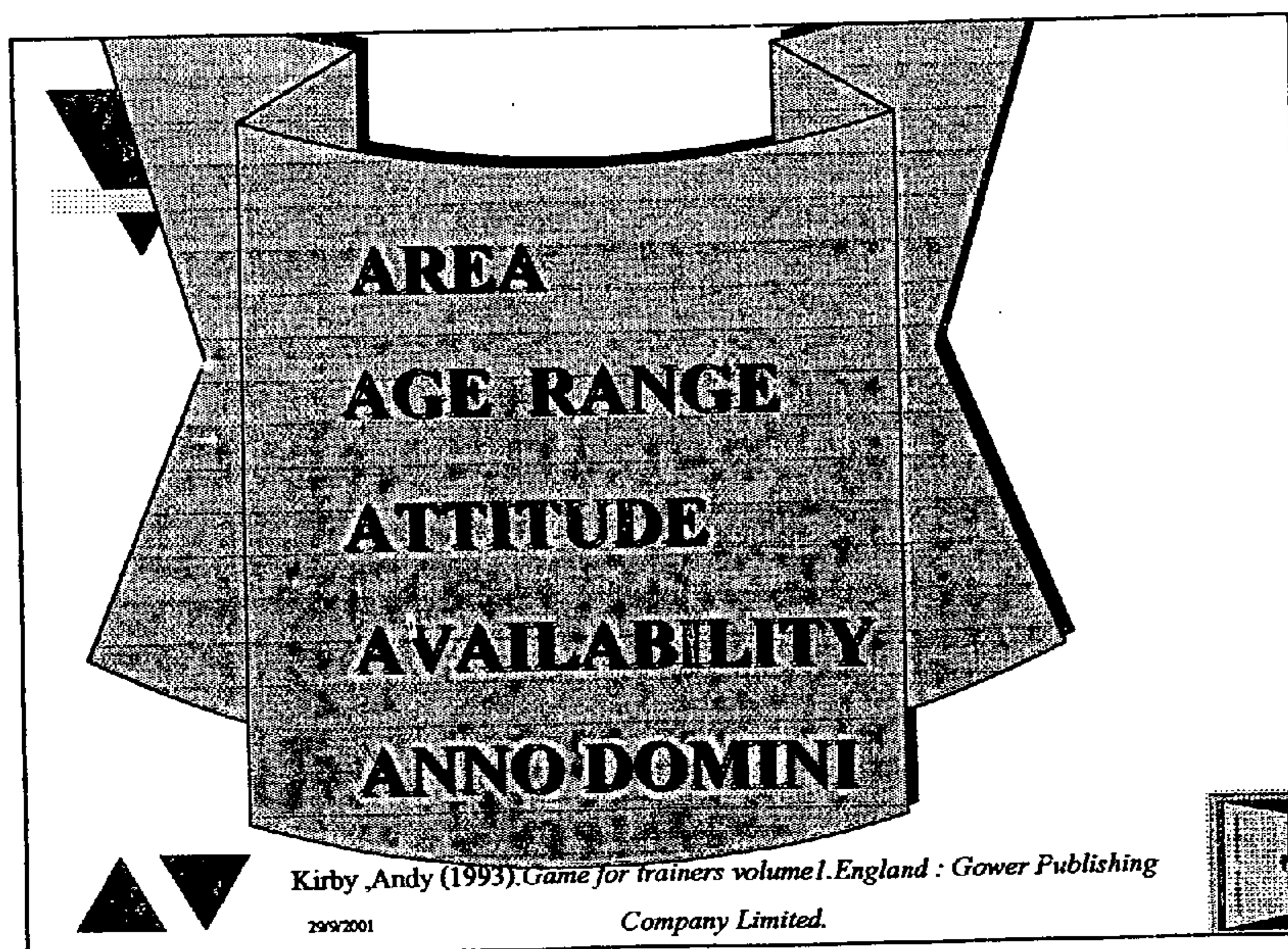
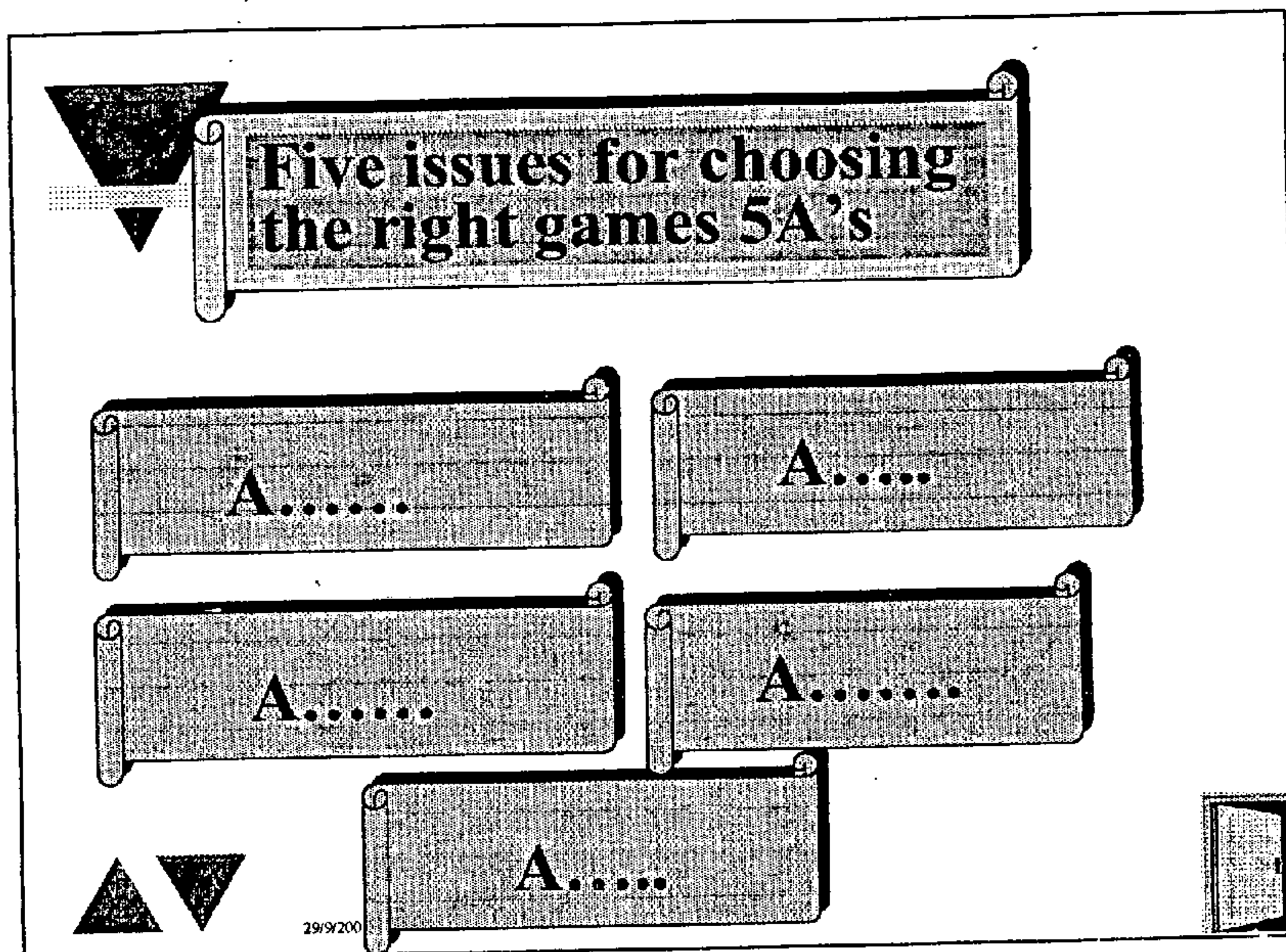
★ Equal participation from both slow and fast students

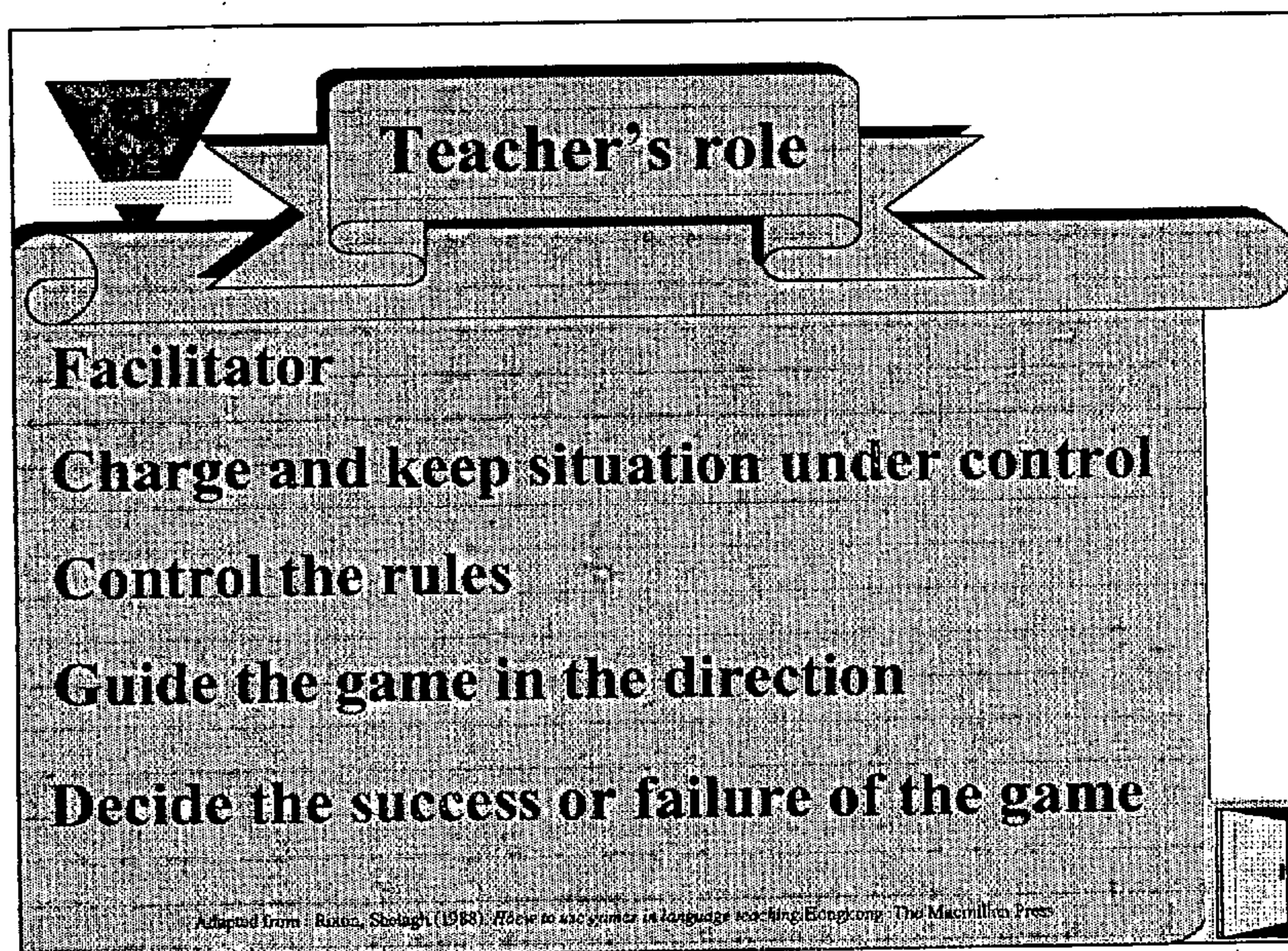
★ Use in four skills teaching

★ Provide feedback for the teacher

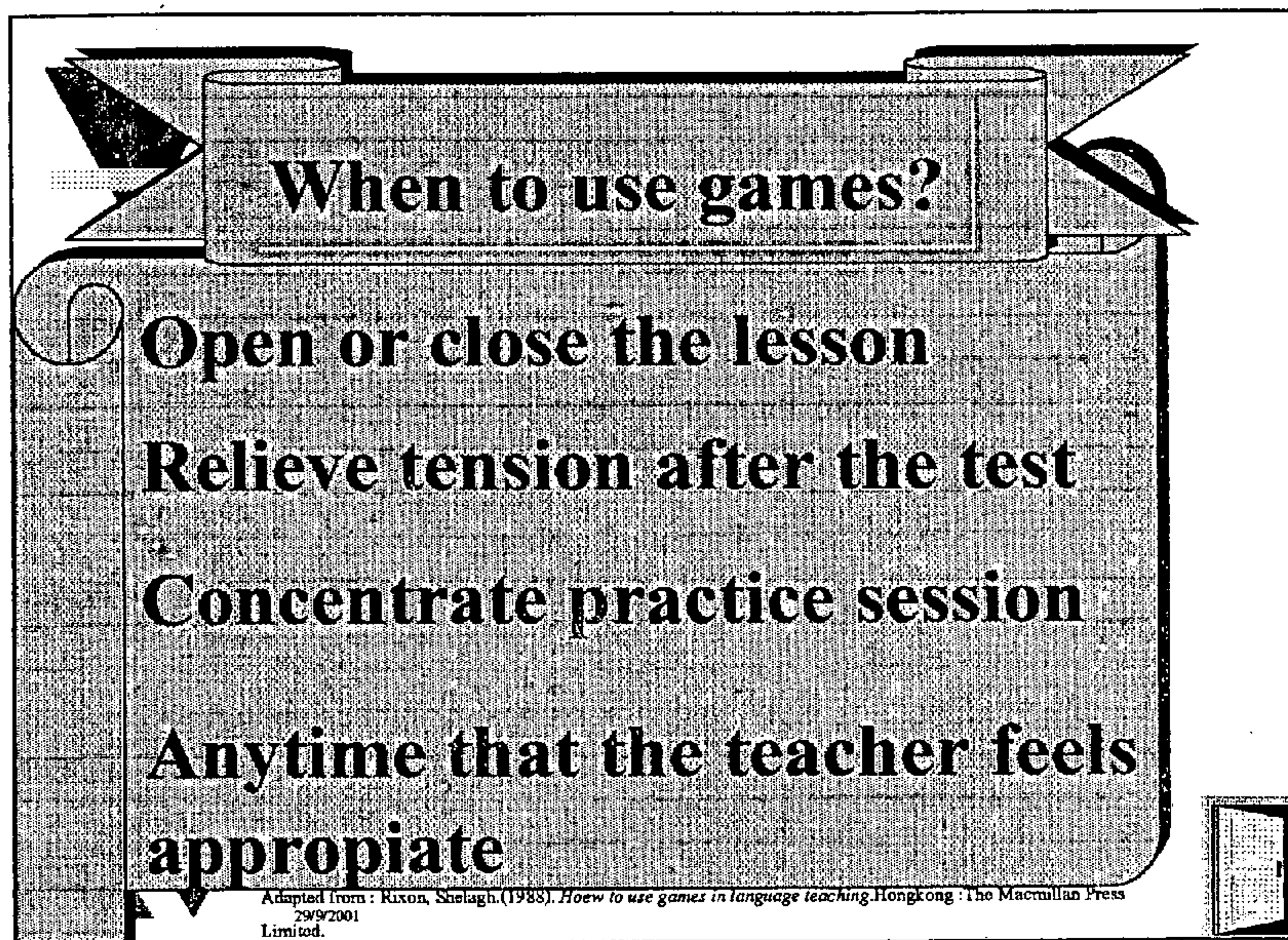
29/9/2001

Adapted from : Rixon, Shelagh. (1988). *How to use games in language teaching*.
Hong Kong : Macmillan Press Limited.

Adapted from : Rixon, Shelagh. (1988). *How to use games in language teaching*.
Hong Kong : Macmillan Press Limited.

Adapted from : Rixon, Shelagh. (1988). *How to use games in language teaching*.
Hong Kong : Macmillan Press Limited.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“I haven’t got time to spend making all these games”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“Games are necessary for primary kids”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“Games provide feedback for the teacher immediately”

agree. ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“ By using games, the students participate in using the foreign language freely”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“Games are the highest motivating techniques”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992). *Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“Games can be used in language teaching situations and with any skills area whether reading, writing, speaking or listening”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992). *Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

“Games are suitable for the clever students because the weak students can’t understand the rules”

agree ←————→ disagree

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992). *Games for Language Learning*. 11th ed. Longman:Cambridge University Press.

Lecture Discussion Scale Sheet

Instructions : Read this statement, think about it and then mark the scale with an X according to whether and how much you agree or not.

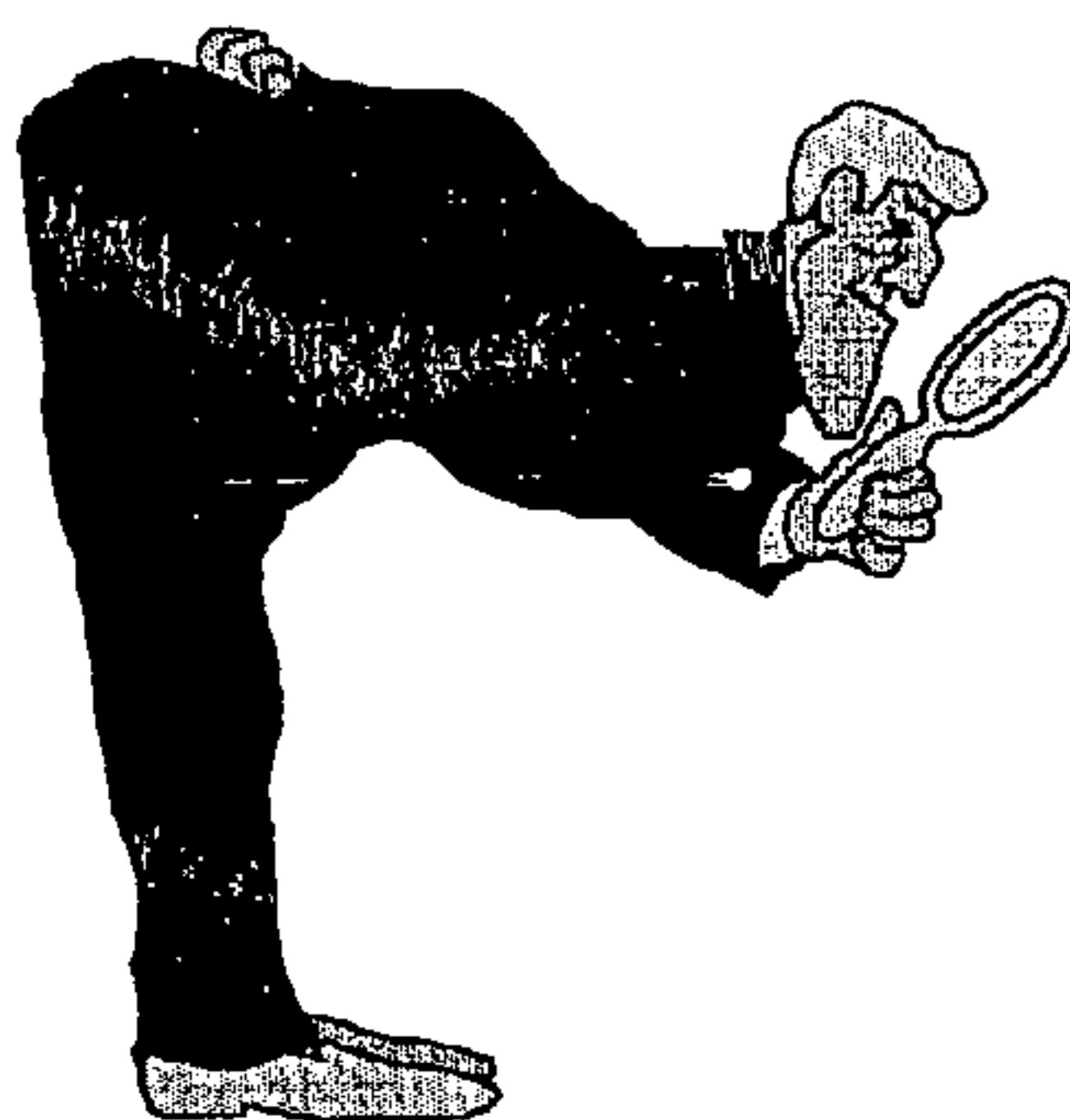
“Games can help the teacher to reinforce, review and enrich the clever students”

agree ←————→ disagree

ใบความรู้

Students' involvement

- All of the class should be involved in one way or another. With other games, in which a few students only are required, the rest of the class could be judge, score-keeper or audience. Everyone should be made to feel he has some parts in the game, even though for the moment it is a passive role. They should not limit just only one small group to play at a time; other groups could take turns playing for a designated period of time. A panel of judge could, at the end of the hour, decide which group is the winner or gets the most scores.

Adapted from : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning. 11th ed.* Longman:Cambridge University Press.

เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรม

The advantages of language games

- ♣ Contribute to an atmosphere of a healthy competition, providing an outlet for the creative use of natural language in a non-stressful situation.
- ♣ Focus student attention on specific structures, grammatical patterns, and vocabulary items.
- ♣ Can function as reinforcement ,review and enrichment.
- ♣ Can be used in any language teaching situation and four skills
- ♣ Provide immediate feedback for the teacher.
- ♣ Involve equal participation from both slow and fast learners.

From : McCallum, George P .(1980). *101 Word Games*. New York :
Oxford University Press.

Steps in teaching new games.

- ♣ Explanation by the teacher to the class.
- ♣ Demonstration of the parts of the game by the teacher and one or two learners.
- ♣ Trial by a group in front of the class.
- ♣ Any key language and /or instructions written on the board.
- ♣ First try by groups.
- ♣ Key language, etc. removed from the board.

From : Wright, Andrew., David Betteridge & Michale Buckby.(1992).*Games for Language Learning*. 11th ed. Longman:Cambridge University Press.

แผนการฝึกอบรมที่ 4

การสร้าง นำเสนอและสาธิตกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เวลา 10.45 – 16.00น.

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง 50 นาที

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้และเข้าใจวิธีการและขั้นตอนการสอนฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste
 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling
 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities
 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw
 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 5 Mime it

เหตุผลในการเลือกเนื้อหา วิธีการสอนและขั้นตอนในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารมีความสำคัญและจำเป็น ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องรู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถทำให้การเรียนการสอนในทักษะดังกล่าวประสบความสำเร็จ

เหตุผลในการเลือกวิธีการ ผู้วิจัยได้ใช้การสาธิตในการนำเสนอวิธีการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร เพราะการสาธิตเป็นวิธีที่เหมาะสมในการแนะนำเทคนิคใหม่ ๆ เพราะทำให้ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เห็นอย่างชัดเจนว่าเทคนิคนั้นมีวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชั้นเรียน

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการอบรม

1. กระดาน Whiteboard และ ปากกา
2. ของจริง เช่น ผลไม้ ประกอบกิจกรรมการสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste
3. กระดาษ และปากกาสำหรับทำกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw
4. เครื่องเล่นเทป และแถบบันทึกเสียง
5. เอกสารประกอบการฝึกอบรม

5.1 บัตรภาพ (picture cards) ประกอบการสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอน

ที่ 2 คือ Story telling (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 32 หน้า 128)

ที่ 3 คือ Daily activities (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 33 หน้า 129)

5.2 ใบงาน (Worksheet) มีดังนี้

5.2.1 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 34 หน้า 130)

- 5.2.2 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 35 หน้า 131)
- 5.2.3 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 36 หน้า 132)
- 5.2.4 การทำกิจกรรมการพูด (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 37 หน้า 133-134)
- 5.2.5 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 38 หน้า 135)
- 5.2.6 การสาธิตกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 5 Mime it (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 39 หน้า 136)

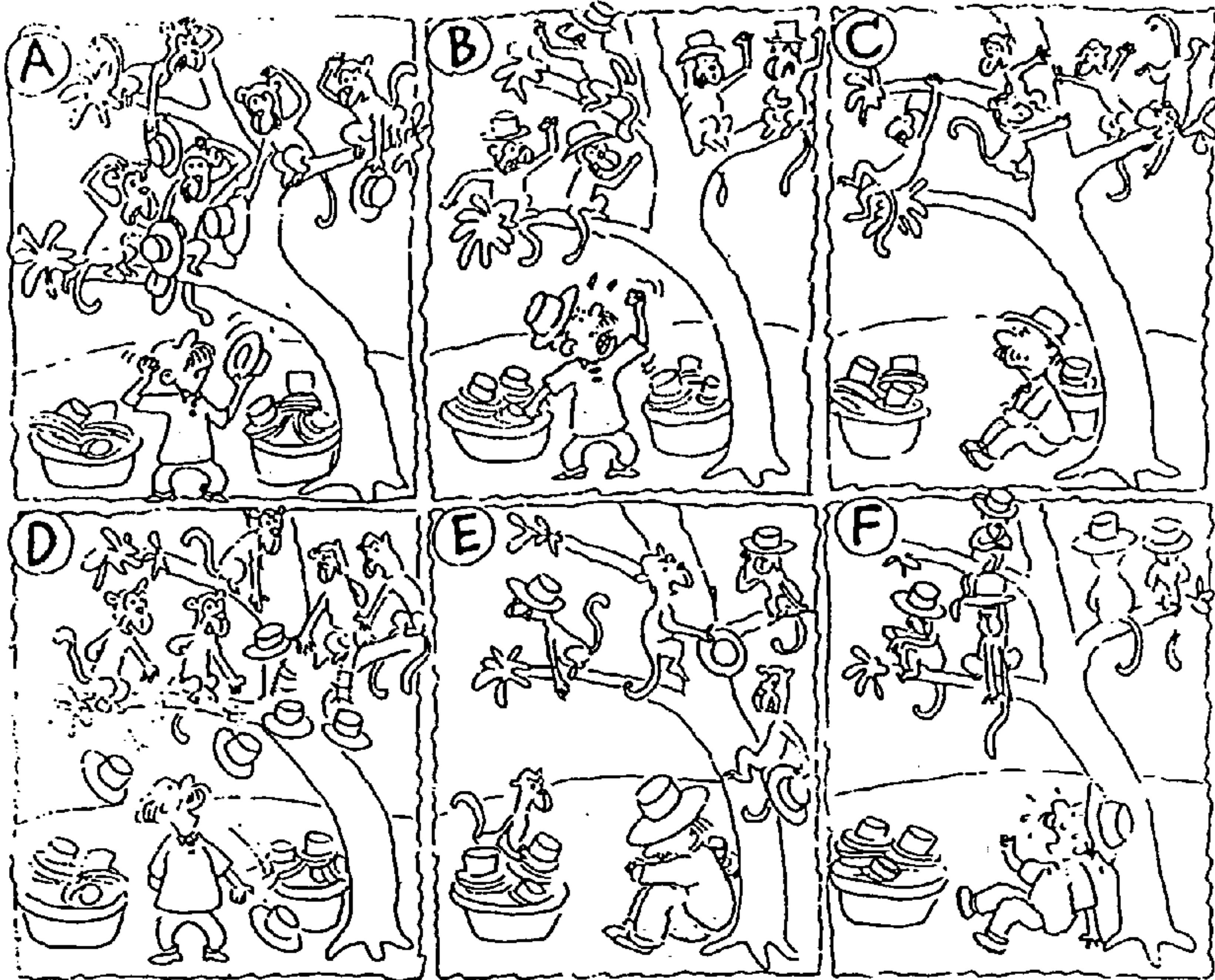
แผนดำเนินการฝึกอบรม
การสร้างนำเสนอและสาธิตกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
ขั้นนำเสนอ	กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste	50 นาที	1. ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับบทบาทเป็นนักเรียน และผู้วิจัยรับบทบาทเป็นครู 2. ผู้วิจัยเสนอกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 1 Listen and taste 2.1 นำเสนอคำศัพท์โดยใช้ผลไม้จริง เช่น peach pear plum etc. 2.2 นำเข้าสู่บทเรียนโดยถามคำถาม " What fruit do you like?" 2.3 ให้สถานการณ์ว่า นักเรียนจะได้ฟังการเล่นเกมชิมผลไม้ของคนกลุ่มหนึ่ง 2.4 แจกใบงานให้ผู้เรียนเดาว่าใครจะได้ชิมผลไม้ อะไรจากเพื่อน (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 34 หน้า 128) 2.5 หลังจากนั้นให้นักเรียนฟังเทปและตรวจสอบการเดาก่อนการฟังเทป 2.6 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกออกเสียงตามเทป 2.7 แสดงบทบาทสมมุติ (Role play) ตามบทสนทนาที่ได้ฟังจากเทป
	กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling	50 นาที	3. ผู้วิจัยเสนอกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 2 Story telling 3.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยถามคำถาม " Do you know monkeys?" " What are they like?" 3.2 ให้สถานการณ์ว่าคุณกำลังจะได้ฟังเรื่องของลิงฝูงหนึ่งกับชายชายหมวกคนหนึ่ง

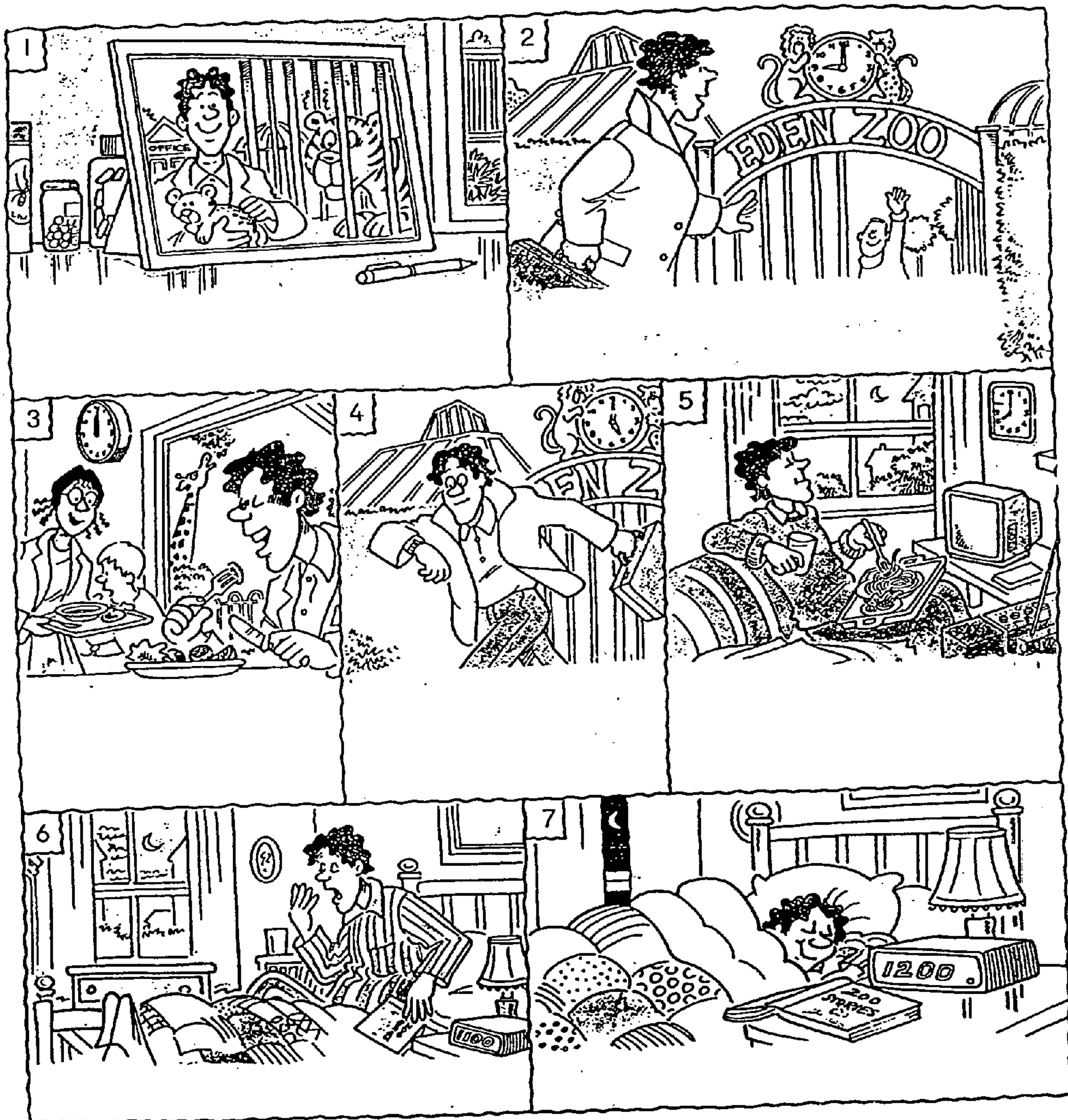
เนื้อหา	กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
	กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities	100 นาที	3.3 แจกบัตรภาพให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียงลำดับเหตุการณ์เรื่องก่อนการฟัง (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 32 หน้า 128) 3.4 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังเทปเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับลิงกับชายชายหมวก 3.5 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรวจสอบการเรียงภาพก่อนการฟังและหลังการฟังและตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 35 หน้า 131) 3.6 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังเรื่องลิงกับชายชายหมวกจากเทปอีกครั้งหนึ่ง 3.7 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น 5 กลุ่มๆละ 4 คน ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอภิปราย (Discussion) ให้หัวข้อ " Who is clever? " 4.ผู้วิจัยเสนอกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 3 Daily activities. 4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยให้ดูกิจวัตรประจำวันของน้องวัยรุ่นชื่อดัง 4.2 ให้สถานการณ์ว่าคุณจะได้ฟังเรื่องกิจวัตรประจำวันของชายผู้หนึ่ง 4.3 แจกบัตรภาพให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียงเหตุการณ์ก่อนการฟัง (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 33 หน้า 129) 4.4 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังเรื่องราวจากเทป 4.5 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรวจสอบคำตอบระหว่างก่อนและหลังการฟัง 4.6 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังเทปอีกครั้งหนึ่งและตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 36 หน้า 132) 4.7 ให้สถานการณ์ว่าคุณและเพื่อนต้องการหาเวลาว่างเป็นประจำในวันเสาร์เพื่อเล่น Computer game ด้วยกัน

เนื้อหา	กิจกรรม	เวลา	วิธีดำเนินการ
	เกม Describe and draw	15 นาที	4.8 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น A และ B และแจกใบงานให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถามคู่ของตนเพื่อหาเวลาว่างที่ตรงกัน (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 37 หน้า 133-134) 4. ผู้วิจัยเสนอกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 4 Describe and draw (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 38 หน้า 135) 5.1 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น A และ B 5.2 A ได้รับภาพและบอกให้ B วาดภาพตามที่ A บอกภายใน 5 นาที 5.3 B ได้รับภาพอีกภาพหนึ่งและบอกให้ A วาดภาพตามที่ B บอกภายใน 5 นาที 5.4 A และ B นำภาพที่วาดมาเปรียบเทียบกับผู้ที่วาดภาพได้เหมือนหรือใกล้เคียงภาพที่กำหนดจะได้รับรางวัล
	กิจกรรมตามแผนการสอนที่ 5 Mime it	15 นาที	6. ผู้วิจัยเสนอกิจกรรมตามแผนการสอนที่ 5 Mime it (ดูภาคผนวก ก เอกสารหมายเลข 39 หน้า 136) 6.1 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็น 2 ทีม ๆ ละ 10 คนคือทีม A และ B 6.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั่งเป็น 2 แถว 6.3 คนสุดท้ายของทีม A ดูบัตรภาพและกระซิบบอกผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่อยู่ถัดไปในทีมของตนจนถึงคนสุดท้าย ผู้เล่นคนสุดท้ายจะเป็นผู้ไปทำทางให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทีม B ทายว่ากำลังทำอาการอะไร ทีมใดทายได้ถูกต้องจะได้ 1 แต้ม 6.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในทีม B ดำเนินการเล่นเกมตามกติกาที่กักกำหนดข้างต้นเช่นเดียวกัน

บัตรภาพ (Picture cards)

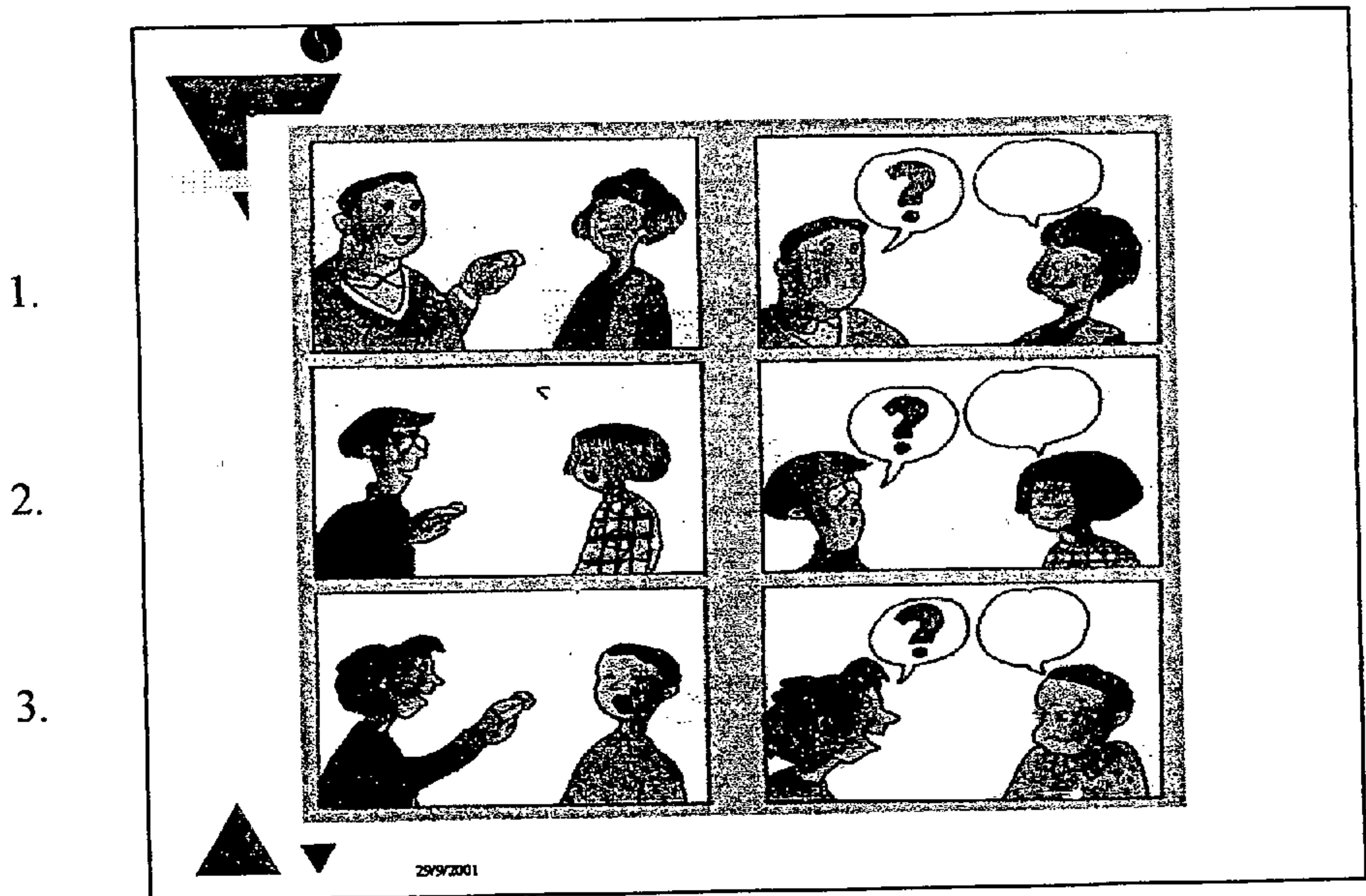

บัตรภาพ (Picture cards)

Listen and taste Worksheet

1. Guess what kind of fruits the boys and girls get from their friends.
And write the names of the fruits
2. Listen to the tape and draw the pictures of the fruits.

Story telling

There is an old man . He sells hats. One day, he walks and walks He is tired so he sits down under the tree. On the tree, there are five monkeys . When the man falls asleep , the first monkey climbs down the tree and takes his hat. Then, the second monkey climbs down and takes another hat. And the third, the fourth, and the fifth monkey climbs down and takes is hat. When the man wakes up he is very angry. He shakes his fist at them. So, the first monkey shakes its fist. The second monkey shakes its fist. And the third, fourth, and the fifth monkey shakes their fists. The man takes off his hat and scratches his head. And the first monkey scratches its head. The second monkey scratches its head. And the third, fourth, and the fifth monkey scratches their heads. So the man has an idea. He takes off his hat and throws it on the ground. Then the first monkey throws its hat on the ground. The second monkey throws its hat on the ground. And the third, fourth and fifth monkey throws their hats on the ground. The man is happy again.

Answer the questions.

- 1.How many monkeys are there in the story?
- 2.What does the man sell?
- 3.Why is the man angry?
- 4.What does the man do to get the hats back?
5. Who is clever?.

Daily activities

It's nine o'clock in the morning. Bill's arriving at work at nine o'clock every morning. Bill's a vet. He looks after animals when they're sick. Bill works in a zoo. He's got an office here. Bill has lunch at midday. It's midday now. Bill's having lunch. At five o'clock in the afternoon Bill goes home. It's five o'clock now. Bill's going home. It's eight o'clock in the evening. Bill's having dinner. He has dinner at eight o'clock every evening. Bill goes to bed at eleven at night. It's eleven o'clock now. Bill's going to bed. It's midnight. Bill goes to sleep at midnight. He's going to sleep now.

Answer the questions

1. What does Bill do at twelve o'clock?
2. When does Bill go to bed?
3. What does Bill do at midnight?
4. Can you sleep at midnight everyday? Why?

Student A

Worksheet

Instruction : Ask your friend about her daily activities by using the pattern " What do you do at o' clock?"

Your partner's name.....

Sunday

Time	Activities
1. 6 o'clock in the morning	exercise
2. 10 o'clock in the morning	
3. midday	shopping
4. 5 o'clock in the afternoon	study English
5. 9 o'clock at night	
6. midnight	sleep

Your name.....

Student B

Worksheet

Instruction : Ask your friend about her daily activities by using the pattern " What do you do at o' clock?"

Your partner's name.....

Sunday

Time	Activities
1. 6 o'clock in the morning	jogging
2. 10 o'clock in the morning	
3. midday	
4. 5 o'clock in the afternoon	play tennis
5. 9 o'clock at night	watch T.V
6. midnight	sleep

Your name.....

Describe and draw

Type of the game	listening-speaking game
Objective	listen and do
Language level	elementary (depending on the pictures used)
Skill	listening-speaking
Group	pairs
Time	10-15mins
Aids	pictures with easily drawn objects
Language focus	describe language : location

How to play

1. Side (A) has a picture, which the other side (B) is not allowed to see.
2. A describes the picture and B asked questions so that B can try to produce a sketch as similar as possible to A's original.
3. The 2 pictures are compared at the end of the game to see how close B was able to come to the original.

Options

A can watch B and correct any mistakes in his drawing or neither A or B should see the other's picture

From : Rixon, Shelagh. (1988). *How to use games in language teaching*.
Hong Kong : Macmillan Press Limited.

Mime it

Type of the game	structure game
Objective	talking about the present
Language level	elementary
Skill	speaking
Group	ten
Time	15mins
Aids	one copy of action sheet. objects
Language focus	You're v+ing.....

How to play

1. Arrange the class into teams of about ten children. Each team divided itself into two group(Group A and Group B). Group A's sit in a row and group B's in front of them .
2. Give all Group A's a pile of the cards from action sheet. These should be left at one end of the row face down.
3. The child in Group A who is sitting at the end of the row nearest the pile of the cards, takes the top cards and reads it without show it to anyone else. He or she whispers the action to child sitting next to him or her, who in turn whispers it to the next child in the row and so on until the action reaches the last child in the row. This child gets up and mimes the action for Group B. group B tries to guess the action. They can have only three tries. If after the third attempt, they have still not guessed the action, then the child miming the action gives them the answer and the cards is returned to the bottom of the pile. When an action has been guessed correctly, the card is laid to one side and Group B gains a point.
4. The children in Group A now all move along a seat with the child who has mimed the action moving to the end of the row and taking the next card from the pile. He or She reads it and whispers the action to next child, and so on.
5. After a short time, groups can be changed so that Group B sit in a row and mime actions to Group A.
6. When there are no more cards left, the teams total their points. The team with the highest score are the winners.

From : Toth, Maria (1995). *Children Game*. London : Heinemann.

แผนการฝึกอบรมที่ 5

การฝึกปฏิบัติสร้างกิจกรรมฟัง - พูดเพื่อการสื่อสาร

เวลา 9.00 –14.30 น.

ระยะเวลา 4 ชั่วโมง 15 นาที

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติการสร้างกิจกรรมโดยยึดแนวทฤษฎีที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาสู่ภาคปฏิบัติ ในการฝึกสร้างกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา การฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละระดับชั้น

เหตุผลในการเลือกวิธีการ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1 – ประถมศึกษาปีที่6 ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติสร้าง นำเสนอกิจกรรม โดยยึดแนวทฤษฎีที่ได้รับจากการฝึกอบรม และฝึกปฏิบัติจริงในภาคปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการฝึกปฏิบัติมากขึ้น และทักษะที่ได้จากการฝึกปฏิบัติเอื้อต่อการนำไปใช้จริงในห้องเรียนปกติได้ดี

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการฝึก อบรม

1. เครื่องเล่นเทป และแถบบันทึกเสียง
2. ใบงาน (Worksheet)
3. บัตรภาพ (Picture cards)

แผนดำเนินการฝึกอบรม
การฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมฟัง - พูดเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา	เวลา	กิจกรรม	วิธีดำเนินการ
การฝึกปฏิบัติ สร้าง นำเสนอ กิจกรรม	90 นาที	การฝึกปฏิบัติ สร้างกิจกรรม	1. แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามระดับชั้นที่สอน 2. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละระดับชั้นได้ฝึกปฏิบัติ สร้างกิจกรรมตามทฤษฎีที่ได้รับการนำเสนอ
การนำเสนอ กิจกรรม	180 นาที	การนำเสนอ กิจกรรม	3. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละระดับชั้น นำเสนอ กิจกรรมฟัง - พูดเพื่อการสื่อสารที่ได้ฝึกปฏิบัติสร้าง ให้กับผู้เข้ารับการอบรมคนอื่น ซึ่งรับบทบาทเป็น นักเรียน (คู่มือผนวก ก เอกสารหมายเลข 40 หน้า 139-148)

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้าง และนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. Pre-listening

Prathom 1.

1. Lead in - Sing a song "Good morning"

2. Give situation

ในตอนเช้า ถ้า นักเรียนพบ ใคร ก็แล้ว แต่
นักเรียนจะ ทักทาย ว่า อย่างไร หนู เล็ก พบลุง Tom
อะไร พูดว่า

เล็ก - Good morning, uncle Tom.

ลุง Tom - Good morning, Lek.

3. Give instruction

ให้ นักเรียน จับคู่ กัน เป็น คู่ แล้วดูรูป
ภาพ คิดว่า รูปไหน ใคร พูดว่า อะไร

4. Check understanding

ครู ถาม นักเรียนว่า ครู ให้ นักเรียน
ทำอะไร

5. Let student do the task

1 ให้ นักเรียน จับคู่ เป็น คู่

2 จาก ใบงาน ให้ นักเรียน ลอง ตอบ ประโยค
แล้ว โยน เส้น ตาม ความ เข้าใจ ของ นักเรียน

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๒. While - listening

Prathom 1.

1 Give instruction / Check understanding

ให้นักเรียนจับคู่แล้ว เริ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยครูถามนักเรียนว่า ครูสั่งให้ให้นักเรียนทำอะไรบ้าง

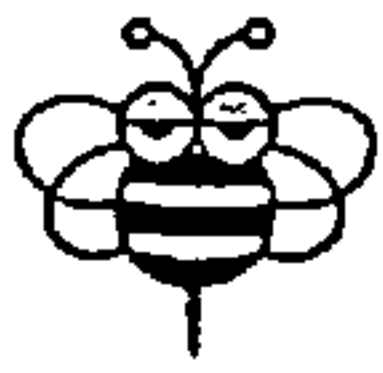
๒ Let student do the task

ให้นักเรียนจับคู่แล้ว เริ่มทำแบบฝึกหัดโดยประโยคก็มรูปภาพ

๓ Check answers

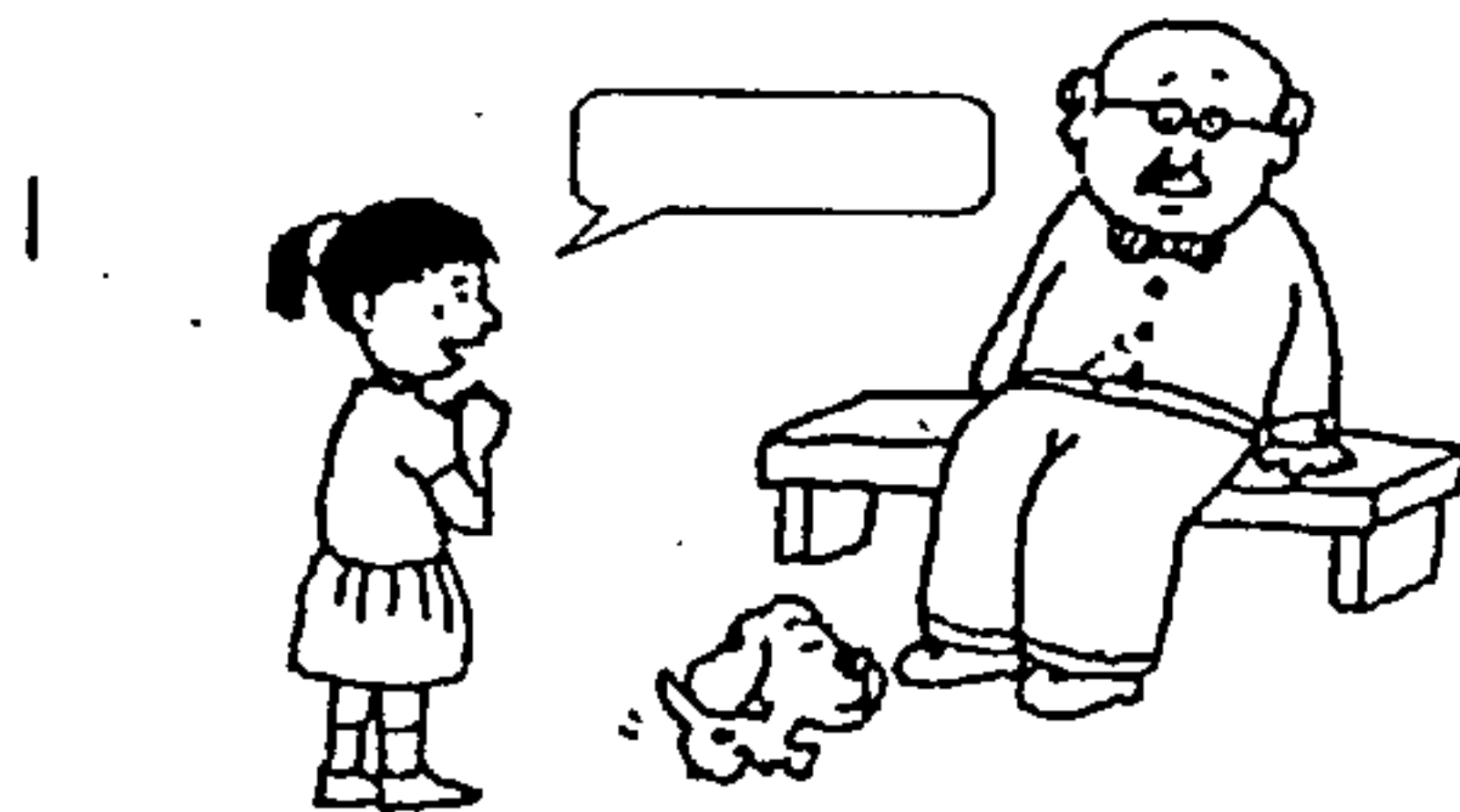
ครูเปิดเทป การพูดประโยคทั้งท่ายในตอนเช้า แล้วให้นักเรียนเช็คคำตอบว่า ถูกต้องหรือไม่

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

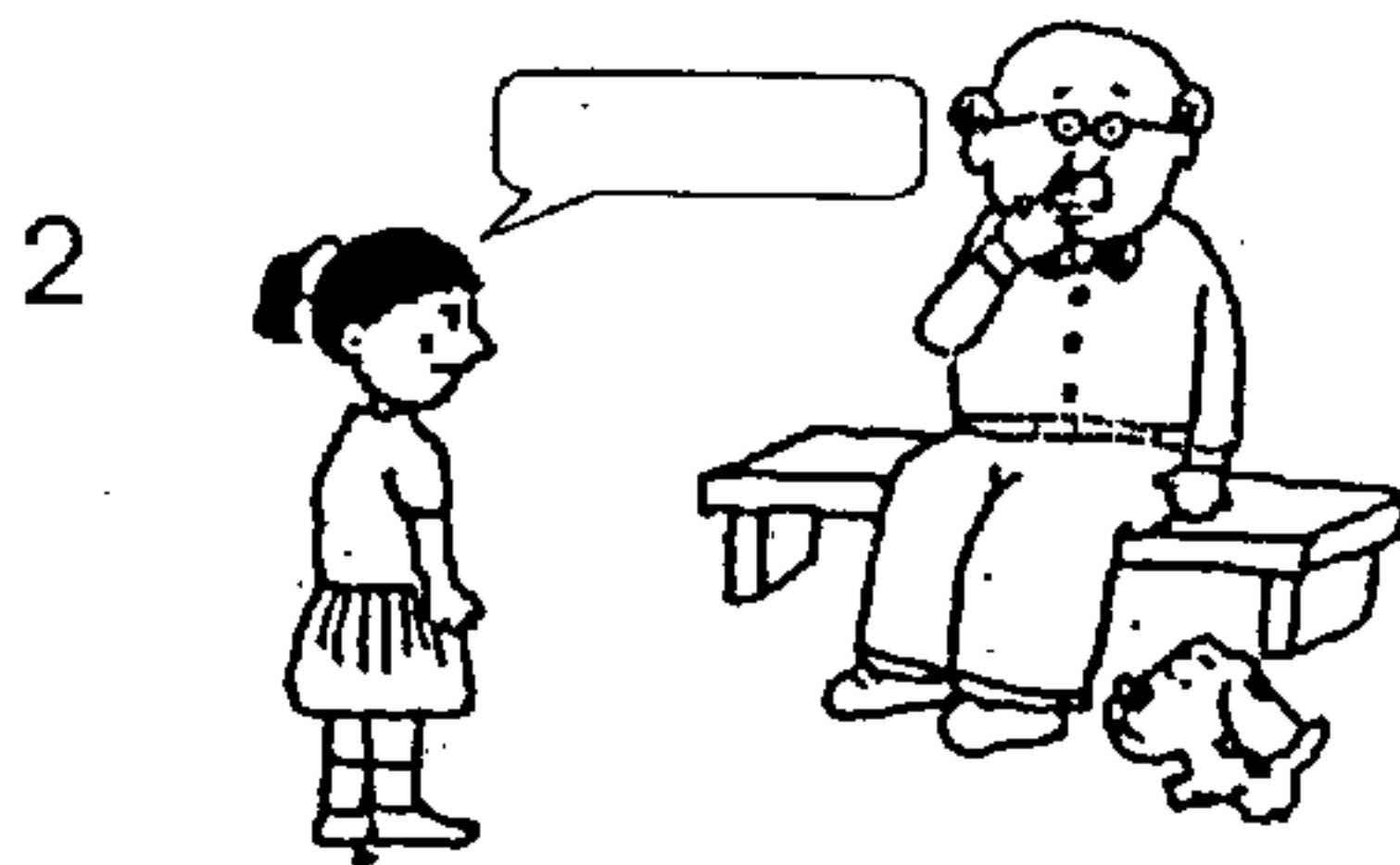

Guess, match the pictures and the meanings.

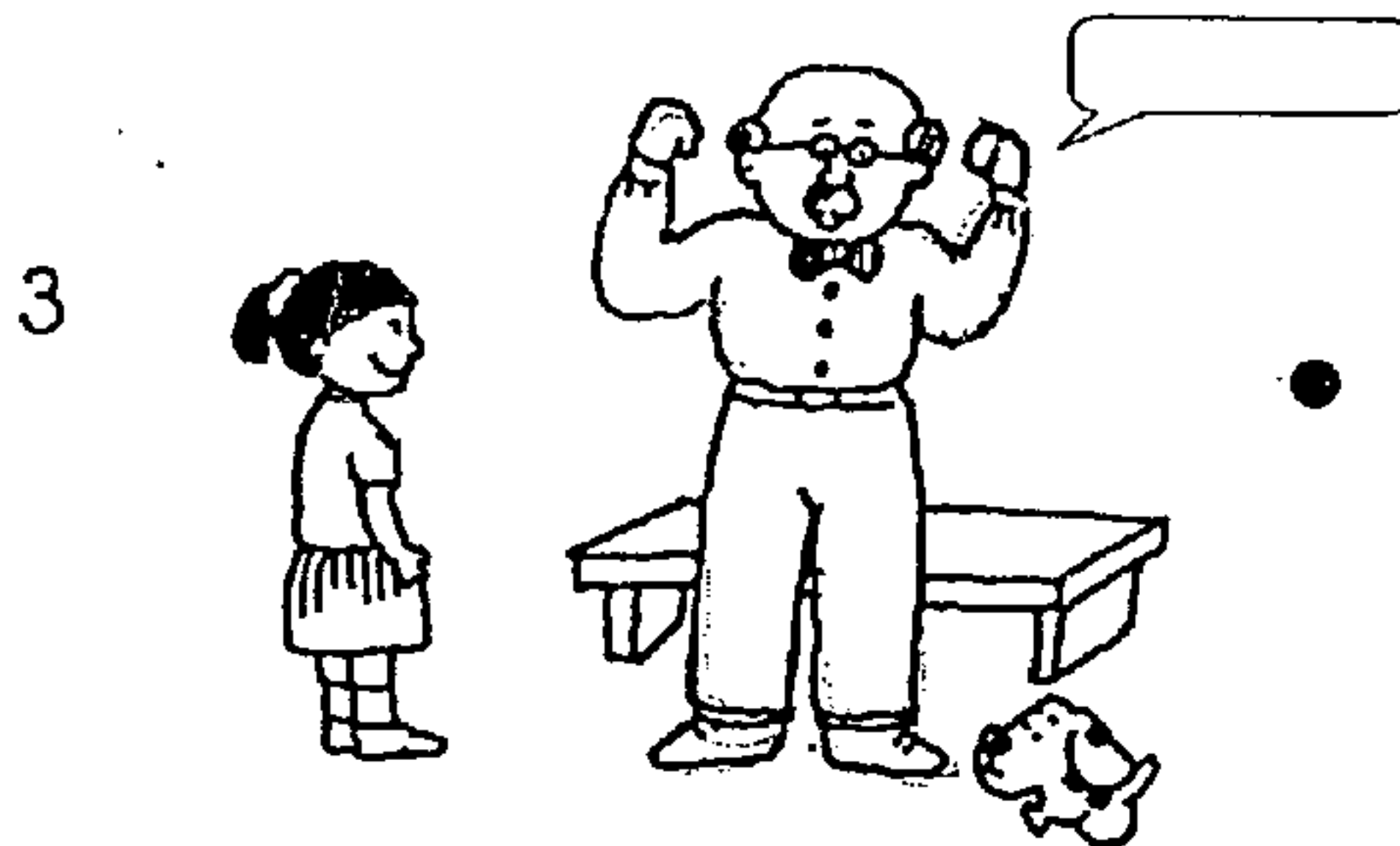
Listen, match the pictures and the meanings.

● How are you?

● Good morning.

● Goodbye.

● Fine, thank you.

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. Post-listening

1. Give situation

ครูเตรียมให้นักเรียน จัดประโยค เรียงให้ถูกกับ
รูปประโยค ที่ 1, ที่ 2, ที่ 3, ที่ 4

2. Seating arrangement

ครูจัดที่นั่งให้ทำงานเป็นคู่ๆ

3. Give instruction & Worksheet

ครูแจกรูปภาพให้นักเรียน เรียงประโยค
ที่ถูกต้องลงไป

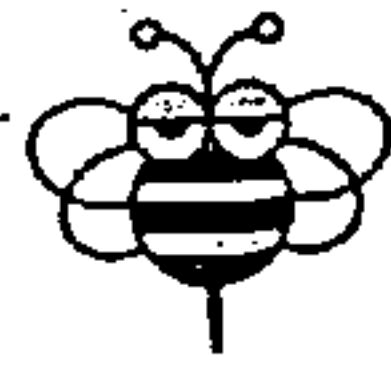
4. Check understanding

ครูถามนักเรียนว่า ครูให้นักเรียนทำอะไร

5. Let student do The task & give feed back

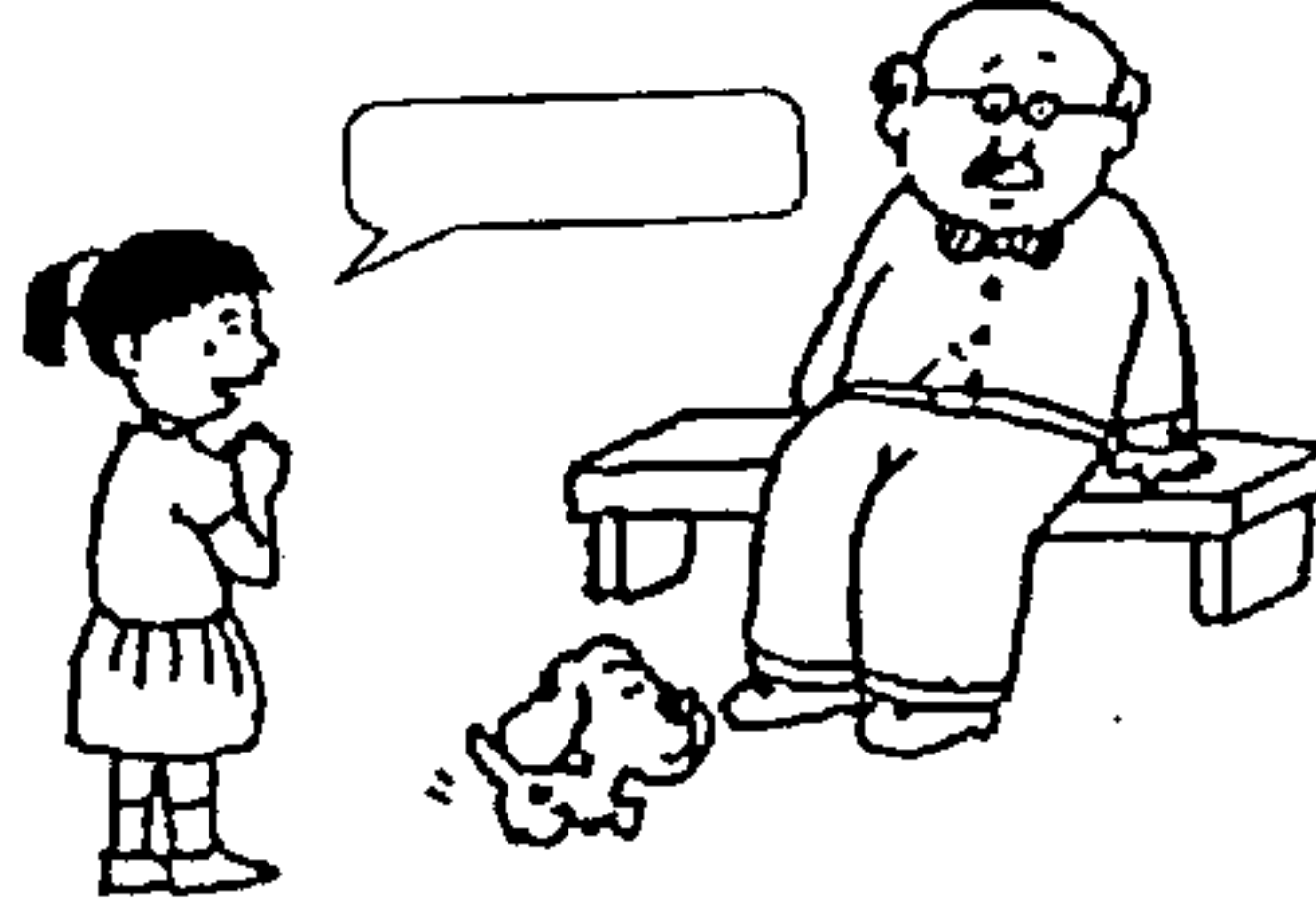
ให้นักเรียน เรียงประโยค ลงไปข้างรูปภาพที่
ครูแจก ครูก็จะทราบ ได้ว่า นักเรียนเข้าใจ ชิ้นงาน
ที่ครูให้ทำหรือไม่ จากประโยคที่ นักเรียนเรียง
ไปได้ถูกต้อง

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

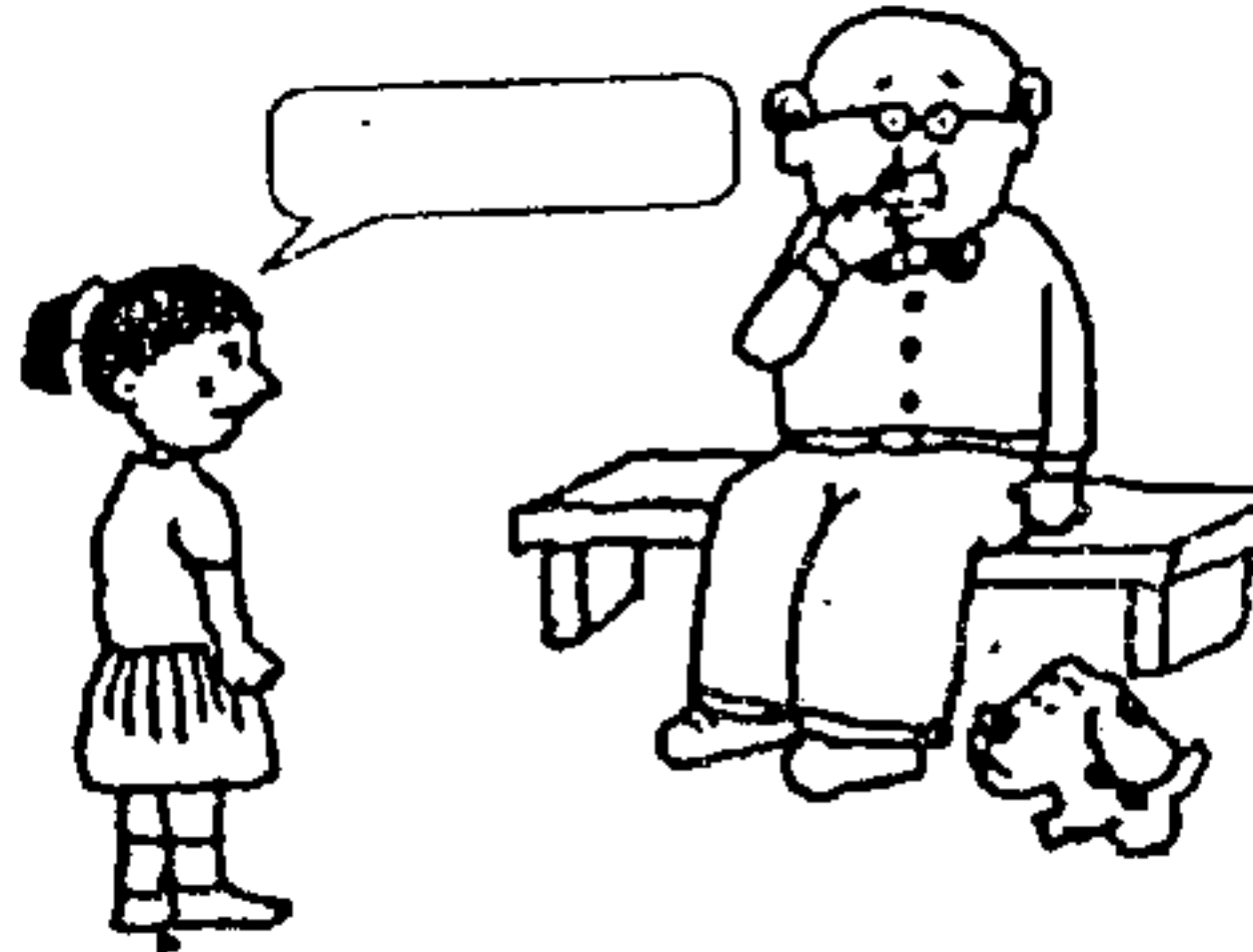

Write the sentences in the

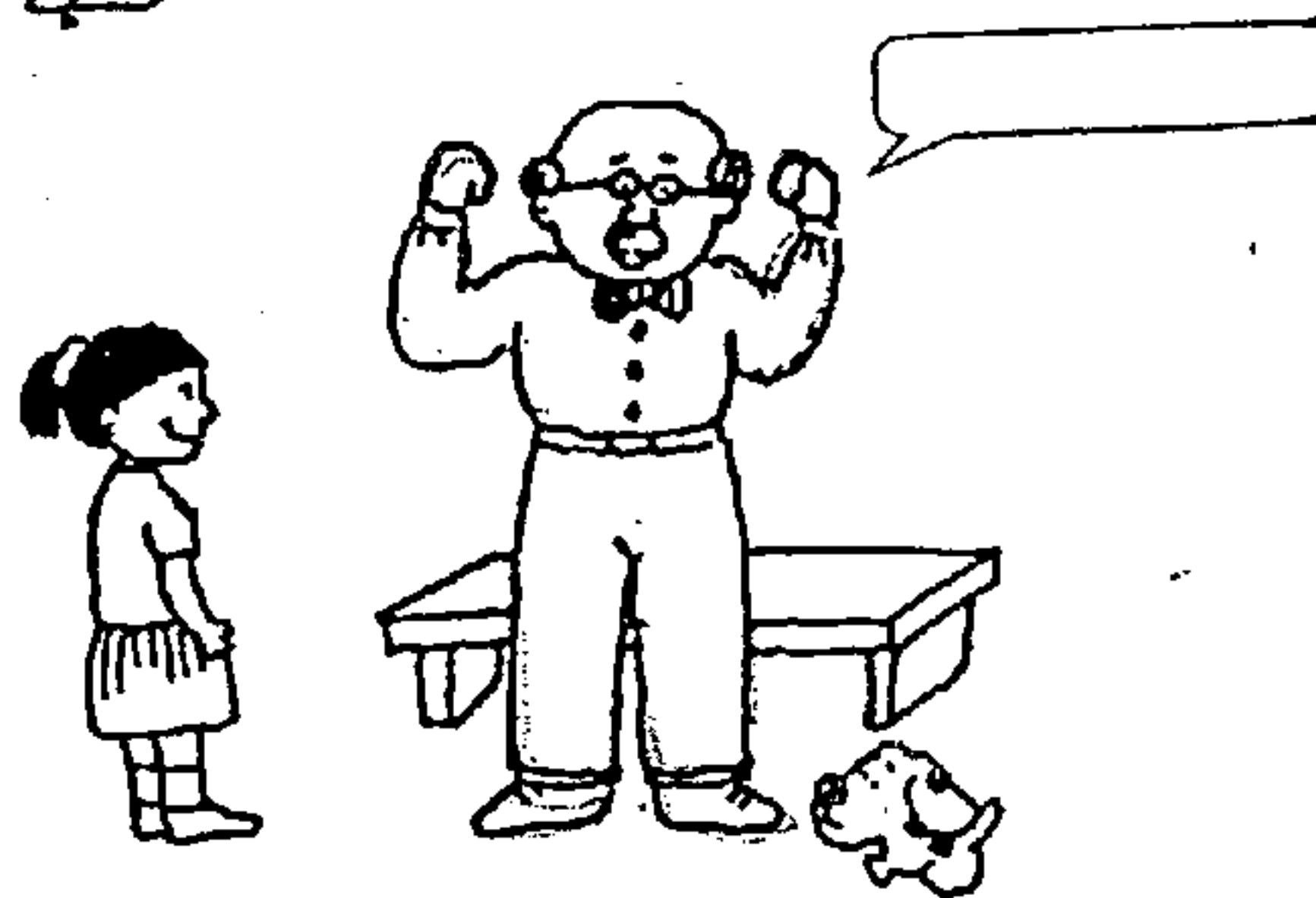
1

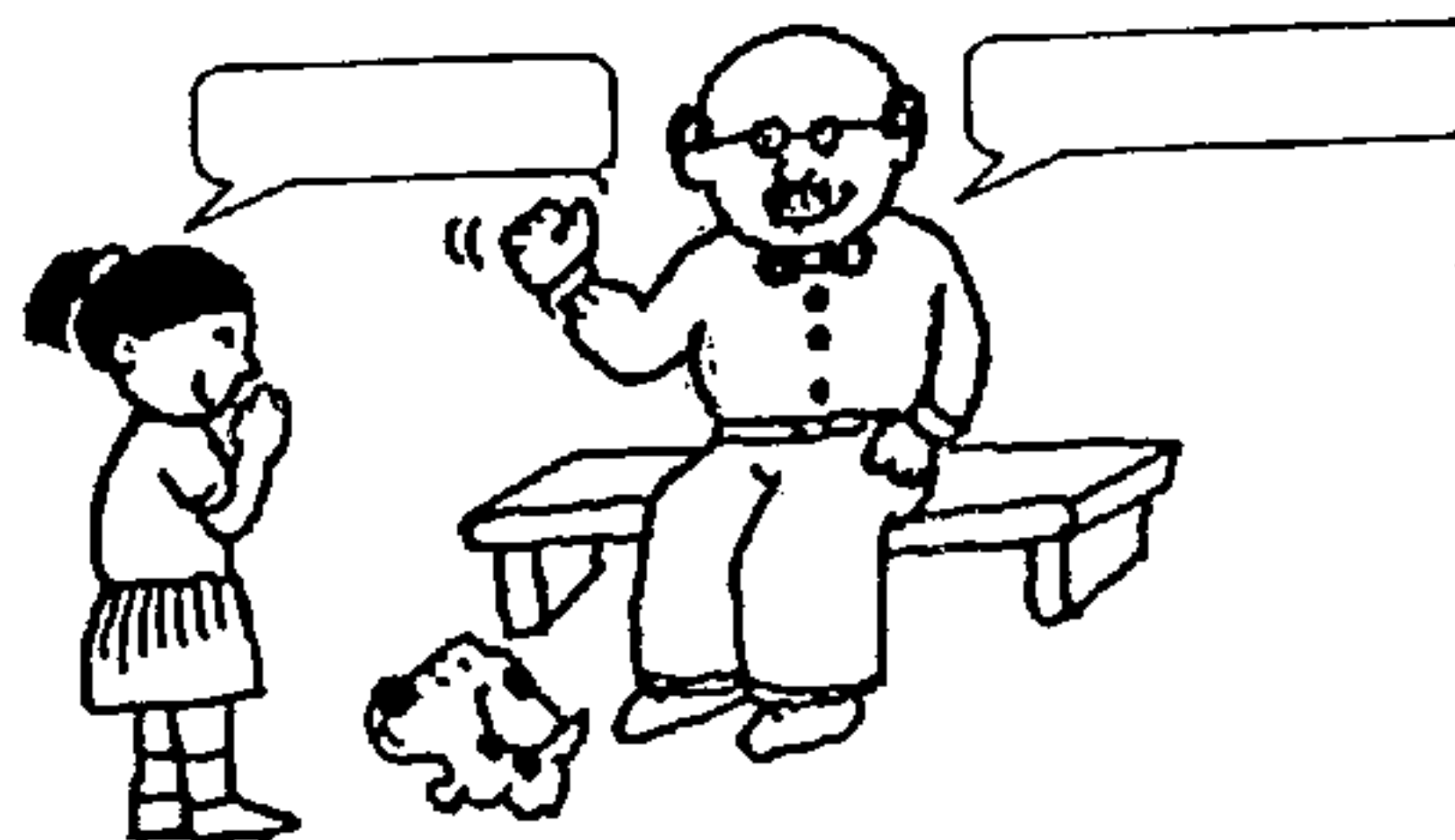
2

3

4

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

Prathom - 6

Pre - listening

- ① Lead in : T. warms up by asking each Ss : What were you doing at 6 yesterday evening? Ss respond accordingly using the Past Progressive.
- ② Give Situation: This is a family comprising of four members.
Dad, Mum, Helen and Adam
- ③ Give Instruction: T. hands out sheet in which each member of the family were doing something at specific time in the past.
Ss look at the pictures and say who is doing what. Ss guess and write the name in each box.
- ④ Check Understanding: T. asks: Do you know what you have to do?
Please, tell me what you are going to do?
- ⑤ Let Ss do the task: Ss look at the pictures and guess the name (who is doing what)

While - listening

- ① Give instruction: Listen to the tape and choose the which picture it is talking about.
- ② Checking understanding: Teacher asks Ss if they know what they have to do.

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

③ Let Ss do the task: Teacher switch on the tape and
Ss listen and choose the pictures.
Ss listen two times.

④ Check answers : Teacher gives the correct answer, that
is, what Dad, Mum, Helen and
Adam were doing according to the tape

Post-listening

① Give situation : Someone was killed and we have to
find out who the murderer was.

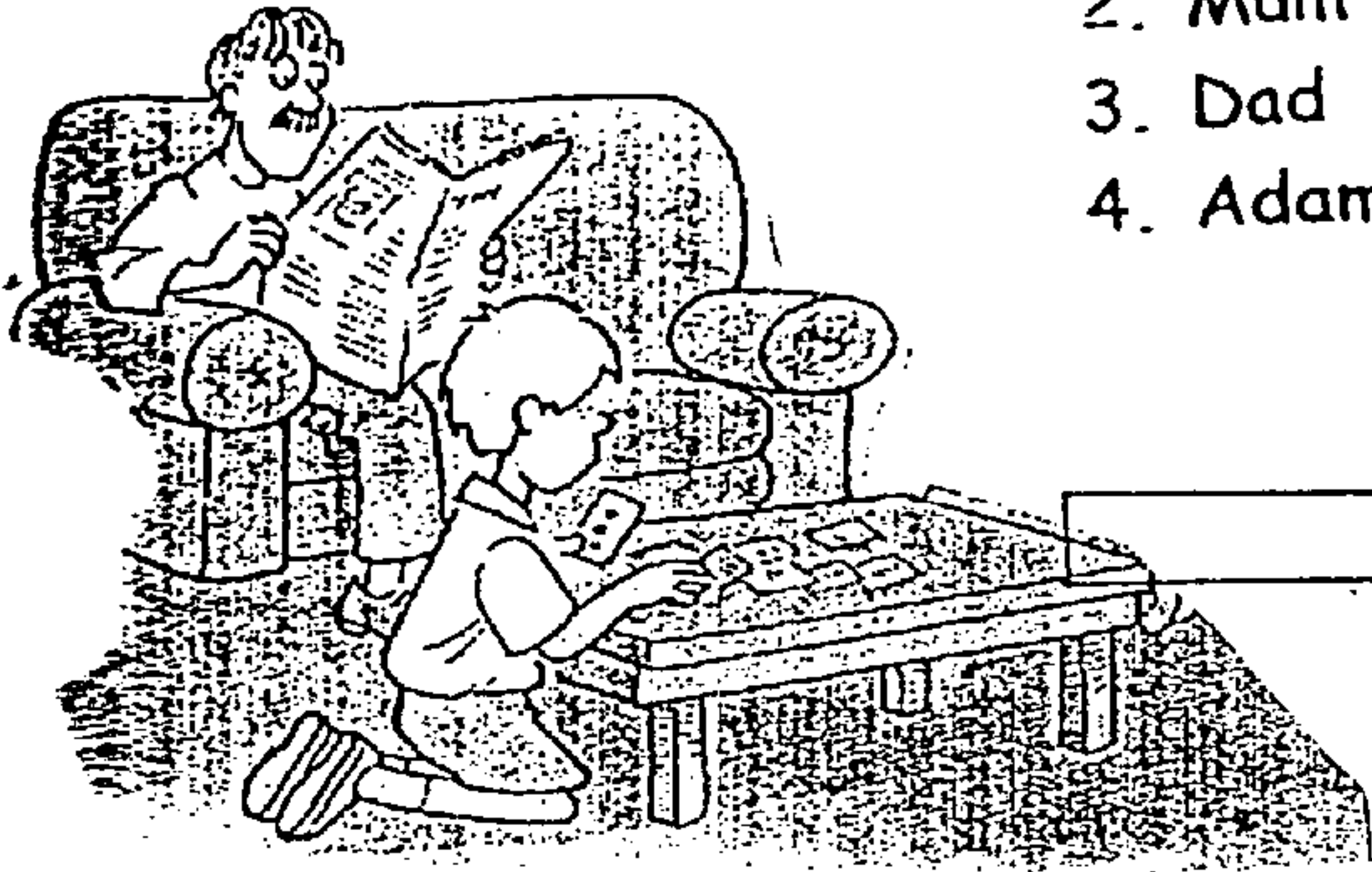
② Give instruction: Teacher hands out ^(A+B) sheets and asks
Ss to try to get information by
asking questions using the past progressive
Example: What was she doing at Steve's
house?
What was George doing?

③ Check understanding: Teacher asks Ss what they have to do
to make sure if Ss understand their
task.

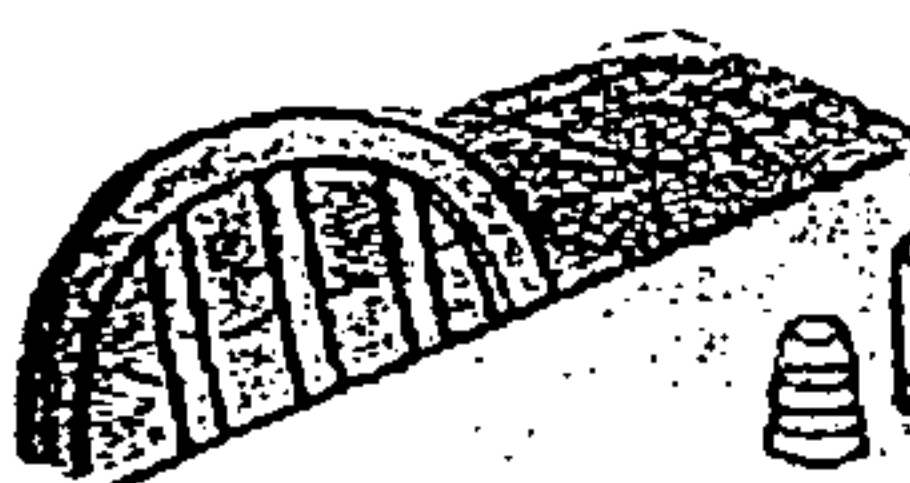
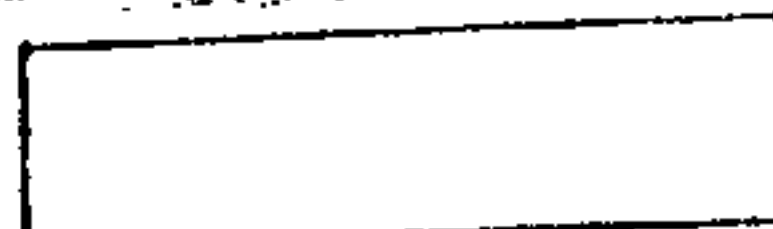
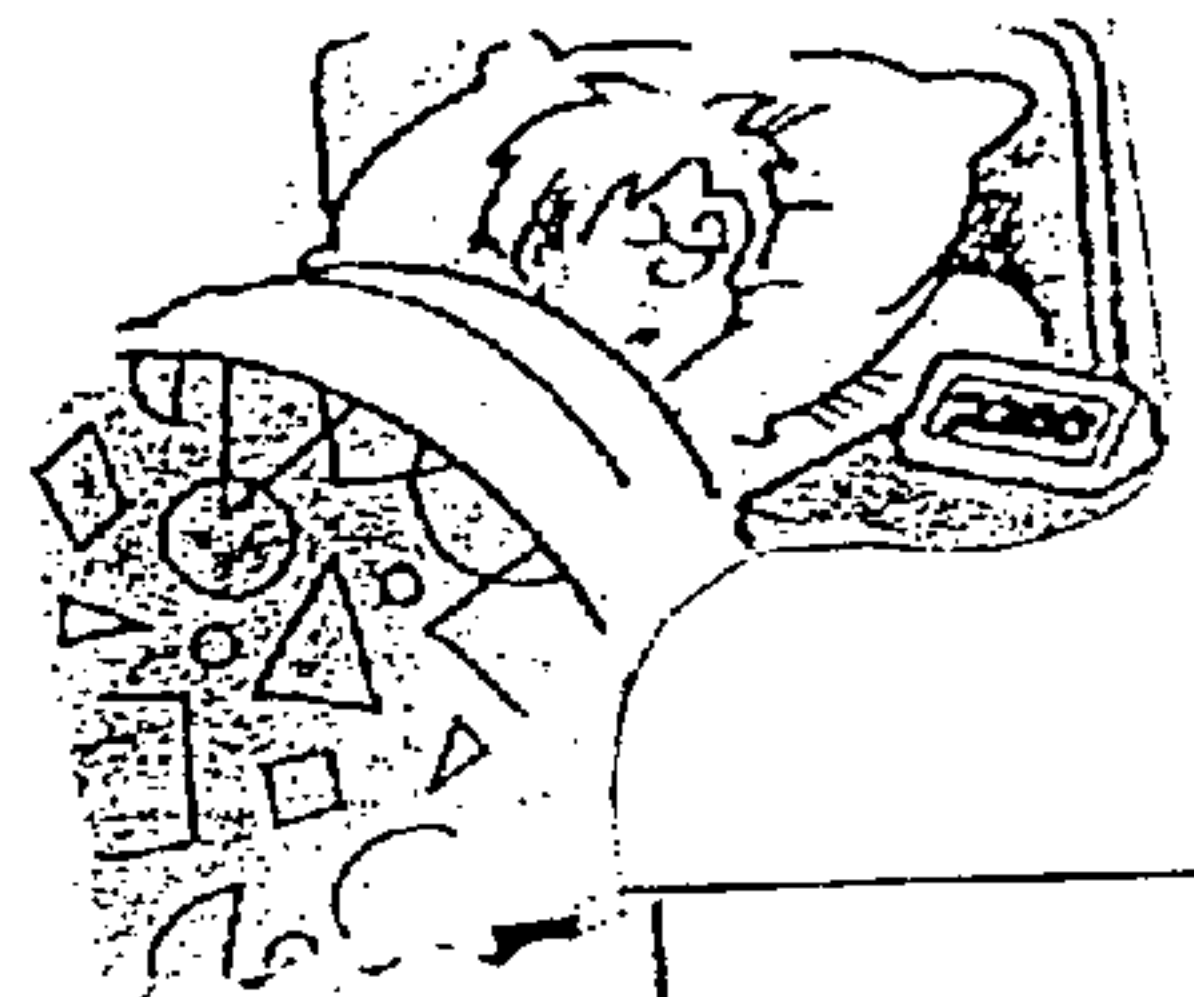
④ Let Ss do the task: Teacher asks Ss, in pairs, to ask
questions to elicit answers using the
verbs in the past progressive tense.
At the end of the task, teacher gives
feed-back.

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

Listen to the tape and put the names in the correct pictures

1. Helen
2. Mum
3. Dad
4. Adam

เอกสารหมายเลข 40

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5A

PAM	having dinner at Steve's house
MIKE	Studying at home
JANE	having dinner with Dan
JENNY	talking to Joy
GEORGE	visiting his girlfriend, Sheila
HARRY	having a drink in the Pub

HELEN	
STEVE	
JOY	
ROBIN	
DAN	
SHEILA	

Who was the murderer?

ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติสร้างและนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5B

HELEN	studying at Mike's house
STEVE	having dinner at home with Pam
JOY	visiting her friend, Jenny
ROBIN	having a drink in the pub with Harry
DAN	having dinner in a restaurant with his girl friend
SHEILA	watching a film on T.V. alone

PAM	
MIKE	
JANE	
JENNY	
GEORGE	
HARRY	

Who was the murderer?

(from A MATTHEWS & C READ, Tandem, Bell & Hyman 1984)

- ภาคผนวก ข**
- ตารางการฝึกอบรม
 - แผนดำเนินการฝึกอบรม

แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

แบบทดสอบนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในกรอบสี่เหลี่ยมหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นภูมิหลังของท่าน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ 20-26 ปี	☐ 27-30 ปี
	☐ 31-35 ปี	☐ มากกว่า 35 ปี
3. ระดับการศึกษา	☐ ประกาศนียบัตรชั้นสูง	☐ ปริญญาตรี
	☐ ปริญญาโท	☐ อื่นๆโปรดระบุ.....
4. สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	☐ ภาษาอังกฤษ	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ระยะเวลาที่ทำการสอน	☐ 1-5 ปี	☐ 6-10 ปี
	☐ 11-15 ปี	☐ มากกว่า 15 ปี
6. ระดับชั้นที่สอน	☐ ประถมศึกษาปีที่ 1	☐ ประถมศึกษาปีที่ 2
	☐ ประถมศึกษาปีที่ 3	☐ ประถมศึกษาปีที่ 4
	☐ ประถมศึกษาปีที่ 5	☐ ประถมศึกษาปีที่ 6
7. ท่านมีประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการสอนฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาหรือไม่	☐ มี	☐ ไม่มี

ถ้ามี : จำนวนครั้ง.....ปีที่เข้ารับการฝึกอบรม.....ระยะเวลาในการฝึกอบรม.....วัน

แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 2 จงใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ถูก” ถ้าท่านคิดว่าข้อความนั้นถูกต้อง

และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ผิด” ถ้าท่านคิดว่าข้อความนั้นไม่ถูกต้อง

ลำดับ ที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
1.	หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2539 มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์มากที่สุด		
2.	การสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม ควรจะสอนในลักษณะทักษะสัมพันธ์ทั้ง 4 ทักษะ		
3.	การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในชั้นฝึกภาษาเป็นชั้นที่แสดงให้เห็นพัฒนาการด้านความคิดของผู้เรียนมากที่สุด		
4.	ครูเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร		
5.	กิจกรรมภาษาเอื้อให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้ภาษาอังกฤษได้หลายรูปแบบ โดยเน้นความคล่องแคล่วมากกว่าความถูกต้องในการใช้ภาษา		
6.	ขณะผู้เรียนทำกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่ม ครูควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในทันทีที่พบ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างผิด ๆ ต่อไป		
7.	ผู้สอนไม่มีความจำเป็นในการจัดที่นั่งให้กับผู้เรียนในการทำกิจกรรมฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ควรให้ผู้เรียนเลือกที่นั่งตามความพอใจ เพื่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร		
8.	กิจกรรมภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนอยากทราบข้อมูลของกลุ่มสนทนา		
9.	เป้าหมายหลักในการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือมุ่งให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหาของข้อมูลเท่า ๆ กับกฎเกณฑ์ทางภาษา		
10.	ผู้พูดและผู้ฟังสามารถสื่อสารกันได้ แม้จะใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาที่ไม่ถูกต้อง		
11.	กิจกรรมก่อนการฟัง เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อทดสอบความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษ		
12.	กิจกรรมระหว่างการฟัง เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการหาความหมาย และจับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้ฟัง		
13.	กิจกรรมหลังการฟัง จะเสร็จสิ้นเมื่อครูได้ตรวจสอบความสามารถหรือเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง		
14.	ไม่มีความจำเป็นในการกำหนดสถานการณ์ก่อนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร		

ลำดับ ที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
15.	เป้าหมายหลักของการใช้เกมภาษาในการสอนภาษาคือเพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนาน		
16.	ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะทำให้การใช้เกมภาษาประสบความสำเร็จ		
17.	การใช้เกมภาษาโดยทั่วไปเป็นการนำเสนอคำศัพท์และกฎเกณฑ์ทางภาษา		
18.	การใช้เกมภาษาต้องคำนึงถึงความเชื่อและเจตคติของผู้เรียนเป็นหลัก		
19.	จุดประสงค์หลักของการทำกิจกรรมช่องว่างของข้อมูล (Information Gap) คือการนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหา		
20.	จุดประสงค์หลักของการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ (Role-play) คือให้ผู้เรียนฝึกการออกเสียงและแสดงท่าทางตามบทสนทนา		

แบบประเมินความสามารถ

ชื่อแผนการสอน.....

ผู้นำเสนอ.....

ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง ในระหว่างที่สังเกตการสาธิตกิจกรรม โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 5 -1 ตามความเหมาะสมที่เป็นจริง ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด					
ข้อความ	5	4	3	2	1
1. รูปแบบของกิจกรรมเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน					
2. มีการนำเข้าสู่กิจกรรมอย่างเหมาะสม					
3. การกำหนดสถานการณ์ (ถ้ามี) เหมาะสมกับกิจกรรม					
4. กิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาทางภาษา					
5. มีการกำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการทำกิจกรรมชัดเจน					
6. อธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมชัดเจน					
7. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสนำเสนอภาษาอังกฤษ					
8. มีการตรวจสอบความเข้าใจก่อนลงมือทำกิจกรรม					
9. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมเหมาะสม					
10. สื่อ(ถ้ามี) มีความชัดเจน และง่ายต่อการทำกิจกรรม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม
คำชี้แจง ตอนที่1 จงแสดงความคิดเห็นว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไรกับข้อความที่กำหนดให้ โดยใส่
 เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามลำดับความเป็นจริง

ระดับความคิดเห็น ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เนื้อหาสาระของการอบรมมีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้					
2. การจัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาแต่ละหัวข้อเหมาะสม					
3. เทคนิคในการนำเสนอเนื้อหาแต่ละหัวข้อมีความเหมาะสม					
4. เนื้อหาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อมีความกระชับชัดเจนเข้าใจง่าย					
5. ช่วงเวลาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อมีความเหมาะสม					
6. สามารถนำความรู้ในภาคทฤษฎีมาใช้ในการฝึกปฏิบัติในระหว่างการอบรมได้					
7. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม					
8. เปิดโอกาสให้ ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์อย่างอิสระ					
9. ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม					
10. บรรยากาศในการอบรมเป็นกันเอง					
11. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักสร้าง เลือก และปรับใช้กิจกรรมและเกมภาษาในการสอนทักษะฟัง – พูดเพื่อการสื่อสาร					
12. สามารถนำความสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้ในการเรียนการสอนได้					

ตอนที่ 2. โปรดแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการฝึกอบรมครั้งนี้ คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพิจารณาปรับปรุงการฝึกอบรมให้ดียิ่งขึ้น

ภาคทฤษฎี.....
.....
.....
.....

ภาคปฏิบัติ.....
.....
.....
.....

ระยะเวลาในการฝึกอบรม.....
.....

สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม.....
.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค
ภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ภูมิหลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

คนที่	อายุ	ระดับการศึกษา	วิชาเอก	ระยะเวลาสอน	ระดับชั้นที่สอน	การอบรม	คะแนนก่อน	คะแนนหลัง
1	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	มากกว่า15ปี	ป.5	มี	2	8
2	26-30ปี	ปริญญาตรี	ปรัชญา	1-5ปี	ป.6	มี	10	15
3	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	มากกว่า15ปี	ป.6	มี	7	11
4	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	การประถมศึกษา	11-15ปี	ป.3	มี	3	10
5	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	11-15ปี	ป.1	มี	12	17
6	31-35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	6-10ปี	ป.6	มี	9	16
7	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	ภาษาไทย	มากกว่า15ปี	ป.3	มี	9	11
8	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	มากกว่า15ปี	ป.1	มี	10	13
9	26-30ปี	ปริญญาตรี	การประถมศึกษา	6-10ปี	ป.2	มี	12	17
10	20-26ปี	ปริญญาตรี	การเงินการธนาคาร	1-5ปี	ป.2	ไม่มี	7	16
11	20-26ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	11-15ปี	ป.6	ไม่มี	6	14
12	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	คหกรรมศาสตร์	มากกว่า15ปี	ป.2	มี	9	12
13	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	6-10ปี	ป.5	มี	7	13
14	26-30ปี	ปริญญาตรี	การประถมศึกษา	1-5ปี	ป.1	มี	8	14
15	26-30ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	1-5ปี	ป.2	มี	11	15
16	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	ประถม	มากกว่า15ปี	ป.3	มี	5	10
17	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	มากกว่า15ปี	ป.6	มี	8	16
18	31-35ปี	ปริญญาตรี	สังคม	1-5ปี	ป.4	มี	7	12
19	31-35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	6-10ปี	ป.5	มี	9	12
20	มากกว่า35ปี	ปริญญาตรี	อังกฤษ	1-5ปี	ป.4	มี	3	8

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ

นางสายฝน ทรงเสียงไชย

เกิดวันที่

31 สิงหาคม 2506

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

96/10 ม. 5 ม.ปาริชาติ ถ. สะพานนาทบุรี-บางบัวทอง

ต. บางคูวัด อ. เมือง จ. ปทุมธานี 12000

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา 23-24 ซ.เจริญกรุง 40

ถ.เจริญกรุง ต.บางรัก อ.บางรัก กรุงเทพฯ 15000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ 2518

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

พ.ศ 2522

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

พ.ศ 2526

ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ 2544

ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร